

PUBLIC AWARENESS ARTICLES

જન જાગૃતિના લેખો

“દરેક બાળક ઈશ્વરના સંદેશ તરીકે જન્મે છે કે હજુ માનવતામા આશા છે”

-રવિન્દ્રનાથ ટાગોર

ડો હિમાંશુ ઠક્કર દ્વારા કાન,નાક,ગળાના રોગો, ચિહ્નો, તકેદારી અને સારવાર વિશે માહિતી

મનુષ્ય શરીર મા કાન નાક અને ગળું અવયવો નાના પણ તકેદારી ખૂબજ મોટી અને સંભાળ ખૂબજ જરૂરી તો ચાલો આપણે સર્વ આ અવયવોની રચના, રોગો, તકેદારી અને નિદાન અને સારવારની આ સફરમાં સાથે આ બૂકના માધ્યમથી જોડાઈએ. કોઈએ સાચું જ કહ્યું છે પહેલું સુખ તે જાતે નર્ચા. એટલે જો આપણું સ્વાસ્થ્ય સાફ હશે તો જીવનના બધાજ સુખો ભોગવી શકીશું. "Prevention is better than cure" મતલબ ઉપચાર કરતાં નિવારણ વધુ સાફ છે. **व्यायामात् लभते स्वास्थ्यं दीर्घायुष्यं बलं सुखं। आरोग्यं परमं भाग्यं स्वास्थ्यं सर्वार्थसाधनम्॥**

“મતલબ કસરત સ્વાસ્થ્ય, આયુષ્ય, શક્તિ અને ખુશી લાવે છે. સ્વાસ્થ્ય એ પરમ સૌભાગ્ય છે, આરોગ્ય એ બધી સંપત્તિનું સાધન છે.”

આ પુસ્તકનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કાન, નાક તથા ગળાના આરોગ્ય વિષે માહિતી, તેની સારવાર અને કઈ રીતે રોગ અટકાવી શકાય વિષયો ઉપર જનજાગૃતિના ઉમદા આશય સાથે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

હાલમાં નાની ઉંમરે આવતી બહેરાશની સમસ્યા ખૂબજ વ્યાપક છે જેના કારણે અનેક છે જેમકે યુવાનોમાં ખૂબજ મોટા અવાજે અને લાંબા સમય સુધી મ્યૂઝિક સાંભળવાની આદત, ટ્રાફિકનો અવાજ, તેવીજ રીતે કાનમાંથી આવતા રસી, નાના બાળકોમાં વારંવાર શરદીની સમસ્યા, ઉંમર લાયક વ્યક્તિમાં કાનની નસ ની બહેરાશ કારણભૂત છે. તે ઉપરાંત નાના બાળકોમાં જન્મથી બહેરાશ કે જેમાં બાળકને માતાના ગર્ભમાં થતું રૂબેલા, સીફિલિસ, સાયટોમીગાલો વાયરસનો ચેપ, પિ.નવજાત શિશુ ને થતો કમળો, જન્મીને જો બાળક રડ્યું ના હોય તેવા સંજોગોમાં બહેરાશની શક્યતા વધી જાય છે. જે કિસ્સાઓ મા સ્ક્રીનિંગ ટેસ્ટ OAE કરવામાં આવે તો જન્મથી આવેલા બહેરાશની સારવાર કોકલિયર ઇમ્પ્લાન્ટ વડે શક્ય છે અને બાળક નોર્મલ રીતે બોલી અને સંભાળી શકે છે. યુવાનો અને પુખ્ત વયના લોકો માટે ઓડિયોમેટ્રી વડે બહેરાશનું નિદાન કરીને બહેરાશની સારવાર કરી શકાય છે. જેથી કુદરતે આપેલી અમૂલ્ય શ્રવણ શક્તિની કાળજી રાખવી જોઈએ.

આપણી ૫ ઇન્દ્રીયો પૈકી શ્રોત્ર ઇન્દ્રિય (કાન): દ્વનિ અને શ્રવણ માહિતીની અનુભૂતિમાં સહાય કરે છે.

ઘ્રાણ ઇન્દ્રિય(નાક) : શ્વાસ અને ગંધની અનુભૂતિમાં સહાય કરે છે.

રસન ઇન્દ્રિય(જીભ) : સ્વાદની અનુભૂતિમાં સહાય કરે છે.

જેમ શ્વાસ વગર જીવન શક્ય નથી તેમજ સ્વાદ વગર ખોરાકની અનુભૂતિ નથી અને શ્રવણ શક્તિ વગર શબ્દોની અનભૂતિ શક્ય નથી.

Public Awareness

તો ચાલો નાક પિશે જાણીએ જ્યારે કોઈ કહે કે મારા નાકનો સવાલ છે એટલે કે તે વ્યક્તિની ઇમેજનું પ્રતિક છે. તેવીજ રીતે સ્વાસ્થ્યની દ્રષ્ટિએ પણ ખુબજ મહત્વનું અંગ છે. નેઝલ કેપિટીની એવરેજ લંબાઈ ૫.૬ સેમી પહોળાઈ ૨.૫ સેમી ઊંચાઈ, ૩.૧ સેમી અને બાહ્ય છિદ્ર ૧૨ મિલિમીટરનો

ડાયમીટર ધરાવે છે. નાકનું કાર્ય શ્વાસ સાથે સાથે સુગંધ પારખવાનું અને નાકની અંદરના વાળ કે જે નાક ને બાહ્ય પ્રદૂષણથી રક્ષણ આપે છે. કાયમી શરદી, સાયનસ, નાકમાં થતા મસા એલર્જી, નાક બંધ રહેવું એ સમસ્યા મોટા ભાગે જોવા મળે છે. સાયનસ એટલે ચહેરા ઉપર આવેલ પોલ્હાણવાળી જગ્યા જે જેમાં મુખ્યત્વે હવા ભરેલી હોય છે તેમાં જો શરદી અને કફ જમાી જાય તો તેને સાયનસનો ચેપ કહેવાય છે જેમાં માથું દુખવું, નાકમા મસા થાય છે. સામાન્ય શરદીમા ઘરેલુ ઉપચાર ગરમ પાણીની વરાળનો નાસ લઈ શકાય, આપના તબીબની સલાહ મુજબ નાકના ટીપાં અને દવાઓ લઈ શકાય અને જરૂર પડ્યે દૂરબીન વડે નાકના છિદ્રોમાંથી ઓપરેશન કરી સારવાર શક્ય છે.

સ્વર પેટી અને ગળાના રોગો જેવા કે કાકડાની સમસ્યા, શિક્ષકોમા લાંબા સમય સુધી અને મોટા અવાજે લેકચર લેવાથી સ્વર પેટી ઉપર સોજો આવવો અને ક્યારેક મસો પણ થઈ શકે છે. જેવી જ રીતે ગાયકોમા ઊંચા સુર મા લાંબો સમય ગાવાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે. જેવી જ રીતે ગાયકોમા ઊંચા સુરમા લાંબો સમય ગાવાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે. ઉપચાર voice rest અવાજ ને આરામ, ખૂબજ પ્રમાણમા પાણી પીવું અને ગરમ પાણીમાં નીલ ગીરીના ટીપાં નાખી નાસ લેવી. વ્યસન દર્દીઓ મા લાંબા સમયથી અવાજનો બદલાવ મો ની અંદર ન રજાતી ચાંદી, ગળાની ગાંઠ, ખોરાક ગળવા મા તકલીફ, મોઢું ઓછુ ખુલવુ, ગળફામા લોહી પડવું. જેવી સમસ્યાઓ જણાતા તાત્કાલિક નિષ્ણાત તબીબની સલાહ લેવી. કેન્સર જેવી બીમારીમા જેટલું જલદી નિદાન અને સારવાર કરવામાં આવે તો કાયમી ઇલાજ શક્ય છે.

Scan to Watch
the Links

Scan to Watch
the Video

Myth & Facts

મિથ : શરૂઆતમાં ડોક્ટર પાસે જવું એ સમય અને પૈસા વેડફવાનું છે.

તથ્ય : શરૂઆતમાં યોગ્ય સારવાર ન લેવાથી રોગ વધુ વિકસિત થઈ શકે છે અને ભારે સારવાર લેવી પડે - જે વધુ ખર્ચાળ અને જોખમભર્યું બની શકે છે.

મિથ : કાનમાં દુખાવો થાય ત્યારે તેલ નાખવું સૌથી સારી દવા છે.

તથ્ય : કાનમાં તેલ નાખવું હાનિકારક સાબિત થઈ શકે છે, ખાસ કરીને જો કાનના પડદાં ફાટી ગયા હોય તો ચેપ વધુ વધી શકે છે. કાનના દુખાવા માટે ENT તજજ્ઞનો સલાહ લેવી જોઈએ.

મિથ : કોઈ મિત્ર કે પાડોશી માટે જે દવા કામ કરે છે, એ મારા માટે પણ કરશે.

તથ્ય : દરેક વ્યક્તિનું શરીર અને રોગની સ્થિતિ જુદી હોય છે. દવા પણ વ્યક્તિ અનુસાર બદલાય છે.

મિથ : ગૂગલ પર લક્ષણ શોધીને દવા લેવી સલામત છે.

તથ્ય : ઇન્ટરનેટ પર મળતી માહિતી સામાન્ય હોય છે. તે તમારા ચોક્કસ રોગને સમજવામાં ખોટી દિશા આપી શકે છે. ખોટી દવા લેવામાં આવે તો ગંભીર પરિણામો આવી શકે છે.

મિથ : દવા ડોક્ટર દ્વારા નિર્ધારિત સમયગાળો પુરૂ થાય ત્યાં સુધી લેવી ખૂબ જરૂરી છે, ભલે લક્ષણો ઓછા થઈ ગયા હોય. દવા અધૂરી લેવાથી રોગ ફરી ઊઠી શકે છે અથવા દવા સામે રોગપ્રતિકારકતા (resistance) ઊભી થઈ શકે છે.

મિથ : જૂની રસીદ પ્રમાણે એ જ દવા ફરીથી લઈ શકાય છે.

તથ્ય : દરેક રોગની સ્થિતિ અલગ હોય છે. જૂની દવા ફરીથી લેવી હાનિકારક સાબિત થઈ શકે છે. હમેશાં નવી સ્થિતિ મુજબ ડોક્ટરનો પરામર્શ લેવો જોઈએ.

મિથ : ઘરના ઉકાળાથી ગળાના ઇન્ફેક્શન સાફ થઈ જાય છે.

તથ્ય : ઉકાળો અને ગરમ પાણીથી રાહત મળે છે, પણ એ ચેપને સંપૂર્ણ રીતે દૂર નથી કરતું. જો ચેપ વધુ હોય તો દવાની જરૂર પડે.

Myth & Facts

મિથ : બીજાને જે દવા કામ કરી, એ જ મારી પર પણ કામ કરશે.

તથ્ય : દરેક વ્યક્તિની તબિયત, રોગ અને તાસીર અલગ હોય છે. બીજાની દવા પોતે લેવી ખતરા ને નિમંત્રણ આપવા સમાન છે. હંમેશાં ડોક્ટરની સલાહથી જ લેવી.

મિથ : સતત નાક વહેવું એટલે સામાન્ય (સર્દી) છે, સારવારની જરૂર નથી.

તથ્ય : જો નાક સતત વહે છે અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ છે તો તે એલર્જી, સાયનુસાઈટિસ અથવા અન્ય ગંભીર બીમારીનું લક્ષણ હોઈ શકે છે.

મિથ : નાકમાંથી રક્ત આવવું સામાન્ય વાત છે, ખાસ કરીને ગરમીમાં.

તથ્ય : હા, ગરમીમાં નાકમાંથી રક્ત આવવું સામાન્ય હોઈ શકે છે, પણ વારંવાર થાય તો તે હોઈ બ્લડ પ્રેશર, નાકની અંદર સમસ્યા કે થેલેસેમિયા જેવી બીમારીનું લક્ષણ હોઈ શકે છે. તપાસ કરાવવી જરૂરી છે.

ગળામાં દુખાવું કે અવાજ બેસી જવો એ સામાન્ય છે, બધાને થતું હોય છે.

તથ્ય : હા, સામાન્ય ઇન્ફેક્શનમાં આવું થતું હોય છે, તથ જો લક્ષણો ૨ અઠવાડિયા કરતાં વધુ ચાલે, તો તે ગળાના કેન્સરનું પ્રારંભિક લક્ષણ હોઈ શકે છે. નિષ્ણાત તબીબ ની સલાહ લેવી જોઈએ.

Scan to Watch
the Video
public awareness

Scan to Watch
the Video
Public Awareness Nitrogen Biscuit

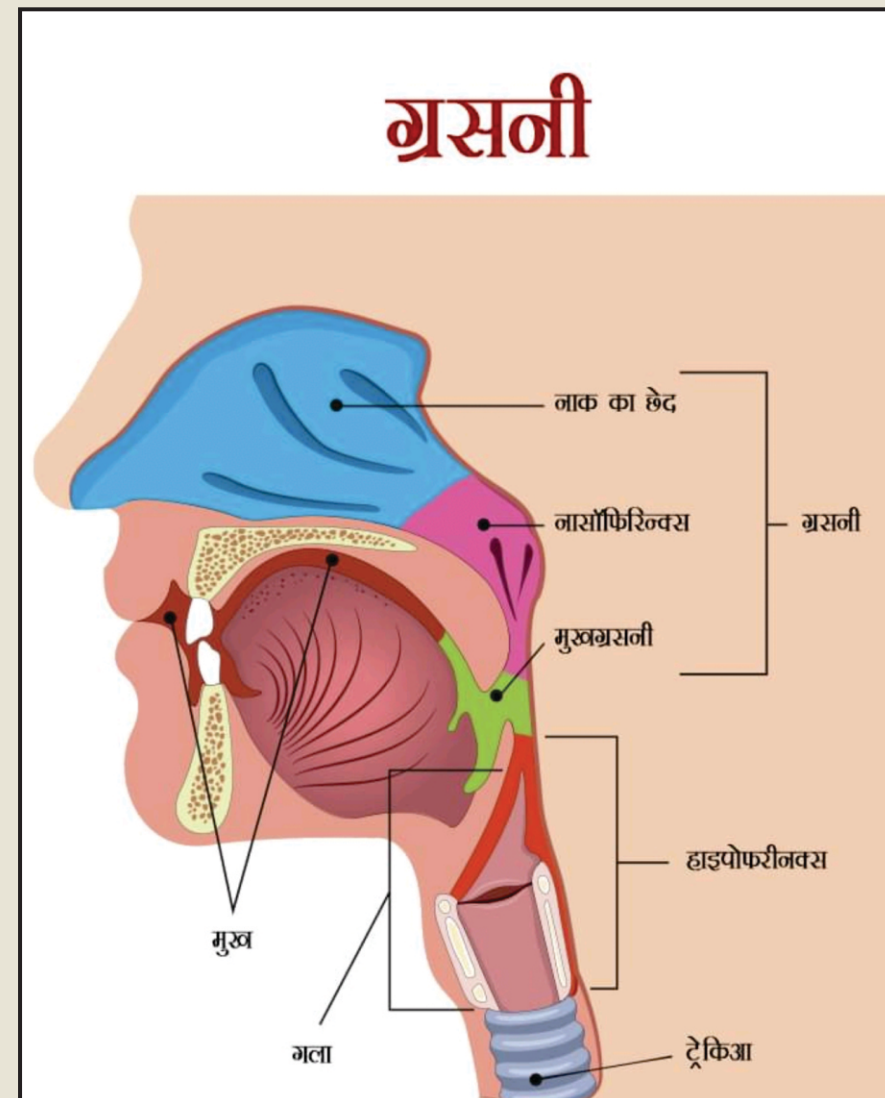
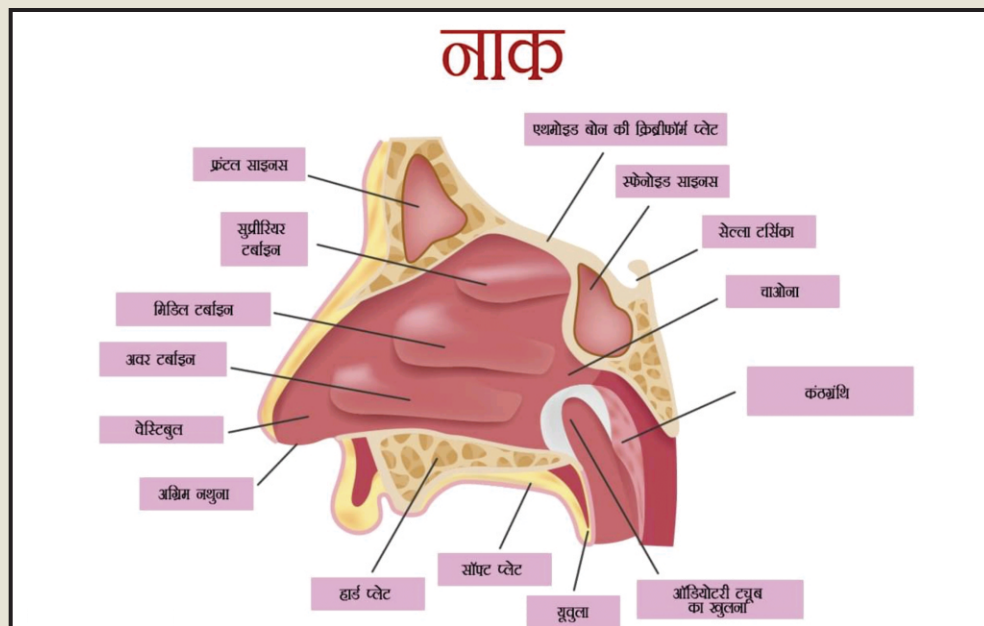
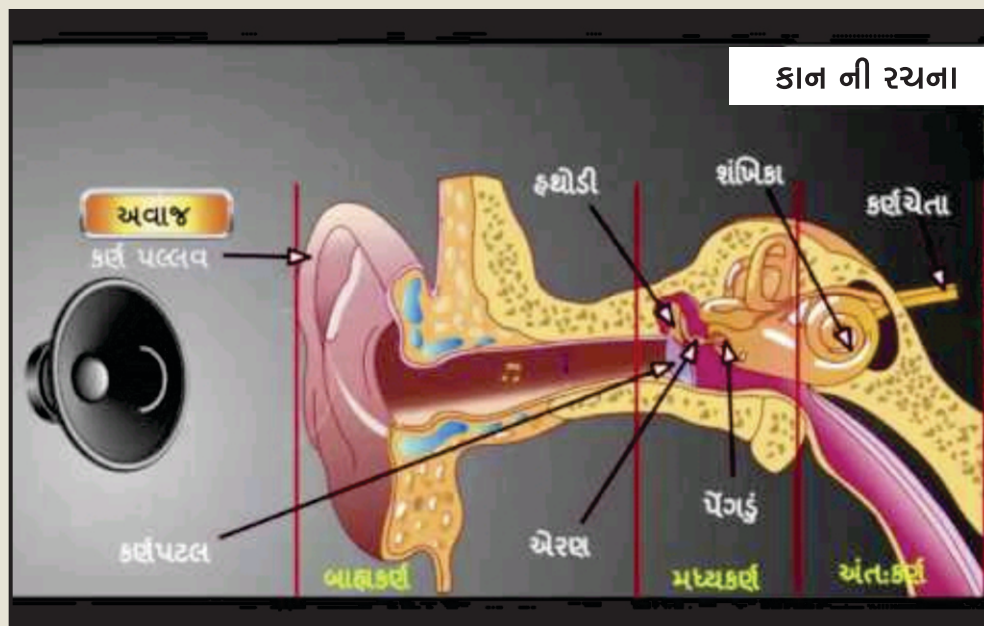

Scan to Watch
the Video
Doctor's Day 1st july

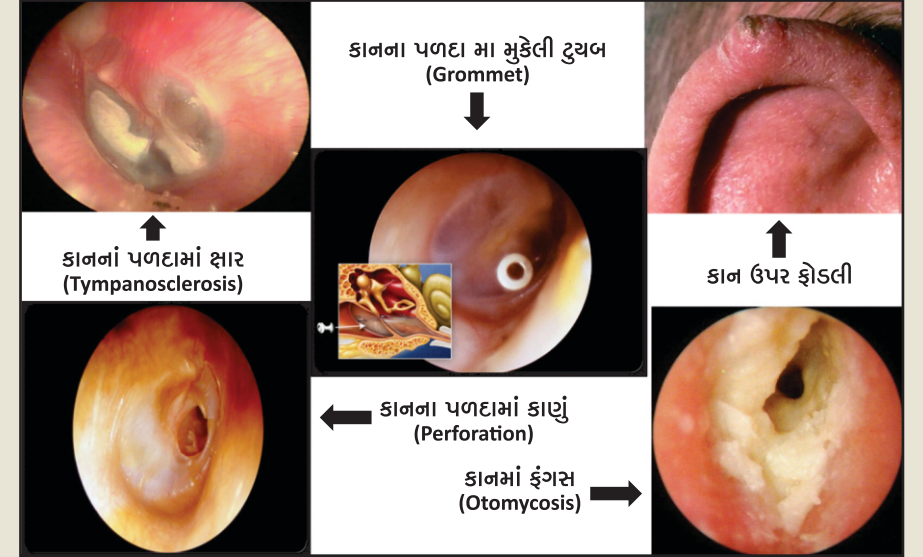
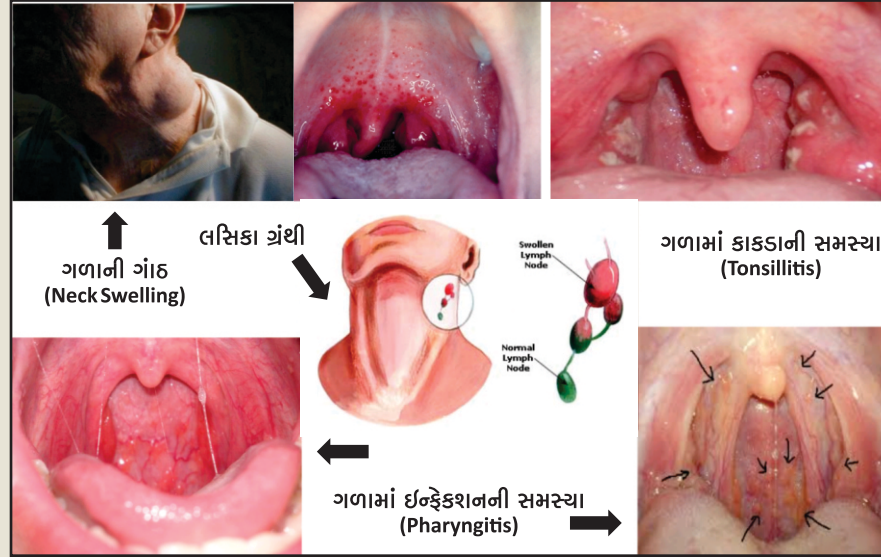

Scan to Watch
Patient Review

Structure of Ear, Nose & Throat

Common Problem of Ear, Nose & Throat

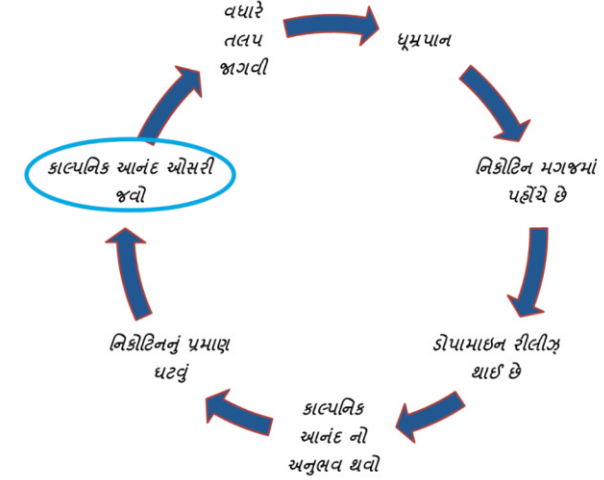

Information About ill Effects Of Tobacco

ધુમ્ર પાન અને તમાકુ નું સેવન તંદુરસ્તી જોખમ છે.

- સિગારેટ નાં ધુમાડામાં ૪૦૦૦ થી વધુ રસાયણો (કેમિકલ્સ) હોય છે.
 - બધા જ તંદુરસ્તી માટે ૧૦૦ ટકા જોખમ રૂપ છે.
 - ૪૩ પદાર્થ જરૂર થી કેન્સર (કર્ક રોગ) પેદા કરનાર છે.
 - કોઈ પણ પ્રકાર નું તમાકુ નું શરીરમાં જવું તે તંદુરસ્તી માટે નું જોખમ છે. તેથી જ જાનવર પણ તમાકુ ખાતા નથી.
 - વિશ્લેષ ૨૮ કર્ક રોગ પેદા કરનાર પૃષ્ઠિપાત્ર છે.
 - આડકતરો તમાકુ નો ધુમાડો પણ શરીરમાટે ખતરા રૂપ છે.
- [PASSIVE SMOKING]**
- તેથી જ જાહેર સંસ્થા માં નિષેધ છે. અને બીજાને અજ્ઞાનતા પૂર્વક થતું નુકસાન અટકાવવા સેવા ભાવી સંસ્થાઓ તમાકુ ના ધુમાડા કાઢનાર માટે જુદી બસ ની સેવાઓ આપે છે.

શા માટે નિકોટિન વ્હસન કર્તા છે ?

તમાકુ બંધ કરવા થી શારીરિક ફાયદા

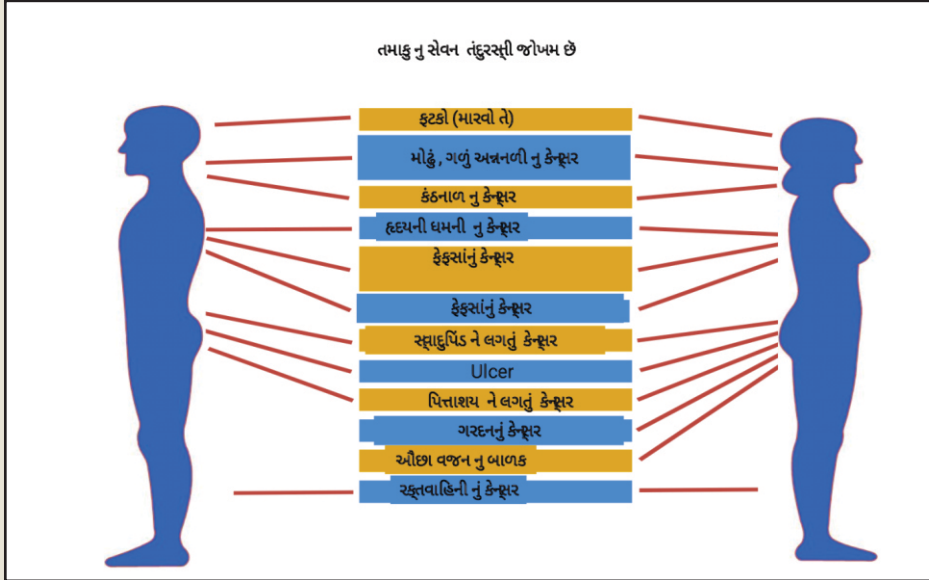
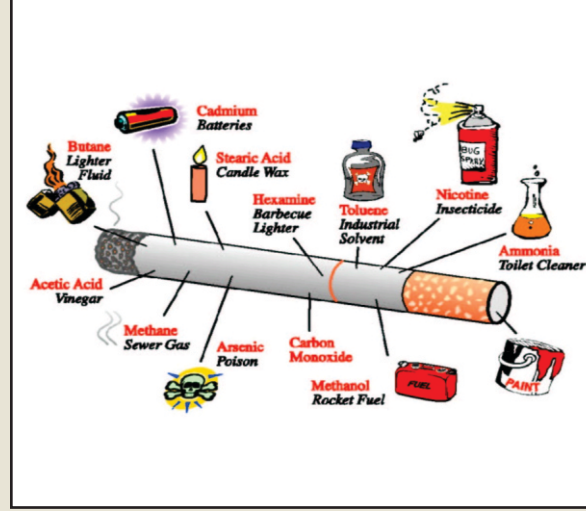
- ૨૦ મિનિટ માં લોહી નુ દબાણ નિયમિત થાય છે
- ૨૪ કલાક પછી હૃદય રોગ ના હુમલા ની સંભાવના ઓછી કરે છે
- ૨ સપ્તાહ પછી લોહી ના પરિભ્રમણ મા સુધાર લાવે છે
- ૩ માસ પછી ફેફસા ના કામ મા સુધાર આવે છે
- ૧ - ૬ માસ ખાંસી, શ્વાસ ની તકલિફ, થાક, ઓછો કરે છે
- ૧ વરસ પછી ધુમ્રપાન બંધ કરવાથી હૃદય હુમલા ની સંભાવના અડધી થાય છે

વ્હસન મૂક્યા પછીના ચિન્હો

- ✓ ચીડિયાપણું
- ✓ માનસિક તણાવ
- ✓ બેચેની
- ✓ ઊબકા, કબજિયાત
- ✓ ચિંતા
- ✓ લોહીનું દબાણ અને ઘબકારા ઘટવા
- ✓ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં તકલીફ
- ✓ અનિદ્રા
- ✓ તમાકુ માટેની તલપ જાગવી

❑ તમાકુનું સેવન છોડ્યા પછી ઉપરોક્ત ચિન્હો ૪૮ કલાકમાં શરૂ થાય છે અને ૬ માહિનામાં ચિન્હો જતાં રહે છે.

Information About ill Effects Of Tobacco

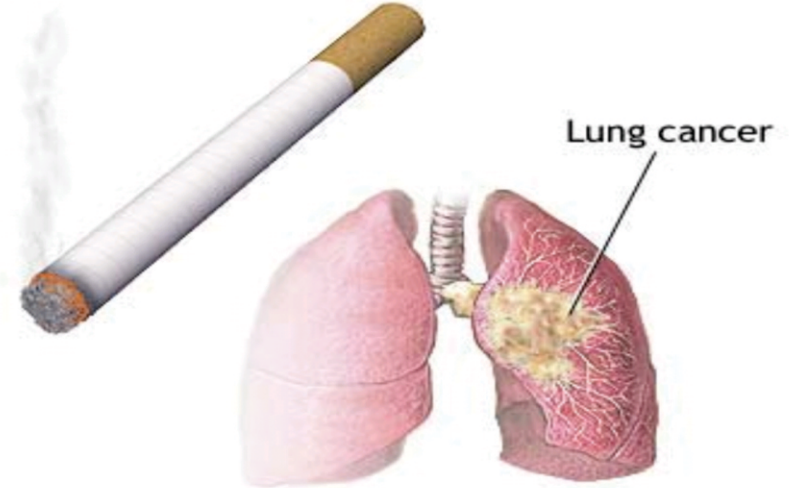

વ્યસન કઈ રીતે છોડવું?

- દ્રઢ નિર્ધાર
- યોગ્ય માર્ગદર્શન
- પ્રેરણા
- કુટુંબનો સહકાર અને કુદરતે આપેલી અમુલ્ય માનવ જિંદગી સુંદર રીતે જીવવાની ઇચ્છા.

સાફ પુ વ્યસન છિગરે છે નાર હરેલા વીજેલા રહે છે.

હેલ્થ-હેલ્પલાઈન

નાકમાં પણ મસા થાય ખરા?

તમને શરૂ થઈ છે? અથવા તો શરૂ થઈ ન હોવા છતાં નાકમાંથી સતત પાણી ગળે છે કે નાક જામ થઈ ગયું હોય એમ લાગે છે? માથું ઢુમે છે? અળું ખરાબ થયું છે? નાક બંધ હોવાથી પ્રાણોન્નિય પદાર્થ બંધ થઈ ગઈ હોય એટલે કે કોઈ ચીજની વાસ ન આવતી હોય એવું લાગે છે? આ બધા સવાલના ઉત્તર 'હા' હોય તો સામાન્ય શરૂ થઈ ઉપસત પડે એવું કોઈ બીજું કારણ હોઈ શકે છે અને એ કારણ માણસના નાકમાં જ મોજુદ છે.

- અને એ કારણ છે નાકના મસા એટલે કે નેસલ પોલિપ્સ.

મનમાંમાં કે શરીરમાં બીજે ક્યાંય ચામડી પર મસા થાય એવું તો આપણે સાંભળ્યું છે, પણ નાકમાં સુદાં મસા થાય એની આપણામાંથી કદાચ ઘણાને જાણ નહીં હોય.

શું છે નેસલ પોલિપ્સ?

આપણું નાક હાડકાંથી બનેલા પડદાથી બે ભાગમાં વહેંચાયેલું છે. આ બન્ને હિસ્સાની બાજુમાં એટલે કે ગાલના ભાગમાં, આંખની આજુબાજુ, એની પાછળ અને કપાળના ભાગમાં એમ મળીને ચાર-ચાર સાર્નિસ તરીકે ઓળખાતી પોલાણવાળી જગ્યા હોય છે. આ સાર્નિસ અને નાક એકમક સાથે સંકળાયેલાં છે એટલે કે સાર્નિસનો સ્તરો નાકમાં ખૂલે છે.

રાજકોટના જાણીતા ઈમેન્ટી સર્જન (કાન, નાક અને ગળાના રોગના નિષ્ણાત) ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે કોઈ પ્રકારની એલર્જી અથવા તો બીજા કારણે નાકની અંદરની ચામડી અને સાર્નિસમાં સોજો આવે (સાર્નિસાઈટિસ) અને ચામડી લાંબો સમય ફૂલેલી રહે તો એ થોડી જામીને ગાંઠા જેવું થઈ જાય. એ ગાંઠા એટલે નાકના મસા અથવા તો નેસલ પોલિપ્સ. ત્વચાના ભાગ રૂપે જ બનતા હોવાથી આ મસા નરમ હોય અને એની પીડા પણ ન થાય એટલે ક્યારેક માણસને નાકમાં આવું કંઈક ઊંચું હોવાનો અણસાર પણ ન આવે.

એક કે બે નહીં, ઘસ ને સો પણ હોય!

અમુક એલર્જી મસા ધવાનું નિમિત્ત બનતી હોય તો પણ નેસલ પોલિપ્સની વ્યાધિ પાછળનાં ચોક્કસ કારણ હજી અકળ રહ્યાં છે. આ પ્રકારના મસાના પદાર્થ પાછા પ્રકાર છે. અમુક મસા બાળકમાં જોવા મળે છે તો બીજા પ્રકારના ટઠ્ઠી વધુ ઉંમરના માણસમાં. મસાની સંખ્યા અને એ નાકની એક અથવા તો બન્ને બાજુએ થાય એમાં પણ પ્રકાર પ્રમાણે ફેર છે. કોઈક માણસને નાકમાં એક બાજુએ એક જ મસો થાય

તો કોઈકને એકસાથે તબન નાના-નાના દ્રશ્ય, પંદર, પચ્ચીસ, પચાસ કે એકસો મસા પણ થાય. જાણે ઘસનું ઝુમનું જોઈ લો. આવા મસા નાકની ચામડી પર કે સાર્નિસમાં ક્યાંય પણ ફૂટી નીકળે. જો કે સાર્નિસમાં ઊગેલા મસા પણ નાક તરફ ફેલાય.

ખરા અર્થમાં હવા બંધ!

ડૉ. ઠક્કર કહે છે કે આપણે નાકમાંથી જે હવા લઈએ એ નાકની આસપાસના પોલાણ (સાર્નિસ)માં પણ ફરતી રહે છે એટલે આપણને એનું દબાણ લાગતું નથી, પરંતુ મસાને કારણે નાક અથવા સાર્નિસમાં હવાનો માર્ગ રૂંધાય છે. આ નાકબંધી એટલે કે નાકમાં હવાબંધી એ છે નેસલ પોલિપ્સનું પહેલું લક્ષણ. નાકમાં મસા એનો પથારો વધારે તો નાક જામ થતું જાય, ગંધ પારખવાની એની ક્ષમતા ઓછી થઈ જાય, માણસને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે અને એનું મોઢું સુકાય.

આમ તો આવા મસા શરીરને ઝાડું નુકસાન પહોંચાડતા નથી. પણ આંખની આસપાસના સાર્નિસમાં કોઈ પ્રકારના ફંગલ ઈન્ફેક્શનથી સોજો આવતો મસા થયા હોય તો એ આંખની અંદર પણ ફેલાઈ શકે. માણસની રોગપ્રતિકારક શક્તિ ઓછી હોય તો પૂરતી દરકાર ન લીધી હોય તો એની આંખ જવાનો પણ ખતરો રહે. એવી જ રીતે, મસા મગજમાં ફેલાય તો એના નાકની પાછળથી હવાનો માર્ગ રૂંધાય છે અને એનું મોઢું સુકાય.

ઈન્ફેક્શનના પરિણામે માણસને સખત માથું ઢુમે, તાવ આવે અને ક્યારેક એકની બદલે બે-બે વસ્તુ દેખાય (ડબલ વિઝન) એટલે કે ઈયોપિયા).

આ ગાંઠને અવગણો નહીં...

ઈમેન્ટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે ઘણા લોકો જૂની-મૂંઝાયેલી શરૂતોને ગણતરીમાં લેતા નથી. બહુ બેચેની લાગે તો નાકમાં ટીપાં નાખીને કામ ચલાવી લે. આવાં ટીપાં થોડો વખત નાકના મસાને નરમ બનાવે એટલે નાક ખૂલી ગયું હોય એમ લાગે, પણ એનાથી ખરા સહત મળતી નથી. સ્ટેરોઈડસવાળી દવાની આડઅસર થતી હોવાથી એ લાંબો સમય આપવી હિતાવહ નથી. સર્જરીથી મસા દૂર કરી શકાય છે, પરંતુ દરેકથી વીસ ટકા લોકોને મસા હળવા થયા પછી પણ પાછા થાય છે.

મસાને કારણે માણસ નાકથી હવા ન લઈ શકે એટલે દેહકાર્યમાં બરાબર શુદ્ધ હવા પહોંચે નહીં અને કારણે જો દહાડો અસ્થમા વળગવાની શક્યતા રહે. એમાં વાતાવરણનો ફેંક પણ ભાગ ભજવે એટલે નેસલ પોલિપ્સની વ્યાધિ ધરાવતા લોકોએ શિયાળામાં ખાસ યોગ્ય.

feedback2hiren@chitralekha.com

www.chitralekha.com

હેલ્થ-હેલ્પલાઈન

ચેતજો બાળકોના શરીરમાં ઘૂસતી આ ફોરેન બોડીથી!

બટન સેલ, લોહચુંબક, પેન્સિલ-રબર (ઈરિઝર) કે સોપારીના ટુકડા, સિસોટી, પથ્થર, ચાંદોની ધૂણી, દાંત, સિંકે, જૂની પાવલી કે પચાસ પૈસા-રૂપિયાના સિક્કા, રેવરી, સિંગે કે ચણાના દાણા... વિસ્ટ બહુ લાંબું છે. આ ચાંદો કે સામાન્ય રીતે નાનાં બાળકો ક્યારેક રમતાં રમતાં જે ચીજ ગળે ઉતારી દેતાં હોય કે નાક અથવા કાનમાં નાખી દેતાં હોય એની.

સિંગે કે દાણાના દાણા અથવા તો રેવરી એ આમ તો ખાવાની સામગ્રી છે, પરંતુ નાનું બાળક અકસ્માતે કે આદતવશ એ મોકામાં નાખી દે અને એ પેટમાં જવાના બદલે ક્યાંક અટકી જાય તો?

તબીબી ભાષામાં આવી કોઈ પણ ચીજ છે ફોરેન બોડી. માનવશરીર માટે જે પદાર્થ ખાવાલાક નથી અથવા તો ગ્રાહ્ય નથી એવી કોઈ વસ્તુ શરીરમાં જાય ત્યારે એ ફોરેન બોડી તરીકે ઓળખાય છે. શરીર આવી ચીજને પચાવી ન શકે અને કોઈ રીતે એનો નિકાલ શક્ય ન બને તો સ્વાભાવિક છે કે શરીર માટે આવી ફોરેન બોડી જોખમ ઊભું કરે અને જીવલેણ પણ નીકરી શકે.

નાના જીવ અને એ મોટી સંખ્યામાં શિકાર...

રાજકોટની વૈકલ્પિક-વીરાણી હોસ્પિટલ સાથે સંકળાયેલા કાન-નાક-ગળાના રોગના નિષ્ણાત ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે ભોંખોડિયાં ભસ્ત્રાં બાળકમાં આ શક્યતા સૌથી વધુ હોય. ઘરમાં કે ઘરની ઓસરી-પરસાળમાં પોંદલી કોઈ વસ્તુ એ મોકામાં પચરાવે કે ક્યારેક નાકમાં ફેંસે. નાકમાંથી આવી કોઈ ચીજ થોડી અંદર સરકે તો એ અટકી જાય, કારણ કે નાકનો પાછલો હિસ્સો સંકોરે હોય છે, પણ બાળક એવી કોઈ વસ્તુ મોકામાં નાખે તો પાચારાવ તકલીફ થઈ શકે.

નાના બાળકને હજી દાંત ન આવ્યા હોય એટલે આવી કોઈ પણ ચીજ વગર કોઈ અવરોધ-મુશ્કેલાઈથી અંદર સરકી જાય. સામાન્ય રીતે શરીર માટે આવી કોઈ પણ અજાણી ચીજ મોઢાથી શરીરમાં પ્રવેશે તો ઉધરસ આવતીને એ વસ્તુ બહાર આવી જાય. આ આપણા શરીરની એક પ્રકૃતિત રક્ષણવ્યવસ્થા છે. જો કે નાના બાળકમાં આ સુરક્ષાવ્યવસ્થા હજી પૂરી વિકસી હોતી નથી એટલે એ અજાણી ચીજ બહાર આવવાના બદલે અંદરની તરફ સરકી જાય છે.

અહીંથી શરૂ થાય છે મોકા...

આપણા શરીરમાં અનન્યની અને શ્વાસનળી ઉપર-નીચે હોય છે. કુદરતી રચના એવી છે કે આપણે ખાતાં હોઈએ ત્યારે શ્વાસનળીની ઉપરનો પડદો બંધ રહે, જેથી ખોરાક અનન્યનીમાં જાય. બાળકે ભૂલમાં કોઈ ન ખાવા જેવી ચીજ મોકામાં નાખી દીધી હોય અને એ અનન્યનીમાં જાય તો કાં

એ પેટમાં સરકે અથવા તો અધવચ્ચે અટકે.

એના લીધે બાળકને ગળામાં ડુખાવો થાય. એટલે સુધી કે એ થૂંક પણ ગળે ન ઉતારી શકે. જો કે એ કસતાં ખસાબ હાલત તો કોઈ ચીજ શ્વાસનળીમાં પહોંચે ત્યારે થાય.

ઈમેન્ટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે સિક્કા, પીલી, રબરના ટુકડા જેવી ફોરેન બોડી શ્વાસનળીમાં જાય તો ખરા અર્થમાં મુશ્કેલી ઊભી થાય. આપણી સિન્ડ્રોયાર્થ પાતળી હોવાથી એમાં ફોરેન બોડી જવાથી એ સાવ રૂંધાઈ જાય એવું બને. એવે વખતે શરીરને ઓક્સિજન ન મળે. આ અવસ્થા કોઈ પણ માટે જીવલેણ સાબિત થઈ શકે.

ઉપર જોખમ... ને નીચે પણ ખતરો!

શ્વાસનળીના મુખ પાસે કોઈ ચીજ અટકી જવાના બદલે એ અંદરની તરફ જાય તોય એ અધવચ્ચે ટ્રેકિયા તરીકે ઓળખાતા હિસ્સામાં કે બે ફેફસાંમાં ખૂલતી બ્રોન્કસમાં તો અટકવાની જ છે, કારણ કે શ્વાસનળીનો આ ભાગ તો એકદમ સૂક્ય હોય છે. કોઈ ચીજને એનાથી આગળ વધવાની શક્યતા ન હોવાથી એ ચીજ બ્રોન્કસના આવરણ સાથે ચોટી જાય છે, એને લીધે ત્વં સોજો આવી શકે કે બાળકને ઈન્ફેક્શન થઈ શકે. ઉધરસ, તાવ કે શ્વાસ લેવામાં તકલીફ, વગેરે એનાં લક્ષણ છે, પરંતુ આ લક્ષણ બીજી અને વ્યાધિમાં પણ કોમન છે.

ઈન્ફેક્શન વકરીને ન્યુમોનિયા થાય કે ફેફસાંમાં હવા જતી ઓછી થાય અને એ ફેફસું કામ કરતું બંધ થઈ જાય ત્યારે એની ગંભીરતાનો અંદાજ આવે.

આ ભયરમણ જાણી-સમજ લી...

રાજકોટમાં ડૉ. ઠક્કર ઈમેન્ટી હોસ્પિટલ ધરાવતા હિમાંશુભાઈ કહે છે કે આવે વખતે શ્વાસનળીની અંદર તબન બારીક લેન્સ ધરાવતા કેમેરા (સ્કોપ) સાથે પાતળો ચીપિયો (ફોરેસપે) નાખી પેલી ફોરેન બોડી કાઢવી પડે. જો કે બાળકોમાં આ મેડિકલ પ્રોસિડર જોખમી દ્રવ્ય છે. શ્વાસનળીનું આવરણ એટલું પાતળું હોય કે એમાં છિદ્ર પડી શકે, એમથી હવા બહાર આવી આખા શરીરમાં ફેલાઈ શકે (એને લીધે શરીર ફૂલી જાય) તો ક્યારેક એ પ્રોસિડર પર પડ્યા પડીય એટલા હિસ્સામાં સોજો ચીરી શકે.

આ બધાથી બચવાનો ઈલાજ એ જ છે કે ઘરમાં નાનું બાળક હોય તો એના હાથમાં આવી જોખમી ચીજ ન આવે એની કાળજી રાખવી. આવી જોખમી ચીજમાં સૌથી કોમન છે સિંગદાણા.

મોટી ઉંમરના માણસો વળી જે વસ્તુ ગળી જાય છે એમાં સૌથી કોમન છે એક દાંતનું ચોક્કસ!

feedback2hiren@chitralekha.com

www.chitralekha.com

હેલ્થ-હેલ્પલાઈન

આ ચોમાસે કાનની પીડા પણ સાંભળજો...

ક હરખનાં આંસુ તો ક્યાંક હાલકી વેરનું-રેલાવનું ચોમાસું દેશભરમાં આગળ વધી રહ્યું છે. વર્ષા ઋતુનો મિજાજ એવો છે કે અચ્છેઅચ્છા લોકોને એ માંદા પાડી દે. એટલું ખરું કે પૂરતી કાળજી લો અને માથે વરસતું પાણી જોઈને વધારે પડતાં ટાંપલાવેડા ન કરો તો તબિયતને બહુ વાંધો આવતો નથી.

મતલબ કે વરસાદમાં રખડવાની-પલંગવાની કે મકાઈના ભૂડા અથવા કંદાભજી ખાવાની મજા લો, પરંતુ એ વખતે થોડી તકેદારી પણ રાખો તો વરસાદની મજા માણવાનો આનંદ ચોક્કસ વધારે આવશે.

ચોમાસાની સૌથી કોમન વ્યાધિ ગરબી હોય તો એ છે શરૂ-ઉધરસ અને ક્યારેક તાવ. પહેલી નજરે આ બધું સામાન્ય લાગે, પણ ક્યારેક એ થોડું ગંભીર રૂપ પણ લઈ લે અને આવી ગંભીર ઉપાધિમાં મુખ્ય છે કાનમાં થતાં ઈન્ફેક્શન.

કાનનું કામ થાય સાંભળવાનું નહીં!

કબૂલ, આપણામાંથી મોટા ભાગના લોકો માટે કાન એટલે અવાજ સાંભળવા માટેની ઈન્દ્રિય. અવાજના તરંગ કાનના પડદા સાથે અડવાય અને પડદા પાછળનો ત્રણ નાની હાડકી એ તરંગને ઝીલી અંતરણ (કાનના સૌથી પાછળના હિસ્સા)ની મદદથી મગજ સુધી એ સંદેશ રૂપે મોકલે એટલે આપણને એ અવાજ ઓળખાય એવી આપણી કળવ્યવસ્થા-મિકેનિઝમ છે.

જો કે રાજકોટના ઈમેન્ટી સર્જન (કાન, નાક, ગળાના રોગના નિષ્ણાત) ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે આપણા આખા શરીરનું સંતુલન જાળવવાનું કામ કાનનો સૌથી અંદરનો એટલે કે પાછળનો હિસ્સો (અંતકણ) જ કરે છે. એ હિસ્સાને કોઈ રીતે નુકસાન પહોંચે કે ઈન્ફેક્શનની અસર થાય તો સંતુલન-બેલેન્સ પોસ્ટાઈ જવાને કારણે માણસને ચકકર આવે.

બીની બીની મોખમ... પેરણની પાચાર

કાનમાં ઈન્ફેક્શન ધવાનું મુખ્ય કારણ છે વાતાવરણનો બેજ. એમ ને એમ પણ કાનમાં પાણી જાય તો કાનમાં પાણી જમા થવાથી એમાં ઈન્ફેક્શન થઈ શકે અને એ જગ્યાએ ફંસે જામવા માંડે. કાનના આગલા ભાગની ચામડી બહુ કોમળ હોય. એમાં ઈન્ફેક્શન થાય એટલે આપણને ચાળ આવે, સાહજિક રીતે આપણે ત્વં ખંજવાળીએ તો ચામડી છીલાય અને કોઈકને વળી ત્વં કોણી પણ ઊપસી આવે.

આવી સ્વેદનશીલ જગ્યાએ વધારે પડતું ખંજવાળઈ જાય તો કાન લાલશા પડતો થઈ જાય, બહુ પીડા થાય, કાનમાંથી રસી પણ નીકળે અને ક્યારેક માણસને સાંભળવામાં તકલીફ પણ પડે. તબીબી ભાષામાં આ સ્થિતિને ઓટાઈટિસ એસ્ટરની

તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

આ ટ્યુબ પણ આવી શકે તકલીફ...

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે આપણાં નાક, કાન અને ગળું એ ત્રણેય અંદરબંદર એકમક સાથે સંકળાયેલાં છે. એમને એકબીજા સાથે જોડતી આવી એક કડી છે યુસ્ટેશિયન ટ્યુબ. આ નળી મૂળ તો કાનમાં પ્રેશર જાળવવાનું કામ કરે છે. ઊંડાં પાણીમાં કે ક્યારેક ફ્લાઈટમાં આ પ્રેશર ન જળવાય તો કાનમાં સણકા (બેરોટ્રોમા) ઊપડે છે.

ચોમાસાના દિવસોમાં આમ પણ ગળા અને નાક-કાનના ઈન્ફેક્શનનું પ્રમાણ વધારે જોવા મળે છે. એવી હાલતમાં શરૂ કે બીજા ચેપની અસર કાન સુધી પહોંચે તો નાકની પાછળના હિસ્સામાં પ્રવાહી જમા થઈ કાન માટે જોખમ ઊભું કરે છે.

પાણી પડકાનું કદાવર કામ...

કાનના ત્રણ ભાગ (બાહ્ય, મધ્ય અને અંતકણ) હોય અને એમાં બહારના ભાગ પછી પડકો હોય, જે અંદરના ભાગનું સ્પર્શ કરે છે. અવાજને મગજ સુધી પહોંચાડવા ઉપરાંત પાણી, કચલો, વગેરેને કાનની અંદર જતાં સોકવાનું કામ આ પાતળા પડકાનું છે.

નાનપણથી સતત રહેતી (અને ઝાઝા ઈલાજ વગર છોડી દીધેલી) શરૂ, કોઈ બાહ્ય ઈજા કે ફંગલ ઈન્ફેક્શનને કારણે કાનમાં રસી થઈ હોય તો એ... આવાં અનેક કારણસર પડકામાં કાણું પડી શકે.

ઘણા લોકોને અમથા અમથા કાનમાં પિન કે ટ્યુબિક જેવી વસ્તુ નાખવાની આદત હોય. એનાથી મેલ તો નીકળતો નીકળે, પણ પડકાને ક્યારેક ઈજા પહોંચે. પછી થાય એવું કે એ ઈજા વકરી જાય અને જો દહાડો માણસને બેરોસા આવતી જાય.

આટલી કાળજી લો...

સામાન્ય રીતે કાનમાં જામતો મેલ આપોઆપ નીકળી જ જતો હોય છે એટલે કાનમાં આંગળી કે કોઈ અણીદાર ચીજ નાખીને એ કાઢવાનો પ્રયત્ન ન કરો. એનાથી મેલ ઊલટો અંદરની તરફ પેલાઈને પડકા સાથે ચોટી જાય છે. કાનમાં કોઈ પણ કારણસર ફંગલ ઈન્ફેક્શન થયું હોય કે ડુખાવો થતો હોય તો એને અવગણો નહીં. કાનમાં પાણી ન જાય એનું ધ્યાન રાખો. સ્વિમિંગ વખતે ઉપર પહોંચતો ઉપયોગ લો.

રાજકોટના ઈમેન્ટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે ડાયાબીટીસના દરદીઓએ તો ભેજવાળા વાતાવરણમાં વધારે ચેતના રહેવા જેવું છે, કારણ કે એમને કાનમાં ભેજની અસર ધરાવતી શક્યતા પણ બહુ વધારે છે. એમાં પરિણામ છે ઊલટી, ચકકર અને માથાનો સખત ડુખાવો.

feedback2hiren@chitralekha.com

૫૮ ચિત્રલેખા | ૧૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૬

હેલ્થ-હેલ્પલાઈન

સ્વરપેટી: આ ‘વાજું’ પંકાય ત્યારે...

શિયાળો એટલે મૂળ તો તબિયત બનાવવાની ક્રતુ. જો કે આ સીઝન કેટલીક વ્યાધિ પેદા કરે છે અને વકરાવે પણ છે. એવી એક વ્યાધિ એટલે તબીબો જેને લેલિન્જાઈટિસ તરીકે ઓળખે છે એ. લેલિન્જાઈટિસ આપણી સ્વરપેટી કે કંકમાળ અને આ પર કોઈ કારણસર સોજો થોડે એ વ્યાધિ એટલે લેલિન્જાઈટિસ. શિયાળો જેમને માઠક ન આવતો હોય એમને આ સીઝનમાં શરદી-કફ, વગેરે રહે. વળી, કંકમાં લીધે વાતાવરણ યુક્ત રહેતું હોય. આ બધું સીધી પા આકતરી રીતે લેલિન્જાઈટિસને નોતરે છે.

સોજો આવવામાં શું છે બીજાં કારણ?

સાજકોટના ઈન્જિનિયર સ્પેશિયાલિસ્ટ (નાક-કાન-ગળાની બીમારીના નિષ્પણ) ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે સ્વરપેટીનો લાંબા સમય સુધી ઉપયોગ (સાઈ બાધમાં કરીએ તો ઝાડું બોલ બોલ) એ લેલિન્જાઈટિસનું સૌથી મોટું કારણ છે. આ જ કારણે શિશુઓ, ગાયકો અને નેતામંત્રીઓમાં કંકમાળનો સોજો એ અતિ સામાન્ય વ્યાધિ ગણાય છે. એમાં પણ આવી કોઈ વ્યક્તિને વાર્ષિક કે બેક્ટેરિયલ ઈન્ફેક્શન થાય તો એનું ગળું બેસી જાય અને અવાજ થોડો થઈ જાય.

લાંબો સમય ધ્રુણિયા વાતાવરણમાં રહેનારા, કેમિકલના આપણા ગળાના નીચેના ભાગમાં હોય છે સ્વરપેટી. આશરે ચાર ઈંચનો આ હિસ્સો જ આપણને વાચા આપે છે. એમાં કંકમાળ (લેલિન્જાઈટિસ)નો ટોચી જેવો ઉપલો ભાગ અને થાસનની જગ્યાથી શરૂ થાય છે એ લેલિન્જાઈટિસનો નીચેનો ભાગ બાદ કરે તો અવાજ ઉત્પન્ન કરતી બે વોકલ કોડ તો એકદમ સેન્ટ્રીમીટર જેટલી માંડ હોય.

બે વોકલ કોડ વચ્ચે પડેલી હોય અને એ ઉધાડ-બંધ થવાથી જ સ્વરના આરોહ-અવરોહ પેદા થાય. ઘણાપણ માણસ આપા દિવસમાં કંઈક ને કંઈક બોલતા-ગણગણતા રહેતા હોય છે. જો કે આપણા કંક કે ગળાની સ્વભાવ એવી રીતની છે કે આપણે કંઈક ખાતા હોઈએ ત્યારે સ્વરપેટીનો પડકો બંધ થઈ જાય છે, જેથી બોરાક લેલિન્જાઈટિસ કે એમાંથી થાસનનીમાં ન જાય.

શું છે લેલિન્જાઈટિસનાં લક્ષણ?
ડૉ. ઠક્કર કહે છે કે ઈન્ફેક્શન કે બીજાં કારણસર કંકમાળ પર સોજો થયે તો માણસનો અવાજ બદલાઈ જાય. કોઈનો અવાજ રૂઝ થઈ જાય તો કોઈકનો અવાજ તો વળી નીકળે જ નહીં. એ વખતે માણસને થોડુંઅધધ બોલવામાં શ્રમ પડે કે

હાક થયે. એમનું ગળું સુકાય અને સૂકી ઉપસ્થિતિ પાડે. આ લક્ષણ અને એ કેટલો સમય દેખા દે છે એના આધારે લેલિન્જાઈટિસને એકમુઠ અથવા ક્રોનિક એમ બે પ્રકારે ઓળખવામાં આવે છે. લાંબા ગાળા સુધી જેની અસર વર્તાય છે એવા ક્રોનિક લેલિન્જાઈટિસમાં વોકલ કોડના પડકા પર સતત ઘસારાને લીધે મસા જેવો દાણો ઊપસી આવે, જે સ્વરપેટીને સરખી બંધ જ ન થવા દે. શિશુઓ અને ગાયકોને એમના ગળાના વધુપડતા ઉપયોગને કારણે આ થવાની શક્યતા વધુ રહે છે અને એટલે એને ટીપ્પણ નોડ્યુલ અથવા લિંગલ નોડ્યુલ પણ કહે છે.

આ જોખમ વિશે પણ જાણી લો...

અત્યારની ફાસ્ટ લાઈફને લીધે ઘણા લોકો એસિડિટીથી પીડાય છે. કામકાજમાં વ્યસ્ત માણસ ઘરે મોટો પહોંચે અને જેમ-તેમ ખાઈને સીધો પલંગ પર લંબાવી દે. આ કારણે ખોરાક બહુ પચે નહીં અને શરીરમાં એસિડિટી પેદા કરે. આવો એસિડ અનન્યથી ઉપર ચડે અને સ્વરપેટી પહોંચી એને નુકસાન કરે. એને કહેવાય ફિલ્લસ લેલિન્જાઈટિસ.

નાની વયનાં બાળકોને વળી સ્વરપેટીના ઉપલા હિસ્સામાં બેક્ટેરિયલ ઈન્ફેક્શનને કારણે તકલીફ થઈ શકે. એમને તાવ આવે, ખોરાક ગળે ન પીતરે, મોંમાંથી સતત લાણ પડે અને એ

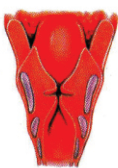
રો તોય અવાજ ન નીકળે એટલી હદે સ્વરપેટી બગડી જાય. આ અવસ્થા ક્યારેક જીવલેણ પુરવાર થઈ શકે છે.

— અને હા, કંકમાળ પર અવારનવાર સોજો થવાની કે લાંબો સમય સોજો રહેવાની સ્થિતિ લેલિન્જાઈટિસનું કેન્સર નોતરી શકે છે!

અવાજ બંધ થઈ જાય એ પહેલાં એવો...
ઈન્જિનિયર સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે સ્વરપેટીની માવજત માટે સૌથી જરૂરી શું છે એને આરામ આપવાનું. મતલબ કે ખપ હોય ત્યારે જ એનો ઉપયોગ કરો. શિશુ કે લાંબો સમય બોલવાનું જેમના માટે અનિવાર્ય હોય એમણે વચ્ચે વચ્ચે નવરોડું પાણી પીતાં રહેવું, જેથી ગળું સુકાય નહીં. આવા લોકોને સ્વરપેટીના પડકા પર મસા જેવું થાય તો એ નાનકડી સર્જરીથી દૂર કરી શકાય છે. જો કે બહુતર છે કે એનું પુરાવાવર્તન ન થાય એવી હેઠાલી લેવામાં આવે.

એસિડિટીથી બચવા ઝાડું તીખું-તળેલું ન ખાવું અને ખાસ તો રાતના સમયે પેટનો એસિડ ગળા સુધી ન આવે એ માટે જમ્યા પછી તરત ગઢલાંબેંગું ન થવું. ગળું સાચવવા ઘરગથ્થુ ઉપચાર તરીકે હળદર-મીઠાવાનું પાણી પીવું તથા ગરમ પાણીના કોગળા કરવા.

એસિડિટીથી બચવા ઝાડું તીખું-તળેલું ન ખાવું અને ખાસ તો રાતના સમયે પેટનો એસિડ ગળા સુધી ન આવે એ માટે જમ્યા પછી તરત ગઢલાંબેંગું ન થવું. ગળું સાચવવા ઘરગથ્થુ ઉપચાર તરીકે હળદર-મીઠાવાનું પાણી પીવું તથા ગરમ પાણીના કોગળા કરવા.

સ્વરપેટીની સ્થાના

હેલ્થ-હેલ્પલાઈન

આંખની વ્યાધિનું મૂળ નાકમાં!

ડાયાબિટીસ એક એવી બીમારી છે, જે બીજા અનેક રોગ નોતરે છે. ડાયાબિટીસના દરદીની રોગપ્રતિકારક શક્તિ પણ ઓછી થઈ ઠીક હોય એટલે લાગ જોઈને બેઠેલી ઘણી ઉપાધિ એના શરીર પર આક્રમક કરે. આ જ કારણે ડાયાબિટીસ પેશન્ટને તબીબો માત્ર એની પાણી-પીણી જ નહીં, પરંતુ બીજી ઝીણી ઝીણી બાબત માટે પણ સચેત રહેવાનું સૂચવે છે.

આવા દરદીને કંઈ વાગે તો ઝટ ઝટ ન આવે ને ક્યારેક તો એ ભાગ એવો સડી જાય કે ગેંઝીનીની અસરને લીધે શરીરનો એટલો હિસ્સો કપાવી નાખવો પડે. એ જ રીતે ડાયાબિટીસથી પીડાતી વ્યક્તિને નાકસૂર

સાજકોટના જાણીતા ઈન્જિનિયર સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે: ‘એનો અર્થ થાય અશુદ્ધિનું ઈન્ફેક્શન અને એને પરિણામે આવતો સોજો.’

આપણી આંખની નીચેના હિસ્સામાં લેક્રિમલ સેક અને ક્રીએ એટલે કે આંસુનો સંગ્રહ કરતી થેલી અને એનું વહન કરતી સૂત્રમ નથી હોય. આપણે જેને આંસુ તરીકે ઓળખીએ છીએ એ પ્રવાહી આંખમાં બરાબર આવતું-જતું રહે તો આંખ બીની રહે અને એની કામગીરી ભજવતી રહે, પરંતુ કોઈ કારણસર એ પ્રવાહી વહે નહીં તો એ જમા થઈને એમાં ઈન્ફેક્શન થઈ શકે, જે ક્યારેક થીપડા અથવા તો રસી રૂપે પણ બહાર આવી શકે.

આંસુનું પ્રમાણ જળવાય કઈ રીતે?

લેક્રિમલ સેકમાંથી પાતળી નલિકા મારફત આંસુ આંખમાં આવતાં રહે છે. આપણે આંખ પટપટાવીએ ત્યારે એ પ્રવાહી થોડી થોડી માત્રામાં બહાર આવે. આ એક એકદમ સાહજિક પ્રક્રિયા છે એટલે આપણને એનો અંદાજ ખાતરો નથી. એ ઉપરાંત, વધારાનું પ્રવાહી આંખ અને નાક વચ્ચેની નળીમાંથી નીકળી જઈ નાકમાં આવે છે. શરૂ થાય છે. જો કે બહુતર છે કે એનું પુરાવાવર્તન ન થાય એવી હેઠાલી લેવામાં આવે.

શરીર વધારાની કોઈ ચીજ સંકલ્પતું નથી અને સંધરે તો એ જરૂર અડાત નોતરે છે. આંખમાંથી નાકમાં ન વહી શકતું પાણી પણ રૂપે ડેક્રીયોસિસ્ટાઈટિસનું રૂપે મુશ્કેલી ઊભી કરે છે.

આમાં નાકનો શું વંડ?

પ્રયાસ ટકાવી વધુ બાળકો આ સમસ્યા સાથે જન્મે છે, પણ પછીના આઠ-દસ મહિનામાં ઘણુંબધું આયોગ્યપ જ

ડેક્રીયોસિસ્ટાઈટિસ મટી જાય છે. નવજાત શિશુને હળવા હાથે આંખ-નાક નજીક માલિશ કરવાથી પણ એમની લેક્રિમલ ક્રીમાં કોઈ અંતરાય હોય તો એ દૂર થઈ શકે.

જો કે ઉંમર વીતતી જાય એમ માણસને નાકનું હાડકું મોટું કે ત્રાંસું થાય અથવા નાકમાં મસા થાય તો આંસુનું વહન કરતી નળીમાં એ અવરોધ પેદા કરે. અકસ્માત કે બીજી કોઈ રીતે નાક અને આંખ વચ્ચેનું હાડકું હલે તો એને લીધે પણ લેક્રિમલ ક્રી પર દબાણ આવી શકે.

એની અસર ભલે આંખમાં દેખાય, પણ એ સમસ્યાનું મૂળ નાકમાં છે.

નજરે દેખાય છે આ પરિણામ...

અશુદ્ધિને ઈન્ફેક્શન લાગુ પડે એટલે આંખમાં લાલાશ પ્રસરી જાય, આ વ્યાધિનું મૂળ છે એ નાક નજીકના હિસ્સામાં સોજો આવે અને ત્યાં દુખાવો થાય. નાકના પોલાણમાંથી ન નીકળી શકતું પ્રવાહી આંખમાંથી બહાર આવવા પ્રયાસ કરે એટલે સતત આંસુ નીકળતાં હોય એવુંબ લાગે. આંખને બીની રાખવા જરૂરી એવા આ પ્રવાહીની માત્રા બહુ વધી જાય તો એમાં બેક્ટેરિયલ ઈન્ફેક્શન થાય અને માણસને તાવ આવી શકે.

સામાન્ય રીતે ડેક્રીયોસિસ્ટાઈટિસ કોઈ એક આંખમાં જ જોવા મળે છે. સમયસર ઉપચાર કરાવી લેવામાં આવે તો દવા, આંખનાં ટીપાં કે મલમથી આઠ-દસ દિવસમાં આ વ્યાધિ દૂર થઈ શકે, પરંતુ અવારનવાર આવી સમસ્યા ઊભી થાય અને યોગ્ય કાળજી લેવામાં ન આવે તો જતે દંડાડે ક્રોનિક ડેક્રીયોસિસ્ટાઈટિસ કહી શકાય એવી હાલત થાય.

ઉલાજ: અંદરથી ને બહારથી...
કાન, નાક અને ગળાના રોગના નિષ્પણ ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર કહે છે કે આંખમાંથી વધારાનું પ્રવાહી બહાર લઈ જતી નથી લાંબો સમય બંધ રહે તો એ પ્રવાહી આંખમાં જ જામેલું રહે. પરિણામે માણસને ઝાંખું દેખાય અને આંખમાં રસી થવાનો પણ ભય રહે. એમાંય ડાયાબિટીસના દરદીને ઓર્થોપેડિક સેન્ટ્રાલાઈટિસ ઈન્ફેક્શનના રૂપે આંખ જવાની ભારોભાર નાકના રહે.

આ હાલતમાં દરદી માટે અશુદ્ધિ પર સર્જિકલ પ્રોસેસ કરાવવાનો જ વિકલ્પ છે. એ પ્રક્રિયા આંખમાં થઈ શકે અથવા તો નાકના હાડકામાં છિદ્ર પાડીને થઈ શકે. નાકમાં રસોળીને કારણે અશુદ્ધિ ફેલાતી હોય તો નાકમાંથી જ નાકસૂરનું ઓપરેશન થાય.

આજે ઇન્ટરનેશનલ ઇયર ડેર કે નિમિત્તે આપણાં કાનની જાળવણી વિશે થોડું જાણીએ

■ A latest offer ■ GUJARAT NEWS ■ 14/11/2017

સાજકોટ: આજના કુરમા વોડી જેવા કાળમાં વ્યવસ્થા નથી હોતાં તેવા વોલાઈન કોમના વાતચીત કરવામાં વ્યવસ્થા થઈ ગઈ છે. અને યાવુ વોલાઈન પર મોબાઈલમાં વાતચીત કરવી અથવા ઈયર કોમમાં સંચીત સાંભળવું આ બધું બાંધા સમયે નુકસાન કરતું હોય છે. વોડી શરીરમાં થતી નાની નાની તકલીફો પર વ્યાન આપતાં નથી અને તે બાંધા સમય મોટી બીમારી થઈ જતી હોય છે. આજે ઇન્ટરનેશનલ ઇયર ડેરે ત્યારે આપણે કાનની જાળવણી વિશે થોડું જાણીએ.

કાન એ શરીરનું ખૂબ જ અગત્યનું અંગ છે. કાનને કે સાંભળવાની જ માનવિક તથા શૈક્ષણિક વિકાસ શક્ય બને છે. થયજાકરકાનના અભાવે સમાજમાં વ્યવહાર કરવી મુશ્કેલ બને છે.

હવે આપણે જાણીએ નાનપણમાં થતાં કાનનાં રોગો વિશે

જાણીએ.

બાળકોને શરદી, ઉધરસ, ઓરી, અછબડા, કાઠડા, નાકના મસા જેવા દર્દી વાતાવરણ થાય તેથી કાનમાંથી રસી આવે છે. આની યોગ્ય સારવાર ન થાય તો દર્દી આગળ વધી શકે છે. સડી ઊઠી બેસે છે અને કાનમાં રસી તથા બહેરાશ આવી શકે છે.

ઘણી વખત કાનમાં શરદીને લીધે બાળકોને નાક અને કાનની વચ્ચે જોડતી નળીઓમાંથી કાનમાં પડકા પાછળ પાછો ભરાઈ જાય છે. તેને એસઓએમ કહેવાય છે. જેનાથી બહેરાશ પચ આવી શકે છે. બાળકને સાંભળવાની તકલીફને લીધે બાળક અભ્યાસમાં પાછળ રહે છે. કાનમાંથી આવતા રસોના આધારે કાનના રોગોનું નિદાન થતા સારવાર નક્કી કરી શકાય છે.

કાનમાં રસી બે પ્રકારની હોય છે.

૧) કાનમાં ચોક્કસવાળી ગંધ બિનાના અને વધારે પ્રમાણમાં અવારનવાર આવતી રસી

સામાન્ય રીતે આ પ્રકારના દર્દીઓનું પ્રમાણ વધારે જોવા મળે છે. તેનું મુખ્ય કારણ કાનની બહાર પડકામાં કાણુ હોય છે. ગમે ત્યારે કાનમાં પવન, પૂળ, ચુંદુ પાછી તથા શરદી થાય ત્યારે ચોક્કસવાળી ગંધ વગરની રસી આવતી હોય છે. સામાન્ય રીતે દવા, ટીપાં તથા રેગ્યુલર કાનની સફાઈ કરવાથી રસી બંધ થાય છે. પરંતુ કાનમાં પડકામાં કાણુ રચાતું નથી અને બાંધા સમયે બહેરાશ આવે છે.

આવા કિસ્સામાં કાનના પડકાનું ઓપરેશન જરૂરી બને છે. આ ઓપરેશન ન કરાવવાથી દર્દીને વારંવાર રસી થવાની સંભાવના રહે છે. અને ધીમે ધીમે બહેરાશ વધે છે. આ ઓપરેશનમાં દર્દીને પોતાના જ ટેમ્પોરેલ સ્નાયુ પર્વત પડ વચ્ચે છે. આ ઓપરેશનના દિવસથી જ પરિણામ ઘણું સારું જોવા મળે છે. દર્દીના ઓપરેશનના દિવસથી ખાઈ-પી. કરી-ફરી શકે છે. હોસ્પિટલાઈઝીમાં તે જ દિવસે સામાન્ય રીતે રજા આપાઈ જતી હોય છે.

૨) કાનમાં સતત અથવા સમયગાંતરે પચ ક્રીપ સાથે તથા ક્યારેક ચોક્કસવાળી રસી આવતી જેમાં દ્રુષ્ટિ મારતી રસી આવતી હોય આ પ્રકારની રસી કાનના હાડકાના છાંદને વધે બતી હોય છે. તે એક ગંભીર રોગ છે. કાનનો સડો ઉઠાવી જેમ હાડકું કોરોટી રહે છે. તેના નીચે મુખના ગંભીર પરિણામો આવી શકે છે.

૧) સર્જિકલ બહેરાશ: ૨) ચક્કર આવવા, ઉપટી થવી અને માથાની દુખાવો થાય. ૩) મોટું થયું થઈ જાય. ૪) ટાક થાય અને તાવ આવે. ૫) કાનની પાછળ ગુપ્ત થાય. ૬) મગજનો તાવ અને બેચેનપણ ઝુપડ થાય.

બાંધા ગળે આ રોગ જીવલેણ નીવડે છે. આ રોગનો ઉપાય કોઈ દવાથી થાય નહીં પણ ઓપરેશન કરી હેડનું હાડકું કાઢી નાખવાથી જ રોક થઈ શકે છે.

ઈન્જેનિયર સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર પાસેથી જાણીએ કાનની સંભાળ કેવી રીતે રાખવી.

કાનમાં સળી, પીન, વગેરેથી બોરવા નહીં તેમ કરવાથી પડકા તથા નળીમાં નુકસાન થઈ શકે છે. કાનમાં વસણનું તેમાં ક્રીક આવે તેવી દવા, કોરોન, પેરાલ, લાવ પોડવાની દવા તથા કંઈ પણ ચીજવસ્તુ નાખવી નહીં. કાનમાં રસી આવતી હોય ત્યારે વારંવાર સાફ કરવી જોઈએ અને ડીક્ટરની સમીક્ષા મુજબ ટીપાં નાંખવા.

કાનને મૂળ, પુખ્ત, રજકળ, પવન, મોઝાટ જેવા વાતાવરણ દૂર રાખવા અને કાનમાં જુ-જાનું અમીબ જુગલન કે કોઈપણ વસ્તુ વેતી જમ તો ઉત્તરજાતી કાનમાં પ્રાપ્ત ન કરતાં યોગ્ય ડીક્ટરની સલાહ લેવી. નાની શરદીની સમયસર સારવાર લેવી અને બાળક સાંભળતું નથી તેવી શંકા જાય તો તરત ડીક્ટરની સલાહ લેવી. કાનની બહેરાશ તથા કાનની રસીને અવગણવા નહીં. સમયસર નિદાન થતા સારવાર કરવાથી કાન જેવા કોમળ અંગને થતું નુકસાન અટકાવી શકાય છે.

ઓસ્ટ્રેલિયા આવનાર ભારતીય મૂળના લોકોને એલર્જીનું જોખમ વધુ

ઓસ્ટ્રેલિયામાં સ્થાયી થનાર ભારતીય મૂળના લોકો અને તેમના અહીં જન્મેલા સંતાનોને વિવિધ પ્રકારની એલર્જી થવાનું જોખમ વધારે હોય છે. શા માટે અને કઈ છે આ allergies તેની ચર્ચા કાન, નાક ગળા ના નિષ્ણાત ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર સાથે કરીએ.

Scan to Listen
The Podcast

ઓસ્ટ્રેલિયામાં ઉનાળા દરમિયાન તમારા કાનની સંભાળ કેવી રીતે લેશો?

ઓસ્ટ્રેલિયામાં ઉનાળા દરમિયાન સ્વિમીંગ કરતી વખતે કાનની કાળજી રાખવી જરૂરી બની જાય છે. ENT સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરે SBS Gujarati સાથેની વાતમાં કાનની સંભાળ માટેના પાંચ મુખ્ય મુદ્દા સમજાવ્યા હતા.

1. કાનમાં ક્યારેય કોઈ વસ્તુ નાખવી નહીં.
2. સ્વિમીંગ કરતી વખતે ઈયર પ્લગ અને કાન ઢંકાય તેવી કેપ પહેરવી
3. નિયમિત રીતે ડોક્ટર પાસે કાન તપાસ કરાવવા
4. દુખાવો થાય તો ડોક્ટરની સલાહ વિના ઈયર ડ્રોપ્સ વાપરવા નહીં.
5. અમુક દવાઓની કાન અને શ્રવણ શક્તિ પર આડ અસર થતી હોય છે તેથી કોઈ પણ માંદગીમાં ડોક્ટરની સલાહ વિના દવા લેવી નહીં.

દરેક મુદ્દાની વિગતો જાણવા ડૉ હિમાંશુ ઠક્કરની મુલાકાત સાંભળો.

Scan to Listen
The Podcast

SBS radio gujarati podcast about hearing care & foreign body problems in children

SBS Gujarati News and Features Settlement and Immigration Topics Listen Watch

How loud is too loud ?

ENT Surgeon Dr Himanshu Thakkar helps us choose the right kind of headphones and set our music volume at safe levels to prevent hearing loss.

Scan to Listen
The Podcast

SBS Gujarati News and Features Settlement and Immigration Topics Listen Watch

Warning signs to tell if something is stuck in your nose and throat

Symptoms of something stuck in your food or wind pipe are quite similar to a common cold or cough. How will you identify a potential harmful foreign body lodged in your nasal passage or in your throat ? ENT Surgeon Dr Himanshu Thakkar tells us about the warning signs to look out for , especially in case of young children.

Scan to Listen
The Podcast

Public awareness pod cast on sbs radio gujarati in australia

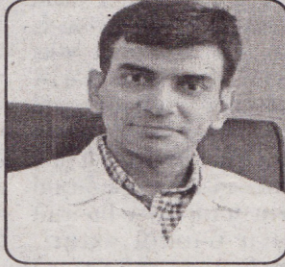
સાંભળવાનું, સમજાવવાનું
અખતક
સાંભળવાનું

ઈએનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કરનો ઈન્ટરવ્યુ ઓસ્ટ્રેલિયા રેડીયો પર પ્રસિધ્ધ થયો

અલગ અલગ વિષયમાં અને રોગ અંગે માહિતી આપી

અખતક રાજકોટ
ઓસ્ટ્રેલિયાની SBS રેડિયો
ગુજરાતી ચેનલ દ્વારા કાનની સંભાળ
વિષે ઈએનટી સર્જન ડો હિમાંશુ
ઠક્કરનો ખુબજ માહિતી સભર ખાસ
ઈન્ટરવ્યુ ઓસ્ટ્રેલિયામાં રેડિયો
પોડકાસ્ટ થયો હતો.

અત્રે પ્રાપ્ત માહિતી મુજબ
રાજકોટના જાણીતા ઈએનટી
સર્જન ડો હિમાંશુ ઠક્કરે ઓસ્ટ્રેલિયા
સ્થિત SBS RADIO
GUJRATIને એક ખાસ
ઈન્ટરવ્યુ આપેલ હતો જેમાં
ઓસ્ટ્રેલિયામાં ઉનાળા દરમિયાન
કાનને લગતી સમસ્યાઓ અને કઈ
રીતે કાનની સંભાળ લેવી તે વિશે
ખુબજ સુંદર માર્ગદર્શન આપ્યું હતું.
જેમાં કાનમાં ક્યારેય કોઈ વસ્તુ

નાખવી નહીં, સ્વીમીંગ કરતી વખતે
ઈયર પ્લગ અને કાન ઢંકાય તેવી કેપ
પહેરવી. નિયમિત રીતે ડોક્ટર પાસે
કાન તપાસ કરાવવી. દુઃખાવો થાય
તો ડોક્ટરની સલાહ વિના ઈયર ડ્રોપ્સ
વાપરવા નહીં. અમુક દવાઓની કાન
અને શ્રવણ શક્તિ પર આડ અસર

થતી હોય છે તેથી કોઈ પણ
માંદગીમાં ડોક્ટરની સલાહ વિના દવા
લેવી નહીં. વિ વિશે વિસ્તૃત
માહિતી આપેલ હતી. આ ઈન્ટરવ્યુ
સાંભળવા માટે લિંક <http://www.sbs.com.au/gujarati>
આ અગાઉ પણ ડો
હિમાંશુ ઠક્કરના ઈન્ટરવ્યુ
ઓસ્ટ્રેલિયાની SBS રેડિયો
ચેનલ દ્વારા પોડકાસ્ટ કરવામાં
આવ્યા છે જેમાં એલર્જી વિષે,
મોટા અવાજથી થતી બહેરાશ વિષે,
કાન નાક ગળામાં કંઈ ફસાય જાય
તો શું કરવું? વિ વિવિધ સમસ્યાઓ
વિશે ખુબજ ઉપયોગી માહિતી
સભર ઈન્ટરવ્યુ ઓસ્ટ્રેલિયા ખાતે
પોડકાસ્ટ થયેલ છે. જે રાજકોટ માટે
ખુબજ ગૌરવની વાત છે.

સંદેશ
ePaper

ઓસ્ટ્રેલિયાના રેડિયો પર રાજકોટના તબીબનો વાર્તાલાપ

રાજકોટ : રાજકોટના ઈએનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ
ઠક્કરે ઓસ્ટ્રેલિયા સ્થિત એસબીએસ રેડિયો ગુજરાતની
એક ખાસ ઈન્ટરવ્યુ આપ્યો હતો. જેમાં ઓસ્ટ્રેલિયામાં
ઉનાળા દરમિયાન કાનને લગતી સમસ્યાઓ અને કઈ રીતે
કાનની સંભાળ લેવી તે વિશે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. જેમાં
કાનમાં ક્યારેક કોઈ વસ્તુ નાખવી નહી, સ્વીમીંગ કરતી
વખતે ઈયર પ્લગ અને કાન ઢંકાય તેવી કેપ પહેરવી,
નિયમિત રીતે ડોક્ટર પાસે કાનની તપાસ કરાવવી, દુઃખાવો થાય તો ડોક્ટરની સલાહ
વિના ઈયર ડ્રોપ્સ વાપરવા નહી, અમુક દવાઓની કાન અને શ્રવણ શક્તિ પર આડ
અસર થતી હોય છે. તેથી કોઈપણ માંદગીમાં ડોક્ટરની સલાહ વિના દવા લેવી નહી,
તે વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી.

SBS
a world of difference

12 December 2023

Dear Dr Himanshu Thakkar,

Thank you for taking the time to record four interviews with SBS Radio between 2016 to 2020.
www.sbs.com.au/gujarati

Living in a multicultural country like Australia, our audiences are accustomed to hearing medical topics discussed in English through mainstream media. However, having these complex concepts explained and discussed by an expert in their own language, with reference to their unique cultural and traditional contexts, has been very beneficial for our listeners.

We have received overwhelmingly positive feedback from our listeners. Many have expressed their heartfelt gratitude for the opportunity to access such engaging and culturally relevant discussions, which provided both understanding and reassurance.

Please note that all four interviews are available on our website, ensuring that your contributions continue to benefit our audience.

- [How loud is too loud?](#) ENT Surgeon Dr Himanshu Thakkar helps us choose the right kind of headphones and set our music volume at safe levels to prevent hearing loss.
- [Indians migrating to Australia at higher risk of allergies](#)
- [How to take care of your ears during Australian summer](#)
- [Warning signs to tell if something is stuck in your nose and throat](#)

Thank you for your invaluable support in raising awareness about various health conditions.

Sincerely,
Nital Desai

Nital Desai
Executive Producer, SBS Gujarati
SBS Audio and Language Content

SBS
a world of difference

દિવ્ય ભાસ્કર

દિવ્ય ભાસ્કર

હેડફોન્સ અને મોબાઈલમાં લાંબી વાતો, રાજકોટના યુવાનો થઈ રહ્યા છે બહેરા

સતત હેડફોનનો ઉપયોગ અને ફોન પર લાંબી લાંબી વાતો કરવાથી રેડિયો ફ્રિક્વન્સી સાંભળવાની ક્ષમતા કાયમીપણે 30થી 40 ટકા જેટલી ઘટી શકે છે

હેલ્થ રિપોર્ટર | રાજકોટ

બે વર્ષમાં આવી જાય છે બહેરાશ

શહેરના યુવાનો સતત ઈયરફોન અને હેડફોન્સનો ઉપયોગ કરતા જોવા મળે છે. આ ઉપરાંત કલાકો સુધી ફોન પર વાતો કરતા હોય છે. જેને કારણે યુવાનોમાં બહેરાશનું પ્રમાણ ખૂબ જ વધી ગયું છે. મોટાભાગના યુવાનોની શ્રવણશક્તિ 20થી 30 ટકા સુધી ઘટી જાય છે. જે બહેરાશની સમસ્યા 60થી 65 વર્ષ થતી હોય છે તે રાજકોટમાં 30થી 40 વર્ષના યુવાનોમાં જોવા મળે છે. સૌથી મોટી ચિંતાનું કારણ છે કે આ બહેરાશનો કોઈ ઈલાજ નથી તેમને કાયમીપણે ઓછું સંભળાય છે અને તેમની ઉંમર વધતા આ સમસ્યા વધુ ઘેરી બની જાય છે. જે યુવાનો ઈયરફોન્સ અને મોબાઈલને લીધે બહેરા બને છે તેમના સ્વભાવમાં પણ ચીડિયાપણુ આવી જાય છે તેમ તબીબો જણાવે છે.

‘જે યુવાનો 80 ડેસિબલ કે તેથી વધુનો અવાજ સતત સાંભળતા હોય તેમની સાંભળવાની ક્ષમતા બે વર્ષમાં 20થી 30 ટકા સુધી ઘટી જાય છે. સમસ્યાના મુખ્ય બે પ્રકારો છે. કંડકિત વ કે જે કાનની હાડકીને લીધે થાય, આ સમસ્યામાં સર્જરીથી કાયદો થાય છે. બીજું કારણ સેન્સરી ન્યુરલ ડેફિન્સિયન્સી છે. જેમાં કાનની નસને નુકસાન થવાથી બહેરાશ આવે છે. નસને નુકસાન થયા બાદ તેનો કોઈ ઈલાજ શક્ય નથી અને દુર્ભાગ્યપૂર્ણ રીતે નસની જ સમસ્યા યુવાનોમાં વધુ જોવા મળે છે.’ » ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર, ઈએનટી સ્પેશિયાલિસ્ટ

બહેરાશના લક્ષણો

- ટી.વી. વધુ અવાજે જોવું, પરિવારજનો કે મિત્રો સાઉન્ડ ઓછું કરવાનું કહ્યા કરે
- બેથી ત્રણ વખત કોઈ બોલાવે ત્યારે જ ધ્યાન પડે
- કાનમાં સતત તમરા બોલે
- સિટી અને હમિંગનો અવાજ આવે, રાત્રે શાંત વાતાવરણમાં વધુ અવાજ આવે

બહેરાશનું નિદાન સરળ છે

બહેરાશ આવી છે કે નહિ તેનું સરળ નિદાન પરિવારજનો જ કરી નાખે છે. સાથે ટીવી જોતા હોય ત્યારે કોઈ એકને જ ધીમો અવાજ આવતો હોય એટલે તે વોલ્યુમ વધારે રાખે. આ પરિસ્થિતિમાં તબીબનો સંપર્ક સાધવો જોઈએ. કેટલી બહેરાશ આવી છે તે જાણવા તબીબ ઓડિયોગ્રામની સલાહ આપે છે. ઉપરાંત ઘોંઘાટથી દૂર રહેવું અને હેડફોન્સ અને મોબાઈલનો ઉપયોગ ટાળવો જોઈએ.

શ્રવણશક્તિ ઓછી થયાની ફરિયાદ દિન-પ્રતિદિન વધી રહી છે: તબીબ હેન્ડ્રુ ફી, મોબાઈલના સતત ઉપયોગથી નાની ઉંમરમાં જ આવી શકે છે બહેરાશ

ઇન્વેસ્ટિગેશન રિપોર્ટર | રાજકોટ

મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ દરેક માટે આવશ્યક બની ગયો છે, પરંતુ મોબાઈલ તથા હેન્ડ્રુ ફી, ઈયરફોન, હેડફોનના સતત ઉપયોગથી નાની ઉંમરે બહેરાશ આવવાની સંભાવના વધી જાય છે. હવે 30-40 વર્ષના યુવાનવયે પણ સાંભળવામાં તકલીફ પડતી હોવાની ફરિયાદ લઈને આવતા લોકોની સંખ્યા ચિંતાજનક રીતે વધી રહી છે તેમ કાનનાક, ગળાના ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર જણાવી રહ્યા છે. તેમણે કહ્યું હતું કે, ઓસ્ટ્રેલિયામાં દર વર્ષના ઓગસ્ટ મહિનામાં નેશનલ હિયરિંગ અવેરનેસ વીક તરીકે ઉજવણી કરવામાં આવે છે. હૃદય માટે જેમ કાર્ડિયોગ્રામ કરાવાઈ છે તેમ વિદેશમાં વસતા લોકો શ્રવણશક્તિની ક્ષમતા જાણવા દર વર્ષે ઓડિયોગ્રામ રિપોર્ટ કરાવે છે. નાની ઉંમરે બહેરાશથી બચવું હોય તો ફોન, હેન્ડ્રુ ફી, ઈયરફોનનો ઉપયોગ મર્યાદિત સમય માટે અને એ પણ લો વોલ્યુમમાં કરવા સૂચન કર્યું છે.

ડૉ. ઠક્કરે વિશેષ માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે, કોઈ પણ વ્યક્તિ લાઉડ વોલ્યુમથી રોજ સતત અડધા કલાકથી વધુ મોબાઈલ ફોનમાં વાતચીત કરે કે, સતત મ્યુઝિક સાંભળતા હોય એવી વ્યક્તિની શ્રવણશક્તિને અસર થઈ શકે છે અને બહેરાશ આવી શકે છે. કોઈ પણ અવાજ હોય તે સૌ પ્રથમ કાનના કાણામાં (બાહ્ય કર્ણ) જાય છે, એ અવાજ મધ્યકર્ણ એટલે કે કાનના પડદાએ પહોંચે છે, પડદા પાછળની 3 હાડકી હલે અને અવાજને કન્વર્ટ કરી નસ મારફત (હેરસેલ) મગજને મોકલે છે. મોબાઈલ ફોનના સતત ઉપયોગના કારણે રેડિયો ફ્રિક્વન્સી વેવ હેરસેલને સીધા નુકસાન પહોંચાડે છે, હેરસેલ ફરી જનરેટ થતા ન હોવાથી બહેરાશ નોતરે છે.

કારણે યંગ જનરેશન લાઉડ વોલ્યુમ કે હાઈનોટ ફ્રિક્વન્સીથી સાંભળે છે, મોબાઈલ ફોનમાં વોલ્યુમ વધ-ઘટ કરવાની સુવિધા છે, 3 નંબરથી વધુ વોલ્યુમનો ઉપયોગ શ્રવણશક્તિ માટે નુકસાનકર્તા સાબિત થઈ શકે છે.

નાની ઉંમરે બહેરાશથી બચવા આટલી તકેદારી રાખવી

- મોબાઈલ ફોનનું વોલ્યુમ ઓછું રાખવું.
- મોબાઈલ ફોન કે હેન્ડ્રુ ફીમાં બિનજરૂરી લાંબો સમય વાત ન કરવી.
- વાત કરવી જરૂરી હોય તો અને લાંબો સમય વાત ચાલે તેમ હોય તેવા સંજોગોમાં સ્પીકરથી વાત કરવી (ખાનગી વાત ન હોય તો) ઉચિત છે.
- મોબાઈલ ફોનને કાનની સાથે દબાવીને વાત કરવાનું ટાળવું.
- હેડફોન કરતા હેન્ડ્રુ ફી વધુ નુકસાનકારક છે.

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર, ઇએનટી સર્જન.

Scan to Watch the Video

Scan to Watch
the Video

સવારે ચા શાંજે
અકિલા
ન્યુઝ ચેનલ

ઉનાળામાં નસકોરીની સમસ્યા-નિદાન સારવાર

રાજકોટ, તા. ૨૫ : નાકમાંથી લોહી નીકળવું, નસકોરી ફૂટવી એવા કિસ્સાઓ વારંવાર બનતા હોય છે, પરંતુ ખાસ કરીને આ તકલીફ ઉનાળાની ઋતુમાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે જેનું કારણ છે અસહ્ય ગરમી અને તાપથી નાકની નાજુક નસોમાંથી ઘણીવાર લોહી નીકળવાની શરૂઆત થાય છે. આ સમસ્યા વધારે પ્રમાણમાં બાળકો તથા ઉંમરલાયક વ્યક્તિઓમાં જોવા મળે છે.

નાકની સામાન્ય રચના

નાક એ ચહેરાની આગવી આંગળી સમાન છે. નાકની અંદરની રચના પણ ખૂબ જ અટપટી છે. ખાસ કરીને નાકની અંદર જ્યાં નાકના કાણાથી અંદરના ભાગમાં નાકના પડદા ઉપર નાકની ઘણી બધી લોહીની રક્તવાહીનીઓ એકત્ર થઈને એક જુમળાની જેમ અંદર ચોટેલી હોય છે. નાકની ઉપર સામાન્ય ઈજા થાય તો પણ લોહી ખૂબ નીકળે છે.

લોહી નીકળવાના સામાન્ય કારણો

નાના બાળકોને નાકમાં આંગળી નાખવાની ખૂબજ આદત હોય છે જેને લીધે આંગળીના નખ દ્વારા થયેલી ઈજા લોહી નીકળવાના કારણભૂત બને છે. ઉંમરલાયક વ્યક્તિઓમાં ખાસ કરીને જેમને લોહીનું દબાણ ઊંચુ રહેતું હોય, બી.પી.ની તકલીફ વાળા દર્દીઓમાં જે દર્દીઓ લોહી પાતળું કરવાની દવાઓ લેતા હોય તેમાં આ સમસ્યા ખૂબ જ જોવા મળે છે. ક્રિકેટરો, બોક્સર, ફુટબોલ વિ. ખેલાડીઓમાં પણ નાક પર રમત દરમ્યાન થયેલી ઈજાને લીધે લોહી નીકળવાની સમસ્યા સર્જાય છે. Atrophic rhinitis એ નાકની અંદરની ચામડીનો

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર
કાન, નાક, ગળાના સર્જન

રોગ છે જેમાં નાકમાં ખૂબ ઓતરા થઈ જાય છે અને તેને કાઢતી વખતે તેમાંથી લોહી આવે છે.

માથામાં થયેલી ઈજાને કારણે પણ નાકમાંથી લોહી આવી શકે છે. લોહીના તેત્યોની ઉણપ હીમોગ્લોબીન, ત્રાકકબો રૂધિરમાં ઓછા હોય તેવા દર્દીઓમાં પણ લોહી નાકમાંથી આવી શકે છે.

નસકોરીની સમસ્યાનું નિદાન

વારંવાર થતી આ તકલીફનું તાત્કાલીક નિદાન નિષ્ણાંત તબીબ પાસે કરાવવું જોઈએ. કારણ કે વધારે નીકળતા લોહીને લીધે અનેક સમસ્યા સર્જાય શકે છે. જેમ કે લોહીના ટકા ઓછા થઈ જવા તદઉપરાંત સયોટ નિદાન એજ કારગત સારવારનો પાયો છે.

કાન-નાક-ગળાના સર્જન દ્વારા નાકની પ્રાથમિક તપાસ બાદ જરૂર પડે નાકમાં દુરબીન ઉતારી તપાસ કરવામાં આવે છે. ક્યારેક તે સીટી સ્કેન નાક તથા સાયનસ માટે કરવામાં આવે છે. લોહીની લેબોરેટરીની તપાસ પણ કરાવવા જોઈએ.

નસકોરી માટેની સારવાર

ઘરગથ્થુ ઉપાય રૂપે નાકની ઉપર બરફ ઘસી શકાય તથા નાકને બે આંગળીથી દબાવી આગળ તરફ નમી મોં ખુલ્લુ રાખી થાસ લેવા જોઈએ. તે ઉપરાંત માથા પર ઠંડુ પાણી નાખી શકાય છે.

પ્રાથમિક સારવાર રૂપે બનને નાકની અંદર વાટ મુકવામાં આવે છે. જેને Anterior nasal packing કહેવાય છે. જો બી. પી. ને લીધે લોહી નીકળતું હોય તો બી. પી. કન્ટ્રોલ કરવાની દવાઓ પણ આ સાથે આપવામાં આવે છે.

ક્યારેક ઉપરોક્ત સારવારથી લોહી બંધ ન થાય તો નાકની પાછળ તાળવામાં પેકીંગ કરવામાં આવે છે જેને Posterior nasal packing કહેવાય છે.

નાકને દુરબીન વડે તપાસી નાકની અંદરની નસમાંથી લોહી આવતું હોય તો તેને સ્પેશીયલ મશીન વડે નસને સીલ કરવામાં આવે છે. ખૂબ જ લોહી નીકળી જવાના કિસ્સામાં ક્યારેક લોહી પણ ચઢાવવું પડે છે. નસકોરી ફૂટવી એ બાળતંત્ર સામાન્ય ન લેતા ચોક્કસ નિદાન કરાવી નિષ્ણાંત તબીબ પાસે સારવાર કરાવવી ખૂબ જ જરૂરી છે.

ઠક્કર હોસ્પિટલ ખાતે નસકોરીનું દુરબીન વડે સયોટ નિદાન તથા સારવારની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. (૮.૧૬)

સાંજ સમાચાર

ગરમીના કારણે લોહીનું ઊંચું દબાણ અને નાકમાં થતી ગાંઠ બાળકોમાં નસકોરીનું મુખ્ય કારણ: ડૉ. ઠક્કર જાણીતા ઇએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરએ કાન, નાક અને ગળાના રોગ અને તેની સારવાર અંગે માહિતી આપી

રાજકોટ, તા. ૧૫

આપણે હૃદય, મગજને લગતી ઇમરલ્સી વિશે લોકો બાજુતા હોય છે ત્યારે આજે રાજકોટના બાણીતા ઇએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર પાસેથી આપણે કાન, નાક અને ગળાના રોગો અને તેને લગતી ઇમરલ્સી અને સારવાર વિશે માહિતી આપી હતી કે, નાકમાંથી લોહી નીકળવું જેને નસકોરીની સમસ્યા કહેવાય છે.

રોગો જેમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજમાં પ્રસરી શકે છે અને જેમની પુરવાર થાય છે. થાસ નળી કે અત્ર નળીમાં કોઈક વસ્તુ ફસાઈ જાય જેને ઇએનટી સર્જન દુરબીન જિતારી કાઢી આપે છે. અને ખોરાક ઉતારવામાં અને થાસ લેવામાં તકલીફ પડે ત્યારે દુરબીનથી તે વસ્તુ ઇમરલ્સીમાં કાઢવી પડે.

નાના બાળકોમાં નાક ખોતરવાની આદત, ઉનાળામાં ગરમી, લોહીનું ઊંચું દબાણ, લોહી પાતળું કરવાનો દવાઓ, નાક પર વાગવાથી અને નાકના હાડકાના ફેફ્ચર, નાકમાં થતી ગાંઠ, વિ મુખ્ય કારણ છે. સારવાર ઇએનટી સર્જન પાસે જઈ નાકની દુરબીન વડે તપાસ, સિટી સ્કેન, નાકમાં પેકીંગથી સારવાર કરી શકાય. કાનને લગતી ઇમરલ્સી જેમકે કાનમાં કોઈ જીવાત ફસાઈ જવી, નાના બાળકો જ્યારે કાન, નાક, ગળામાં કઈ પણ વસ્તુ નાખી દે ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ સર્જાય છે અને જેને ઇએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરના જાણના મુજબ કોઈ પણ પ્રકારની ઇએનટી ઇમરલ્સી માટે મો.નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮. ૦૨૮૧ ૨૪૮૩૪૩૪ પર સંપર્ક કરવાનો રહેશે.

ગળામાં કાકડામાં થતાં રસી જેને લીધે દર્દી ખોરાક લઈ શકતો નથી અને તેને દાખલ કરી સારવાર કરી શકાય છે. મોં, ગળાના કેન્સરના એડવાન્સ સ્ટેજમાં દર્દીને ખોરાકમાં અને થાસ લેવામાં તકલીફ પડવી જેમાં ગળામાં ગાંઠ વી. મોં અને ગળામાં એક્સિડન્ટને લીધે થતી ઈજાઓ. ઉપરોક્ત તમામ ઇમરલ્સી સારવાર અત્રે રાજકોટ વિધાનગર રોડ સ્થિત ડૉ. ઠક્કર ઇએનટી એન્ડ ડેન્ટલ હોસ્પિટલમાં આધુનિક સાધનો વડે કરી આપવામાં આવે છે. ઇએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરના જાણના મુજબ કોઈ પણ પ્રકારની ઇએનટી ઇમરલ્સી માટે મો.નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮. ૦૨૮૧ ૨૪૮૩૪૩૪ પર સંપર્ક કરવાનો રહેશે.

{ સિટી મિરર }

લોહી પાતળુ કરવાની દવાથી નાકમાંથી બ્લડ નીકળવાની થાય છે સમસ્યા

■ કાન, નાક, ગળાની બિમારી માટે ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરનું માર્ગદર્શન

રાજકોટ, તા. ૧

શિયાળા માં ખાસ કરીને કાન ના રોગો જેવાકે કાન માં દુખાવો તમરાકાન ની બહેરાશા શરદી ને લીધે કાન માં ધાક પડી જવી કાન માંથી રસી આવવું વિ સમસ્યાઓ વ્યાપક પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. કેમ કે ઠંડી હવા ને લીધે કાન ના પડદા માં સોજા આવે છે અને ક્યારેક દુખાવો પણ થાય છે. બેલ્સ પાલસી કે જે કાન ની ૭ નંબર ની નસ નો લકવો છે જે શિયાળા માં વધુ જોવા મળે છે. નાક ના રોગો જેવાકે સાઇનસ ની શરદી. નાક માંથી પાણી પડવું. નાક બંધ થઈ જવું. માથું દુખવું ક્યારેક નાક માંથી લોહી પડવું કેમકે શિયાળામાં સૂકી હવાને લીધે નાક ની અંદર ની ચામડી સૂકી થઈ જાય છે અને તેને લીધે નાક માંથી લોહી આવે છે. ખાસ કરી ને નાના બાળકો અને ઉંમરલાયક વ્યક્તિ ઓ કે જેમને બીપી અને ડાયાબિટીસ ની સમસ્યા છે અને લોહી પાતળું કરવાની દવાઓ લેતા હોય તેમને નાક માંથી લોહી નીકળવાની તકલીફ થઈ શકે છે. ગળા ની સમસ્યાઓ જેવીકે ગળા માં દુખાવો થવો. ગળા માં કાકડા ની સમસ્યા. કંક સૂકી ઉધરસ અને ગળા માં ખારાશ થવી સમસ્યા જોવા મળે છે. સારવાર માં કાન નાક ગળા ના રોગો ના નિષ્ણાત ડોક્ટર પાસે યોગ્ય

નિદાન કરાવી સારવાર કરાવવી જોઈએ જેમકે કાન ના દુખાવા માટે કાન ના ટીપાં અને જરૂર પડે એન્ટી બાયોટિક અને પેઈન કિલર દવાઓ અપવામાં આવે છે. તેવીજ રીતે નાક માટે નાક ના ટીપા લેથી નાક ખુલી જાય અને દર્દી ને શ્વાસ લેવા માં સહાય થઈ શકે તે ઉપરાંત નાસ લેવાની પણ સલાહ આપવામાં આવે છે. જરૂર પડે સાઇનસ માટે તથા નાક ના મસા માટે દુરબીન થી નાક ની તપાસ અને સિટી સ્કેન પણ કરવા માં આવે છે. અને જો સાઇનસ અને મસા જો વધારે પ્રમાણ માં હોય તો તેનું દુરબીન વડે ઓપરેશન પણ કરવું પડે છે. ગળા માટે કંક અને દુખાવા માટે દવા ઉપરાંત ગરમ પાણી માં નમક અને હળદર નાખી કોગળા કરવાની સલાહ આપવા માં આવે છે. ખાસ કરી ને અસ્થમા અને શ્વાસ ની તકલીફ વાળા દર્દી ઓ એ શિયાળા માં ખુબજ ધ્યાન રાખવું. બહાર જતી વખતે સ્કાફ કે મફલર થી કાન અને નાક કવર કરવા અને સ્વેટર ખાસ પહેરવું. ગરમ ખોરાક લેવો. નવ શેકુ ગરમ પાણી પીવું. વધારે પડતી ઠંડી માં બહાર નીકળવાનું ટાળવું અને ઉપરોક્ત સમસ્યા માટે નિષ્ણાત ડોક્ટર ની સલાહ લેવી. ઠક્કર હોસ્પિટલ ખાતે આધુનિક સાધનો વડે દાંત તથા કાન નાક ગળા ના રોગો નું નિદાન તથા સારવાર કરી આપવામાં આવે છે. ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર. ઈમેનટી સર્જન. ડૉ ઠક્કર ની દાંત તથા કાન નાક ગળા ની હોસ્પિટલ. ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડિંગ વિદ્યાનગર મેઈન રોડ રાજકોટ. મો. ૭૯૯૦૧૫૩૭૯૩.

મૌરખ આજતક

ઉનાળામાં ખુબ કવડાવે, કુટે...

‘નસકોરી’

નસકોરી કુટે તો બરફ ઘસવાથી અને માથા પર ઠંડુ પાણી રડવાથી રાહત રહે છે

ડૉ. હિમાંશુ ઠે. ઠક્કર

નાકમાંથી લોહી નીકળવું, નસકોરી કુટે એવા કિસ્સાઓ વારંવાર અનુભવ હોય છે. પરંતુ ખાસ કરીને આ તકલીફ ઉનાળાની ઋતુમાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. જેનું કારણ છે અસહ્ય ગરમી અને તાપથી નાકની નાજુક નસોમાંથી ઘણીવાર લોહી નીકળવાની શક્યતા થાય છે. આ સમસ્યા વધારે પ્રમાણમાં બાળકો તથા ઉંમર લઈક વ્યક્તિઓમાં જોવા મળે છે.

સામાન્ય કારણો

- નાના બાળકોને નાકમાં અંગૂળની નાખવાની ખુબ જ આદત હોય છે. જેને લીધે અંગૂળની નાખ દ્વારા થયેલી ઈજા લોહી નીકળવાના કારણભુત બને છે.
- ઉંમર વાપક વ્યક્તિઓમાં ખાસ કરીને જેમને લોહીનું દબાણ ઓછું રહેતું હોય બી.પી.ની તકલીફવાળા દર્દીઓમાં જે દર્દીઓ લોહી પાતળું કરવાની દવાઓ લેતા હોય તેમાં આ સમસ્યા ખુબજ જોવા મળે છે.
- ક્રિકેટરો, બોક્સર, ફુટબોલ વિ. ખેલાડીઓમાં પણ નાક પર રમત દરમિયાન થયેલી ઈજાને લીધે લોહી નીકળવાની સમસ્યા સર્જાય છે.

- નાકની પાછળ તાળવામાં થતી ગ્રાંથ જેને લોહીની ગ્રાંથ તરીકે પણ ઓળખાય છે. આ ગ્રાંથને લીધે વારંવાર નાકમાંથી લોહી આવી શકે છે.
- ઉનાળામાં ખાસ કરીને અસહ્ય ગરમીને લીધે નાકની નસમાંથી લોહી નીકળવાની સમસ્યા ઉદભવતી હોય છે.
- ખુબ જ ભારે શરદી, સપનસની તકલીફ વિ. ને લીધે પણ ક્યારેક નાકમાંથી લોહી આવી શકે છે.
- માથામાં થયેલી ઈજાને કારણે પણ નાકમાંથી લોહી આવે શકે છે.
- લોહીના તત્વોની ઉણપ હીમાંગીલીયા, ટ્રાકકાસ રૂધીરમાં ઓછા હોય તેવા દર્દીઓમાં પણ લોહી નાકમાંથી આવી શકે છે.

સમસ્યાનું નિદાન

અકસ્માતથી પડી જવાથી વિ. કિસ્સાઓમાં પણ નાકમાંથી લોહી નીકળે છે. નાકની અંદરની ચામડીનો રોગ છે જેમાં નાકમાં ખુબ કોનરા થઈ જાય છે અને તેને કાઢતી વખતે તેમાંથી લોહી આવે છે. ખુબ જ અશક્ત અને માંદા દર્દીઓમાં નાકમાં તથા જેમની રોગ પ્રતીકરક શક્તિ ખુબ જ ઓછી હોય અને જેઓ પોષ્ટીક આહાર ન લઈ શકતા હોય તેવા દર્દીઓમાં નાકમાં જીવાત થઈ જાય છે. નાના બાળકો ઘણા લાંબા સમયથી નાકની અંદર ફસાયેલ ફોરેન બોડી જેમ કે શીંગદાણોલ સ્લેટ પેન, ચેકરબાર, બેટરીનો નાનો સેલ, વિ. ને લીધે પણ લોહી નીકળી શકે છે.

- ✓ વર્ણવાર થતી આ તકલીફનું તાત્કાલીક નિદાન નિષ્ણાત તબીબ પાસે કરાવવું જોઈએ. કારણ કે વધારે નીકળતા લોહીને લીધે અનંક સમસ્યા સર્જાય શકે છે જેમ કે લોહીના ટકા ઓછા થઈ જવા તદઉપરાંત સચોટ નિદાન એજ કારગત સારવારનો પાયો છે.
- ✓ કાન, નાક, ગળાના સર્જન દ્વારા નાકની પ્રાથમીક તપાસ બાદ જરૂર પડે નાકમાં દુરબીન ઉતારી તપાસ કરવામાં આવે છે.
- ✓ ક્યારેક તે સીટી સ્કેન નાક તથા સાયનસ માટે કરવામાં આવે છે.
- ✓ લોહીની લેબોરેટરીની તપાસ પણ કરાવવી જોઈએ.

નસકોરી માટેની સારવાર

- ✓ ઘરગથ્થું ઉપાય રૂપે નાકની ઉપર બરફ ઘસી શકાય તથા નાકને બે અંગૂળીથી દબાણે આગળ તરફ નમી માં ખુબ રાખી શ્વાસ લેવા જોઈએ. તે ઉપરાંત માથા પર ઠંડુ પાણી નાખી શકાય છે.
- ✓ પ્રાથમીક સારવાર રૂપે બને નાકની અંદર વાટ મુકવામાં આવે છે. જો બીપીને લીધે લોહી નીકળતું હોય તો બીપી કન્ટ્રોલ કરવાની દવાઓ પણ આ સાથે આપવામાં આવે છે.
- ✓ ક્યારેક ઉપરોક્ત સારવારથી લોહી બંધ ન થાય તો નાકની પાછળ તાળવામાં પેડીંગ કરવામાં આવે છે.
- ✓ નાકને દુરબીન વડે તપાસી નાકની અંદરની નસમાંથી લોહી આવતું હોય તો તેને સ્પેશીયલ મનીશ વડે નસને સીલ કરવામાં આવે છે.
- ✓ ખુબજ લોહી નીકળી જવાના કિસ્સામાં ક્યારેક લોહીનું ચડાવવું પડે છે.
- ✓ નસકોરી કુટેવી એ બાબતને સામાન્ય ન લેતા ચોક્કસ નિદાન કરાવી નિષ્ણાત તબીબ પાસે સારવાર કરાવવી ખુબજ જરૂરી છે.

विश्व श्रवण शक्ति दिवस पर विशेष : ध्वनि प्रदूषण से कम उम्र में बढ़ रही परेशानी

भारत में 63 मिलियन लोगों को बहरेपन की समस्या

राजस्थान पत्रिका

गेस्ट
राइटर

डॉ. हिमांशु ठाकर, ईएचटी सर्जन, उज्जकोट

आज विश्व श्रवण शक्ति दिवस है, जिसका अर्थ है अपनी बहुमूल्य श्रवण शक्ति का ख्याल रखना। बहरेपन को कैसे रोका जाए, इसके लिए विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ) ने वर्ष 2024 के लिए -बदलती मानसिकता : आइए कान और सुनने की देखभाल को सभी के लिए वास्तविकता बनाएं- थीम तय की है।

डब्ल्यूएचओ के अनुमान के मुताबिक भारत में 63 मिलियन लोग बहरेपन की समस्या से प्रभावित हैं। एक अनुमान के मुताबिक 2050 तक 700 मिलियन लोग बहरेपन की

समस्या से प्रभावित हो सकते हैं। विश्व में अनुमानित 466 मिलियन लोग बहरेपन से प्रभावित हैं, जो विश्व की जनसंख्या का 6.1 फीसदी हैं। बहरेपन का मुख्य कारण ध्वनि प्रदूषण है। आज के युग में कम उम्र में भी बहरेपन की दर बहुत अधिक बढ़ती जा रही है, जिसका कारण बहुत तेज आवाज में संगीत

और गाने सुनने के लिए लंबे समय तक मोबाइल फोन का उपयोग, ट्रैफिक व डीजे की आवाज हैं जिसे शोर प्रेरित श्रवण हानि कहा जाता है। जो किसी भी व्यक्ति के कान के लिए बहुत हानिकारक होता है। आंतरिक कोशिकाएं इतनी नाजुक होती हैं कि एक बार क्षतिग्रस्त होने के बाद उनकी मरम्मत नहीं की

इलाज, बचाव संभव

छोटे बच्चों में जन्मजात बहरेपन का इलाज कॉक्लियर इम्प्लांट सर्जरी से किया जा सकता है। कान के पर्दे में छेद हो तो सर्जरी से बहारापन दूर किया जा सकता है। ईयर प्लग और ईयर मफ पहनने से तेज आवाज से बचाव संभव है। यदि बहरेपन के

लक्षण दिखें तो ईएनटी सर्जन से जांच करानी चाहिए और ऑडियोमेट्री जांच करानी चाहिए। सुनने की क्षमता का ध्यान रखना चाहिए और यदि बहारापन पाया जाए तो समय रहते उसका निदान और इलाज कराना चाहिए।

70 डीबी डेसिबल से अधिक शोर से होता है बहारापन

मोबाइल और अन्य संगीत उपकरणों की ध्वनि सेटिंग्स में एक चेतावनी होती है कि ध्वनि कानों को नुकसान पहुंचा सकती है। 70 डीबी

जा सकती और वे स्थायी बहरेपन का कारण बन सकती हैं।

इसके अलावा कान के रोग जैसे कान के मवाद की उपेक्षा और छोटे बच्चों में भी कान की देखभाल की कमी, स्थायी सर्दी, खसरा,

डेसिबल से अधिक शोर के लंबे समय तक संपर्क में रहने से बहारापन हो सकता है। तेज आवाज में संगीत नहीं सुनना चाहिए।

चिकन पॉक्स, वायरस संक्रमण, समय से पहले बच्चे का जन्म, जन्म के बाद पीलिया, ऐंठन, गर्भ में पल रहे बच्चे में संक्रमण से भी बहारापन होता है। बहारापन तीन प्रकार का होता है।

राजकोट 03-03-2024

ટ્રાફિક અને ડીજેનો ઘોંઘાટ નુકસાનકારક આજે વિશ્વ હિયરિંગ ડે। કાનના રોગો અવગણો નહીં : ડો. ઠક્કર મોબાઈલનો વધુ પડતો ઉપયોગ પણ ઘાતક

ભારત ન્યૂઝ | રાજકોટ

૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. જે અંતર્ગત શ્રવણશક્તિની સંભાળ અંગે રાજકોટના ઈએનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કરે માર્ગદર્શન આપ્યું છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમરમાં પણ બહેરાશનું પ્રમાણ ખૂબ જ વધી રહ્યું છે જેનું કારણ મોબાઈલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ, ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા ટ્રાફિક અને ડીજેનો અવાજ જે કોઈપણ વ્યક્તિના કાનને ખૂબ જ નુકસાન કરે છે.

ઉપરાંત કાનના રોગો જેવા કે કાનમાંથી આવતા રસીની અવગણના અને નાના બાળકોમાં પણ કાનની સંભાળનો અભાવ કાયમી શરદી, ઓરી, અછબડા, વાઈરસનો ચેપ, અધૂરા મહિને જન્મેલાં બાળકો, જન્મ બાદ કમળો,

માંચકી, માતાના ગર્ભમાં રહેલા બાળકને ઈન્ફેક્શન બહેરાશ માટે કારણભૂત હોય છે. કારણનાઓમાં મશીનોના વધુ પડતાં ઘોંઘાટ, ફટકાડાના અવાજ સહિતનાનું સમયસર નિદાનથી બહેરાશ અટકાવી શકાય છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, કાનમાં મશીન પહેરવાથી તેનો ઉકેલ શક્ય છે.

જો બહેરાશના ચિહ્નો લાગે તો ઈએનટી સર્જન પાસે ચેકઅપ કરાવવું જોઈએ અને ઓડિયોમેટ્રી તપાસ કરવી જોઈએ. ડો. હિમાંશુ ઠક્કરે ઈએનટી સર્જન કે જે 22 વર્ષથી પણ વધારે સમયથી રાજકોટ ખાતે પ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે. તેમણે સંદેશો આપ્યો હતો કે, કુદરતે આપેલી મહામૂલી શ્રવણશક્તિની સંભાળ રાખવી જોઈએ અને જો બહેરાશ લાગે તો તેનું સમયસર નિદાન અને સારવાર કરાવવી જોઈએ.

03/03/2024 | Ahmedabad | Page : 4

Source : <https://epaper.patrika.com/>

દિવ્ય ભાસ્કર

છ માસથી શરદી ન મટી, માથું દુખતા નિદાન કરાવતા ગંભીરતા મળી ચહેરાના હાડકાના પોલાણમાં રસી ભરાઈ જતા ઓપરેશન કરવું પડ્યું સાયનસમાં ઈન્ફેક્શન થતા આંખ-મગજ સુધી પહોંચ્યું, દર્દીનો જીવ બચ્યો

હેલ્થ રિપોર્ટર | રાજકોટ

શિયાળો આવતા જ ઘણા લોકોને શરદીની ફરિયાદ રહેતી હોય છે પણ લાંબાગાળા સુધી શરદી રહે તો તે જોખમી બને છે. આવો જ એક કિસ્સો રાજકોટ શહેરમાં બન્યો હતો જેમાં શરદીને કારણે ઈન્ફેક્શન સાયનલ એટલે કે ચહેરાના હાડકાના પોલાણોમાં ઘૂસી જતા ઓપરેશન કરવું પડ્યું હતું.

રાજકોટ શહેરના મહેન્દ્ર સોની નામના 46 વર્ષીય યુવાનને છેલ્લા છ મહિનાથી શરદી અને કફની સમસ્યા રહેતી હતી. અનેક સામાન્ય દવાઓ કરાવ્યા છતાં રાહત થઈ નહીં અને છેલ્લા એક મહિનાથી તો માથામાં દુખાવો પણ શરૂ થઈ ગયો. જે ધીમે ધીમે ચહેરા

પર જમણી બાજુ પણ પ્રસરવા લાગ્યો. દુખાવો એટલો પ્રખર હતો કે દર બેથી 3 કલાકે દુખાવાની દવા લેવી પડતી હતી. તેઓ નિદાન માટે ઈએનટી સર્જન ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર પાસે પહોંચ્યા હતા. જ્યાં દૂરબીનથી તપાસ કરતા નાક અને સાયનસમાં રસી ફેલાઈ ગઈ છે.

MRI કરતા જોવા મળ્યું કે જમણી બાજુએ બધા સાયનસ રસીથી ભરાઈ ગયા હતા અને ઈન્ફેક્શન આંખ અને મગજ સુધી પહોંચી શકે તેમ હતું. તાત્કાલિક દૂરબીન વડે ઓપરેશન કરી નાક અને સાયનસમાં પ્રસરી ગયેલા રસી અને ઈન્ફેક્શન દૂર કરી દેતા દર્દીનો જીવ બચ્યો હતો અને દુખાવામાંથી પણ રાહત મળી હતી. ડૉ. ઠક્કરના જણાવ્યા મુજબ શરદી અને

સાયનસના રોગોને અવગણવા ન જોઈએ કેમ કે આવા કિસ્સામાં ક્યારેક ઈન્ફેક્શન આંખ અને મગજ સુધી પ્રસરી જાય તો ખૂબ જ જોખમી પુરવાર થાય છે. શરદીમાં તકેદારી ખૂબ જ જરૂરી છે. સામાન્ય સમસ્યા સમજી શરદી અવગણવી ન જોઈએ. બહાર જતી વખતે નાક, મોઢું વ્યવસ્થિત રીતે ઢાંકવું જોઈએ, ગરમ પાણીની વરાળની નાસ લેવી જોઈએ. ઠંડા પવનથી બચવું, ભારે શરદી, કફ, માથું દુખાવો, આંખની પાછળ દુખાવો, નાક બંધ રહેવું, તાવ, નાકમાંથી ઘટ્ટ કફ, લોહી આવવું જેવી તકલીફ જણાય તો કાન નાક ગળાના નિષ્ણાત તબીબની સલાહ લેવી જોઈએ. જેથી સમયસર સારવાર દ્વારા ગંભીરતા સામે યોગ્ય નિદાન થાય.

સવારે ચા સાંજે
અકિલા
ન્યૂઝ ટોન

કાન નાક ગાળાને લગતી ઇમરજન્સી વિશે માહિતી આપતા ઇ-એનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર સાયનસના રોગોમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજમાં પણ પ્રસરી શકે

રાજકોટ : રાજકોટ આપણે હૃદય ને લગતી, મગજ ને લગતી ઈમરજન્સી, વિ. ઈમરજન્સી. વિશે જાણીએ છીએ આજે રાજકોટ ના જાણીતા ઈ એનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર પાસે થી આપણે કાન નાક અને ગળાના રોગો અને તેને લગતી ઈમરજન્સી વિશે જાણીએ. નાક માંથી લોહી નીકળવું જેને નસોરી ની સમસ્યા કહેવાય છે. નાના બાળકો મા નાક ખોતરવાની આદત, ઉનાળામાં ગરમી, લોહી નું ઊંચું દબાણ, લોહી પાતળું કરવાનો દવાઓ, નાક પર વાગવાથી અને નાક ના હાડકા ના ફેકચર, નાક મા થતી ગાંઠ, વિ મુખ્ય કારણ છે.

સારવાર ઈ એનટી સર્જન પાસે જઈ નાક ની દૂરબીન વડે તપાસ, સિટી સ્કેન, નાક મા પેકિંગ, થી સારવાર કરી શકાય. કાન ને લગતી ઈમરજન્સી જેમકે કાન મા કોઈ જીવાત ફસાઈ જવી, નાના બાળકો જ્યારે કાન નાક ગળા મા કઈ પણ વસ્તુ નાખી દે ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે અને જેને તાત્કાલિક દૂરબીન વડે કાઢવી પડે છે. જેને ફોરેન બોડીની સમસ્યા કહેવાય છે. ચક્કર, ઊલટી અને માથા અને કાન મા દુખાવો જે કાનના રોગોથી થઈ શકે છે.

સાયનસ ના રોગો જેમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજ મા પ્રસરી શકે છે. અને જોખમી પુરવાર થાય છે. સ્વાસ નળી કે અગ્ર નળી મા કોઈક વસ્તુ ફસાઈ જાય જેને ઈ એનટી સર્જન દૂરબીન ઊતારી કાઢી આપે છે. અને ખોરાક ઉતારવા મા અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે ત્યારે દૂરબીન થી તે વસ્તુ ઈમરજન્સી મા કાઢવી પડે. ગળામાં કાકડા મા થતાં રસી જેને લીધે દર્દી ખોરાક લઈ શકતો નથી. અને તેને દાખલ કરી સારવાર કરી શકાય છે.

મો ગળા ના કેન્સર ના એડવાન્સ સ્ટેજ મા દર્દી ને ખોરાકમાં અને સ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડવી જેમાં ગળા મા ગાંઠ વી.મો અને ગળા મા એકિસાઇન્ટ ને લીધે થતી ઈજાઓ. ઉપરોક્ત તમામ ઈમરજન્સી સારવાર અને રાજકોટ વિદ્યાનગર રોડ સ્થિત ડૉ. ઠક્કર ઈ એનટી એન્ડ ડેન્ટલ હોસ્પિટલમાં આધુનિક સાધનો વડે કરી આપવામાં આવે છે. ઈ એનટી સર્જન ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર ના જણાવ્યા મુજબ કોઈ પણ પ્રકારની ઈ એનટી ઈમરજન્સી માટે મોં નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮. ૦૨૮૧ ૨૪૮૩૪૩૪ ઉપર સંપર્ક કરવા યાદીમાં જણાવાયુ છે.(૯.૮)

અંદેશ

રાજકોટ, સમસ્તનગર, વડોદરા, સુરત, ભવનગર અને ભુવનેશ્વર પ્રસિદ્ધ વર્તુલ દિનિક

વિ.સં. ૨૦૮૦, ૨૬/૦૨/૨૦૨૦ નં. ૦૨ પાના : ૧૬ + ૧૨ www.aandesh.com aandeshnews aandeshnewsaper દિનિક - ૩-૫-૦૦

શરદી થાય તો હળવાશથી લેવાના બદલે નિદાન કરાવી લેવું હિતાવહ શિયાળામાં ઠંડા પવનના કારણે ફેલાતો સાયનસ રોગ ઘાતક પુરવાર થઈ શકે

કફ ભરાઈ જવાથી થતો સાયનસ મગજને પણ અસર કરી શકે છે

। રાજકોટ ।

શિયાળામાં જ જે રોગના દર્દીઓની સંખ્યા મોટા પ્રમાણમાં જોવા મળે છે અથવા તો શિયાળામાં જ જે રોગ વધુ લોકોને અસર કરે છે એ સાયનસ ઘાતક પણ પુરવાર થઈ શકે છે. ઠંડા પવનના કારણે થતી શરદીને હળવાસથી લેવાના બદલે તેનું નિદાન કરાવી લેવું હિતાવહ છે કારણ કે શરદીના કારણે કફ જામી જાય છે. જેમાંથી સાયનસ નામના રોગનો જન્મ થાય છે. આ સાયનસ રોગ મગજને પણ અસર કરી શકે છે.

સાયનસ અંગેની માહિતી આપતા ડો. હિમાંશુ ઠક્કરે કહ્યું કે શિયાળામાં ઠંડા પવનોના કારણે શરદીનું પ્રમાણ વધુ રહે છે. કાનમાં, મોઢામાં પવન ભરાઈ જવાથી શરદી જામી જાય, જેના કારણે કફ થાય છે. આ કફના

સાયનસ એટલે....

મોઢા પર આવેલી પોલાણવાળી જગ્યામાં કફ જામી જવાથી સાયનસ થાય છે. આ પોલાણવાળી જગ્યામાં કફ ઉપરાંત રસી પણ થાય છે.

કારણે સાયનસ રોગ થાય છે. સામાન્ય સંજોગોમાં લોકો શરદીને હળવાસથી લે છે. પોતાની રીતે જ દવા લઈ ઈ લાજ કરે છે. આમ કરતા કરતા સમય જતાં કફ વધુ માત્રામાં જામી જાય છે. જેના કારણે સાયનસ જન્મે છે.

સાયનસનાં લક્ષણો સંદર્ભે તેમણે કહ્યું કે માથું દુખવું, નાકમાંથી લોહી નીકળવું, નાકમાંથી પાણી નીકળવું, આંખ દુખવી, કાનમાં દુખાવો થવો આ બધાં સાયનસનાં લક્ષણો છે. સાયનસ

આંખ, નાક, કાનમાં થઈ મગજ સુધી પહોંચી શકે છે. જેથી સમયસરની સારવાર આવશ્યક છે.

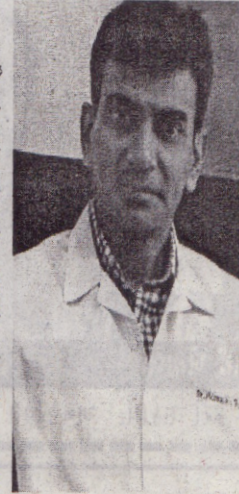
સાયનસથી બચવા માટેના ઉપાયો સુચવતા તેમણે કહ્યું કે શિયાળામાં જ્યારે પણ બહાર જવાનું થાય ત્યારે ગરમ કપડાં એવી રીતે પહેરવા કે આખું મોઢું અને કાન ઠંડીથી સુરક્ષિત રહેવા જોઈએ. ઠંડાં પીણાં અને ઠંડા ખોરાકનો ત્યાગ કરવો જોઈએ. હળદરવાળું દૂધ પીવું જોઈએ. ગરમ પાણીની વરાળની નાસ લેવાનું પણ ફાયદાકારક પુરવાર થાય છે.

એક વ્યક્તિને છ મહિના સુધી શરદી રહી. જેણે પોતાની રીતે દવા લીધી. છલ્લે તો દર ત્રણ કલાકે દુખાવાની દવા લેવી પડે તેવી સ્થિતિ થઈ હતી. જેને દુરબિન વડે ઓપરેશન કરી સાયનસ મુક્ત કરાયા હતા.

શિયાળામાં કાન, નાક, ગળાના રોગથી કેમ બચવું ? માર્ગદર્શન આપતા ડો હિમાંશુ ઠક્કર

અંબતક, રાજકોટ

આમતો શિયાળો એટલે તંદુરસ્ત ઋતુ ગણાય પરંતુ ઠંડીને લીધે કાન નાક તથા ગળાના રોગો આ ઋતુ માં આપક રીતે વધી જાય છે. તો ચાલો જાણીએ આ રોગો વિશે અને તકેદારી લઈ કઈ રીતે બચી શકાય આ નકલીકો થી તે વિષે જાણીએ. સૌથી પહેલા કાન વિશે જાણીએ કાનનો દુખાવો, કાન ના રસી, બહેરાશ, કાનમાં ધાક પડવી વી. ઠંડો પવન કાનમાં લાગવાથી કાનના પડદા ઉપર સોજો અવવો, દુખાવો થવો વી ઉપરોક્ત સમસ્યા થાય છે અને જો અવગણવા માં આવે તો કાન માટે કાયમી નુકશાન થઈ શકે છે બહાર ઈતી વખતે કાન પર મફલર, સ્કાફ, કાનપટ્ટી અચૂક રહેરો. અને જો કાનમાંથી પાણી નીકળે દુખાવો થાય બહેરાશ લાગે તો ઈ પણ જાતના ટીપા ડોક્કરી સવાલ વગર ના વાપરવા અને તાત્કાલીક ના નાક ગળાના ડોક્કરની સવાલ લેવી. શિયાળામાં નાક અને સાયનસના

લોહી નીકળવાની સમસ્યા પણ આ ઋતુમાં વધે છે. તકેદારીમાં નાક અને મો ને સરખી રીતે ઢાંકી શકાય તેવું મફલર કે સ્કાફ વાપરવું. ઘરગથ્થુ ઉપાય ગરમ પાણીનો નાસ લેવો. ગળાની તકલીફ પણ આ ઋતુમાં વધે છે કેમ કે ઠંડી હવા સૂકી હોવાને લીધે લાળનું પ્રમાણ ઘટે છે અને ગળામાં ડ્રાયનેસ વધે છે તેથી સૂકી ખાંસી, ગળાનો દુખાવો અને અવાજનો બદલાવ જેવી સમસ્યા ઉદ્ભવે છે.

ઉપાય નમક વાળા ગરમ પાણીના કોગળા કરવા. હળદરવાળું ગરમ દૂધ પીવું. પૌષ્ટિક અને ગરમ ખોરાક લેવો જેથી રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધે. ઠંડી અને તળેલી વસ્તુ ખોરાકમાં ના લેવી. જો ગળામાં દુખાવામાં ફરક ના જણાય, તાવ આવે કાનમાંથી રસી આવે, કાનમાં દુખાવો થાય, બહેરાશ આવે, નાકમાંથી પીળા કે લીલા રંગનું ઘટ્ટ પ્રવાહી નીકળવું, નાકમાંથી લોહી આવે તો તાત્કાલિક કાન નાક ગળાના રોગોની

Scan to Watch
the Video

વર્ષાઋતુમાં કાન-નાક-ગળાની સમસ્યા અને સંભાળ વિશે માહિતી આપતા ઈએનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કર વરસાદમાં કાનમાં પાણી ન જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું : નાસ લેવી

ડાયાબીટીસના દર્દીઓને પણ આ ઋતુમાં કાનમાં ફંગસની સમસ્યા વધી જાય : નાકની શરદી પણ કાનની તકલીફ માટે કારણભૂત

રાજકોટ : વર્ષાઋતુમાં આપણે સૌપ્રથમ વાત કરીએ કાન માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાન માં પાણી ની સમસ્યા વિશે કાન ના રોગો જેવા કે કાન માંથી રસી આવવું. ના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું. સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ખજવાળ આવવી. કાનમાંથી પ્રવાહી નીકળવું. કાન માં દુખાવો થવો. સાંભવાની તકલીફ થવી. આ ઋતુમાં વધારે જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ છે વરસાદનું પાણી કાનમાં જવું જેનાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણી કાન માં જવાથી કાનમાં ફંગ ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે જેના લીધે કાન માં રસી થવું. દુખાવો થવો કાન માં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ આવે છે. જે લોકોને કાન ના પડદા માં કાણા કે રસી આવતા હોય તેમજ વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયાબીટીસ ના દર્દી ઓને પણ આ ઋતુમાં કાનમાં ફંગસની સમસ્યા વધારે રહે છે. નાકની શરદી પણ કાન ની તકલીફ માટે ખૂબજ કારણભૂત છે.

ડો. હિમાંશુ ઠક્કર
ઈએનટી સર્જન

બીજું આ ઋતુ માં ભેજનું પ્રમાણ વધારે હોવાથી શરદીની સમસ્યા પણ ઉદભવે છે નાક માંથી પાણી પડવું વધારે પ્રમાણ માં છીકો આવવી નાક બંધ થઈ માથું દુખવું. સાઈનસ તથા અન્ય સમસ્યાઓ પણ વ્યાપક પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. વાતાવરણની ઠંડા અને ભેજ મુખ્ય કારણ છે. ગળા ની સમસ્યા જેવી કે ગળા માં દુખાવો. સુકી ખાંસી અને ઉધરસ. કફ આવવો વિ સમસ્યા ઉદભવે છે. ખાસ તકેદારી શું રાખવી? વરસાદમાં ના ભીજાવવું.

ઠંડા પીણા તથા ઠંડો ખોરાક ના લેવો. કોઈ પણ દવાઓ ડોક્ટર ની સલાહ વિના ના લેવી. સ્થળ-ડો ઠક્કર ની દાંત તથા કાન નાક ગળા ની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડિંગ વિધાનગર મેઈન રોડ રાજકોટ. ૦૨૮૧ -૨૪૮૩૪૩૪. મો ૯૪૨૮૦ ૦૩૮૪૮. (૩૭.૫)

ચોમાસામાં કાન નાક ગળાની સમસ્યા અને સંભાળ વિશે માહિતી આપતા ઈએનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કર

અખતક રાજકોટ વર્ષાઋતુ માં આપણે સૌપ્રથમ વાત કરીએ કાન ની સમસ્યા વિશે કાન ના રોગો જેવા કે કાન માંથી રસી આવવું. ખજવાળ આવવી. કાન માંથી પ્રવાહી નીકળવું. કાન માં દુખાવો થવો. સાંભવાની તકલીફ થવી. આ ઋતુમાં વધારે જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ છે વરસાદનું પાણી કાનમાં જવું જેનાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણી કાન માં જવાથી કાન માં ફંગ ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે જેના લીધે કાન માં રસી થવું. દુખાવો થવો કાન માં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ આવે છે. જે લોકોને કાન ના પડદા માં કાણા કે રસી આવતા હોય તેમજ વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયાબીટીસ ના દર્દી ઓ ને પણ આ ઋતુમાં કાન માં ફંગસ ની સમસ્યા વધારે રહે છે. નાક ની

શરદી પણ કાન ની તકલીફ માટે ખૂબજ કારણભૂત છે.

બીજું આ ઋતુ માં ભેજનું પ્રમાણ વધારે હોવાથી શરદી ની સમસ્યા પણ ઉદભવે છે નાક માંથી

પાણી પડવું વધારે પ્રમાણ માં છીકો આવવી નાક બંધ થઈ માથું દુખવું. સાઈનસ તથા અન્ય સમસ્યા ઓ પણ વ્યાપક પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. વાતાવરણ ની ઠંડક અને ભેજ

મુખ્ય કારણ છે. ગળા ની સમસ્યા જેવી કે ગળા માં દુખાવો. સુકી ખાંસી અને ઉધરસ. કફ આવવો વિ સમસ્યા ઉદભવે છે.

ખાસ તકેદારી શું રાખવી? વરસાદ માં ના ભીજાવવું. માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાન માં પાણી ના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું. સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ઘરગથ્થુ ઉપાય માટે હળદર વાળું ગરમ દૂધ પીવું. ગરમ પાણી ના કોગળા કરવા. ગરમ પાણી ની નાસ લેવી. વધારે તકલીફ થાય તો તત્કાલિ ડોક્ટર ની સલાહ લેવી. કાન માં કોઈ પણ જાત નું પ્રવાહી કે ટીપા નિષ્ણાત ડોક્ટર ની સલાહ વગર નાખવા નહીં. કાન માં ફંગસ કે રસી ની સફાઈ કાન નાક ગળા ના નિષ્ણાત ડોક્ટર પાસેજ કરાવવી તેમજ કોઈપણ જાતની દવાઓ વગર ન લેવી.

એલર્જીની સમસ્યા: નિદાન અને સારવાર

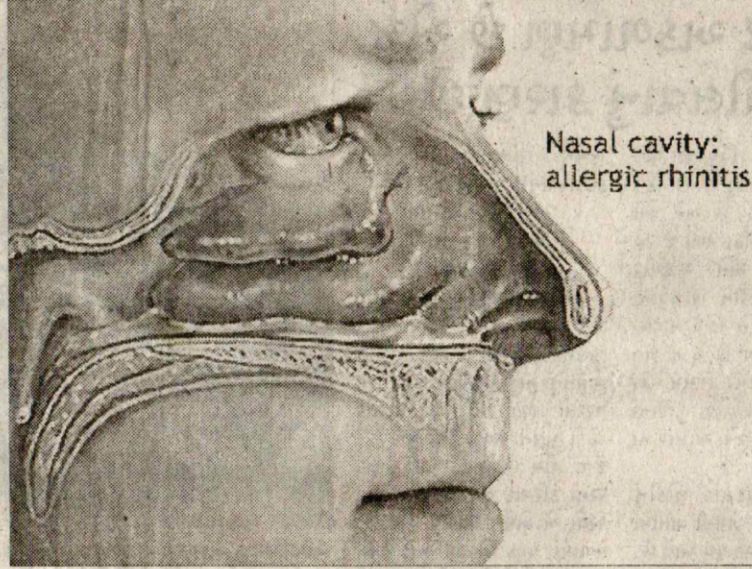
આપણા શરીરમાં પ્રતિકારક પ્રણાલી છે જે રોગોથી બચાવ કરે છે અને સ્વયંની રક્ષા કરે છે. આ શરીરની પ્રતિકારક પ્રણાલીને રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી કહેવામાં આવે છે. જ્યારે હાનિકારક વસ્તુઓ જેમ કે જીવાણુઓ (ઉદાહરણ: બેક્ટેરિયા કે વાયરસ) તમારા શરીરમાં દાખલ થાય છે, ત્યારે રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી તેમને દુશ્મન તરીકે ઓળખી કાઢે છે અને હુમલો કરે છે.

પણ ક્યારેક તમારી રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી કોણ દુશ્મન છે અને કોણ નહીં તે વિશે મૂંઝવણમાં મૂકાઈ જાય છે. તે ધૂળ, પ્રાણીઓના વાળ, છોડ અને ઝાડના પરાગકણ અને ક્યારેક અમુક ખાદ્ય વસ્તુઓ જેવી બિનહાનિકારક વસ્તુઓ પર પણ પ્રતિક્રિયા કરે છે.

ત્વચા, આંખ અને નાક જેવા શરીરના વિભિન્ન ભાગો પર એલર્જીની અસર થઈ શકે છે. નાકને અસર કરતી એલર્જીને એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) કહેવાય છે.

જ્યારે તમે કોઈ એવી જગ્યાએ શ્વાસ લે છે જેની તેને એલર્જી હોય જેમ કે ધૂળ, ધુમાડો, મૃત ત્વચા અથવા પરાગકણ. આ બધા એલર્જન્સ (એલર્જીના કારક)/ ટ્રિગર્સ કહેવાય છે. આપણા શરીરમાં પ્રતિકારક પ્રણાલી છે જે રોગોથી બચાવ કરે છે અને સ્વયંની રક્ષા કરે છે. આ શરીરની પ્રતિકારક પ્રણાલીને રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી કહેવામાં આવે છે. જ્યારે હાનિકારક વસ્તુઓ જેમ કે જીવાણુઓ (ઉદાહરણ: બેક્ટેરિયા કે વાયરસ) તમારા શરીરમાં દાખલ થાય છે, ત્યારે રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી તેમને દુશ્મન તરીકે ઓળખી કાઢે છે અને હુમલો કરે છે.

પણ ક્યારેક તમારી રોગ પ્રતિકારક પ્રણાલી કોણ દુશ્મન છે અને કોણ નહીં તે વિશે મૂંઝવણમાં

Nasal cavity:
allergic rhinitis

મૂકાઈ જાય છે. તે ધૂળ, પ્રાણીઓના વાળ છોડ અને ઝાડના પરાગકણ અને ક્યારેક અમુક ખાદ્ય વસ્તુઓ જેવી બિનહાનિકારક વસ્તુઓ પર પણ પ્રતિક્રિયા કરે છે.

ત્વચા, આંખ અને નાક જેવા શરીરના વિભિન્ન ભાગો પર એલર્જીની અસર થઈ શકે છે. નાકને અસર કરતી એલર્જીને એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) કહેવાય છે. જ્યારે તમે કોઈ એવી જગ્યાએ શ્વાસ લે છે જેની તેને

એલર્જી હોય જેમ કે ધૂળ, ધુમાડો, મૃત ત્વચા અથવા પરાગકણ. આ બધા એલર્જન્સ (એલર્જીના કારક)/ ટ્રિગર્સ કહેવાય છે.

એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ના ચિહ્નો ક્યા છે?

જ્યારે એલર્જી તમારી નાક પર અસર કરે છે, ખૂબ છીંક આવે છે, નાક, આંખ અથવા

ગળામાં બંજવાળ આવે છે, નાક ગળે છે અને બંધ થઈ જાય છે અને તમારી આંખમાંથી પાણી નીકળે

છે. આ એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ના લક્ષણો છે.

આ લક્ષણો વર્ષમાં કોઈ વિશિષ્ટ મોસમ દરમિયાન ઉદ્ભવી શકે છે. આને સીઝનલ એલર્જિક રાઇનિટિસ (SAR) કહેવાય છે. જો તે આખા વર્ષ સુધી થાય છે, તો તેને પેરેનિયલ એલર્જિક રાઇનિટિસ (PAR) કહેવામાં આવે છે.

એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) એલર્જન્સ (એલર્જીના કારક) દ્વારા થાય છે જ્યારે શરદી જીવાણુને લીધે થાય છે. આ બંને સમસ્યાઓથી તમને છીંક આવી શકે છે અને તમારી નાક ગળે છે અને બંધ થઈ ગયા જેવું તેમજ બળતરા જેવું લાગે છે. પણ એવા કેટલાક લક્ષણો છે જે તફાવત બતાવવામાં મદદ કરી શકે છે. તે સંભવતઃ એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) હોઈ શકે છે જો: તમને તાવ અને શરીરમાં દુઃખાવો ન હોય, તમારી નાકની લીંટ સાફ અને ગળતી છે, પીળી કે લીલી અને ઘટ્ટ નથી, છીંકનો હુમલો રોકાય તેની પહેલાં તમે ઘણીવાર છીંકો છો, તમારી નાક, કાન અથવા ગળામાં બળતરા થાય છે, તમારી આંખમાંથી ઘણું પાણી નીકળે છે. આ તકલીફો સામાન્ય શરીરમાં લાંબો વખત સુધી રહી શકે છે.

એલર્જીથી બચવાના સૂચનો

તમારા એલર્જીક લક્ષણોના કારક એવા એલર્જન્સ/ટ્રિગર્સથી બચવું શ્રેષ્ઠ છે. જો કે તમારા બધા ટ્રિગર્સથી સંપૂર્ણપણે બચવું અશક્ય હોઈ. તમે તેમના સંપર્કમાં આવવાથી બચવા માટેના અમુક પગલાં લઈ શકો છો.

એલર્જિક રાઇનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) ટ્રિગર્સ અને તેમને કેવી રીતે નિયંત્રિત કરવા.

આટલું ન કરવું:

ફેવાટીવાળા (વાળવાળા) પ્રાણીઓના સંપર્કમાં આવવાથી (જુઓ પાનું ૨)

ડૉ. હિમાંશુ જે. ૬૬૬૨

Mo. 9998930130

હેલ્થ વેલ્થ

રવિવાર, તા. ૨૮-૪-૨૦૧૩

મધુવન

ફિલ્મ

હેલ્થ વેલ્થ

બચવું. જો તમારી પાસે પાળતું પ્રાણી છે, તો તેને તમારા શયનખંડથી બહાર રાખો.

જો તમારા ઘરની કોઈપણ દીવાલ પણ મોલ્ડ (ફૂગ)ના ઘબ્બા છે, તો બ્લીચના હળવા પ્રવાહી વડે સાફ કરીને તેનાથી છૂટકારો મેળવો.

તમારા ઘરમાં ધૂમ્રપાન કરશો નહીં અને ધૂમાડો થવા દેશો નહીં. તમારા ઘરને જાતે ઝાડુ કે સૂકા કપડાં વતી સાફ કરવાનું ટાળો. જરૂરી જણાય તો ભીનું કપડું જ વાપરશો. જૂના પુસ્તકો પુરાના અખબારો, મેગેઝીનો સંગ્રહ ન કરો. જાતે અનાજ સાફ ન કરો, ઘરઘંટી ન વસાવો, જાતે ચકડી પર ન જાઓ. કાર્પેટ જાડા પડદા, રૂ ભરેલું ફર્નિચર ઘરમાં ન વસાવો, એને બદલે ઓછામાં ઓછું અને રેકઝીનવાળું સ્ટીલ ફર્નિચર અને ઝીણા પડદા વાપરો. બાળકોને રૂવાળા રમકડાં ન આપો. સુગંધી સાબુ, પરફ્યુમ, જંતુનાશક સ્પ્રે, કોસ્મેટિક્સ, ટેલકમ પાઉડર વગેરે ન વાપરો. અગરબત્તી, ધૂપ, મચ્છરની અગરબત્તી અને જંતુનાશક દવાઓ, રૂમ ફેશનર્સ, ફીનાઈલ અને બ્લીચીંગ પાઉડર વાપરવાનું ટાળો, મચ્છર મારવા માટે જંતુનાશક દવા ન છાટો અને એને બદલે સુવા માટે મચ્છરદાની વાપરો. ઘરમાં કચરો સંગ્રહ કરવાનું ટાળો. સાચા કે કૃત્રિમ છોડ, દીવાલો પરના લટકણીયા ન રાખો. આ બધા પર ફૂગ અને ધૂળ જમા થાય છે. ઘરમાં ધૂમ્રપાન ન કરો, બીજા ને ન કરવાદો. જો અનિવાર્ય હોય તો રૂમાલ વડે નાક દાબી રાખો.

આટલું કરવું: તમારા રૂના ગાદલાં અને ગોદડા અને તકીયા દર ત્રણ મહિને તડકે સૂકવીને લાકડી વતી ઠોકો, એમના પર પાતળું પ્લાસ્ટિકનું કવર વાપરો. એલર્જીથી રક્ષા કરતી ખાસ ચાદર વાપરો. બેઝોન બેઈટસ કે હીટ લાઈનર્સ/લક્ષમણરેખા નિયમીત વાપરીને વાંદાનો ઉપદ્રવ ઓછો કરો. ઘરને રોશનીદાર રાખો. વધુ તડકો અને તાજી હવા ઘરમાં આવે એવું કરો. જો દીવાલો

ભેજવાળી હોય, તો એ ભીના દાઘ બ્લીચીમ પાવડરના પ્રવાહી વતી સાફ કરો. કિચનમાં એકઝોસ્ટ ફેન રાખો. તળતી વખતે નાકે કપડું રાખો. પ્રદૂષણ ક્ષેત્રમાં પ્રવાસ કરતી વખતે ભીના રૂમાલ વતી નાક ઢાકી રાખો. કબાટ અને વોર્ડરોબ વારંવાર થોડા થોડા સમય માટે ખુલ્લા રાખો જેથી કપડાને ફૂગ ન લાગે. કપડાં અને વાસણો ઘોતી વખતે ગલવજ (પ્લાસ્ટિકના હાથમોજો) વાપરો. આરસનફિલાઈડ પર ચાલતી વખતે શરદીથી બચવા સ્લીપર્સ પહેરો.

એલર્જિક રાહિનિટિસ

(નાક સંબંધી એલર્જી)ની સારવાર કઈ છે?

એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ની સારવાર કરવા માટેની ઘણી અલગ-અલગ દવાઓ ઉપલબ્ધ છે. તમારા ડોક્ટર તમારા લક્ષણોના પ્રકાર અને ગંભીરતા, તમારી ઉંમર અને તમને કોઈ અન્ય બીમારી છે કે નહીં તેના આધારે તમારા માટે સાચી દવા આપશે. અહીં એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ને નિયંત્રિત કરવા માટે વપરાતી કેટલીક સારવારો આપી છે:

ઑટિહિસ્ટેમાઈસ: તે એલર્જીના લક્ષણોની સારવાર કરવા માટે સારી રીતે કામ કરે છે. ઑટિહિસ્ટેમાઈસ ગોળીઓ, સિરપ અને નેસલ સ્પ્રે તરીકે ઉપલબ્ધ છે.

કોર્ટિકોસ્ટેરોઈડ્સ: નેસલ કોર્ટિકોસ્ટેરોઈડ્સ સ્પ્રે એ એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ની સોથી અસરકારક અને સુરક્ષિત સારવાર છે.

ડીક્રેસ્ટેટ્સ: તે નાસિકા અવરોધ જેવા લક્ષણોમાં ઘટાડો કરવામાં મદદરૂપ થઈ શકે છે. જો કે, નેસલ સ્પ્રે ડીક્રેસ્ટેટ્સનો ઉપયોગ ૩ દિવસ કરતાં વધારે કરવો જોઈએ નહીં.

અન્ય સારવાર: એલર્જીઓ (જેમ કે અસ્થમા અને એકિઝમા) દ્વારા થતી વિશિષ્ટ બીમારીઓમાં અન્ય સારવારની જરૂર હોઈ શકે છે.

એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી

એલર્જી)ની સારવાર ન કરાવવા પર શું થાય છે?

એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ને ગંભીરતાથી લેવી જોઈએ અને તેમી સમયસર યોગ્ય સારવાર કરાવી જોઈએ અથવા તેને લીધે નાકમાં મસા, સાઈનુસાઈટિસ, કન્જક્ટિવાઈટીસ થઈ શકે છે અને અસ્થમા વાણ્સી પણ શકે છે.

એલર્જિક રાહિનિટિસ

(નાક સંબંધી એલર્જી) અને અસ્થમા

અસ્થમા અને એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) વચ્ચે ઘેરો સંબંધ છે. એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)વાળા દર્દીઓને ઈંક આવવા અને નાક વહેવાની સાથે શરદીની ફરિયાદ વારંવાર રહેતી હોય છે. લગભગ ૭૦% દર્દીઓ કે જેને અસ્થમા છે તેને એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી) પણ હોય છે કારણ કે નાક થ્રસન માર્ગનો એક વિસ્તાર છે. તેથી અસ્થમાને વધુ સારી રીતે નિયંત્રિત કરવા માટે એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)નું નિદાન કરવું અને સારવાર કરવું મહત્વપૂર્ણ છે.

જો તમને ઈંક આવવી, નાક બંધ થવી અથવા બળતરા થવી, નાક ગળવી, ગળા અથવા કાનમાં ખંજવાળ થવી જેવા એલર્જિક રાહિનિટિસ (નાક સંબંધી એલર્જી)ના કોઈપણ લક્ષણો થતાં હોય તો તમારી સ્થિતિની અવગણના કરશો નહીં. યોગ્ય સારવાર માટે તમારા ડોક્ટરની સલાહ લો.

એલર્જી શેની છે તે નક્કી કરવા માટેના ટેસ્ટ: તમને શેની એલર્જી છે તે નક્કી કરવા માટેના બે ટેસ્ટ છે. એલર્જી સ્કીન પ્રીક્ટેસ્ટ: જેમાં ચામડી ઉપર જુદા-જુદા એલર્જીનના ઈજેક્શન આપી તેનું શું પરિણામ આવે છે તે જાણી તે પદાર્થની એલર્જી છે કે નહીં તે નક્કી થઈ શકે છે. "IN VITRO" ALLERGY TESTING FROM SERUM: આ ઉપરાંત હવે છેલ્લા સંશોધન પ્રમાણે લોહીના એક માત્ર નમૂના (સીરમ)માંથી શેની એલર્જી છે તે જાણી શકાઈ છે.

સાંજ સમાચાર

સાંજના ગુજરાતી અખબારોમાં સૌથી વધુ નકલોનો ફેલાવો ધરાવતું...

પેજ ૫૮ - ૪ | પાના : ૧૬ | રૂ. ૩.૦૦

સ્થાપક : આનંદભાઈ શાહ | તા. ૦૬-૦૯-૨૦૨૦ - મંગળવાર | રાજકોટ (સીટી)

વર્ષાઋતુમાં સંભાળ રાખવા ડો.હિમાંશુ ઠક્કરનું માર્ગદર્શન

કાનમાં પાણી જવાથી ફંગસ થવાની શક્યતા : ગરમ દૂધ, નાસ લેવાથી ગળાની તકલીફ દૂર થાય ડોક્ટરની સલાહ વિના કોઈ પણ દવા લેવી નહીં : ઇએનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ ઠક્કર

વર્ષાઋતુ માં આપણે સૌપ્રથમ વાત કરીએ કાન ની સમસ્યા વિશે કાન ના રોગો જેવા કે કાન માંથી રસી આવતું , ખલવાળ આવવી , કાન માંથી પ્રવાહી નીકળવું , કાન માં દુખાવો થવો , સાંભવાની તકલીફ થવી વી. આ ઋતુ માં વધારે જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ છે વરસાદ નું પાણી કાન માં જવું જેનાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણી કાન માં જવાથી કાન માં ફૂગ ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે જેના લીધે કાન માં રસી થવું દુખાવો થવો કાન માં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ આવે છે . જે લોકોને કાન ના પડદા માં કાણા કે રસી આવતા હોય તેમણે વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયબિટીસ ના દર્દી ઓ ને પણ આ ઋતુમાં કાન માં ફંગસ ની સમસ્યા વધારે રહે છે નાક ની શરદી પણ કાન ની તકલીફ માટે ખુબજ કારણભૂત છે.

આ ઋતુમાં ડાયબીટીસના દર્દીઓએ વધારે ધ્યાન રાખવું

બીલ્ડ આ ઋતુ માં ભેજ નું પ્રમાણ વધારે હોવાથી શરદી ની સમસ્યા પણ ઉદભવે છે નાક માંથી પાણી પડવું વધારે પ્રમાણ માં છિકો આવવી નાક બંધ થઈ માથું દુખવું, સાઈનસ તથા અન્ય સમસ્યા ઓ પણ વ્યાપક પ્રમાણમાં જોવા મળે છે.વાતાવરણ ની ઠંડક અને ભેજ મુખ્ય કારણ છે.ગળા ની સમસ્યા જેવી કે ગળા માં દુખાવો,સૂકી ખાંસી અને ઉધરસ ,કફ

આવવો વિ સમસ્યા ઉદભવે છે. ખાસ તકેદારી શું રાખવી? વરસાદ માં ના ભીજાવવું, માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાન માં પાણી ના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું. સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ઘરગથ્થુ ઉપાય માટે હળદર વાળું ગરમ દૂધ પીવું . ગરમ પાણી ના કોગળા કરવા , ગરમ પાણી ની નાસ લેવી.વધારે તકલીફ થાય તો તત્કાલિ ડોક્ટર ની સલાહ લેવી કાન માં કોઈ પણ જાત નું પ્રવાહી કે ટીપા નિષ્પ્રાત ડોક્ટર ની સલાહ વગર નાખવા નહીં.કાન માં ફંગસ કે રસી ની સફાઈ કાન નાક ગળા ના નિષ્પ્રાત ડોક્ટર પાસેજ કરાવવી.

કાન ખુબજ નાજુક અંગ છે પિન કે સળી નાખી કાન સાફ ના કરવો.કાન નો રોગો ને અવગણ વા નહીં કેમ કે તેનાથી મહામુલી શ્રવણશક્તિ ને નુકશાન થઈ શકે છે.નાક ના રોગો પણ આ સીઝન માં વધારે જોવા મળે છે કેમ કે વાતાવરણમાં ભેજ વધારે હોવાથી શરદી ની સમસ્યા વધે છે .તકેદારી રૂપે ગરમ પાણી ની નાસ લેવી ઠંડા પીણા તથા ઠંડો ખોરાક ના લેવો .કોઈ પણ દવાઓ ડોક્ટર ની સલાહ વિના ના લેવી.

એડ્રેસ -ડો ઠક્કર ની દાંત તથા કાન નાક ગળા ની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડિંગ વિદ્યાનગર મેઈન રોડ રાજકોટ.૦૨૮૧ - ૨૪૮૩૪૩૪.મો ૯૪૨૮૦૦૩૮૪૮.

સૌરાષ્ટ્ર આજતક

અસલ કાઠિયાવાડી મિજાજ

પ્રમુખત્વથી આર્ટી, માનવીય સેવા, સજ્જત, ફોન : ૦૨૮૧-૨૨૪૧૨૩૪, ફેક્સ : ૦૨૮૧-૨૨૩૦૫૫૬
પુષ્કર, તા.૧૦-૦૯-૨૦૨૦ મેક : ૨૭૮ વર્ષ : ૧૭ e-mail : saurashtrajit@gmail.com કિંમત રૂ. ૨-૫૦ પૃષ્ઠ - ૮

વર્ષાઋતુમાં કાન નાક ગળાની સમસ્યા અને સંભાળ વિશે માહિતી આપતા ઇએનટી સર્જન ડો હિમાંશુ ઠક્કર

રાજકોટ તા. ૮ વર્ષાઋતુ માં આપણે સૌપ્રથમ વાત કરીએ કાન ની સમસ્યા વિશે કાન ના રોગો જેવા કે કાન માંથી રસી આવતું , ખજવાળ આવવી , કાન માંથી પ્રવાહી નીકળવું , કાન માં દુખાવો થવો , સાંભવાની તકલીફ થવી વી. આ ઋતુ માં વધારે જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ છે વરસાદ નું પાણી કાન માં જવું જેનાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણી કાન માં જવાથી કાન માં ફૂગ ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે જેના લીધે કાન માં રસી

થવું, દુખાવો થવો કાન માં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ

આવે છે .જે લોકોને કાન ના પડદા માં કાણા કે રસી આવતા હોય તેમણે વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયબિટીસ ના દર્દી ઓ ને પણ આ ઋતુમાં કાન માં ફંગસ ની સમસ્યા વધારે રહે છે.નાક ની શરદી પણ કાન ની તકલીફ માટે ખુબજ કારણભૂત છે.

ખાસ તકેદારી શું રાખવી ? વરસાદ માં ના ભીજાવવું. માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાન માં પાણી ના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું. સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ઘરગથ્થુ ઉપાય માટે હળદર વાળું ગરમ દૂધ પીવું .ગરમ પાણી ના કોગળા કરવા .

ગરમ પાણી ની નાસ લેવી.વધારે તકલીફ થાય તો ડોક્ટર ની સલાહ લેવી કાન માં કોઈ પણ જાત નું પ્રવાહી કે ટીપા નિષ્પ્રાત ડોક્ટર ની સલાહ વગર નાખવા નહીં.કાન માં ફંગસ કે રસી ની સફાઈ કાન નાક ગળા ના નિષ્પ્રાત ડોક્ટર પાસેજ કરાવવી.

તકેદારી રૂપે ગરમ પાણી ની નાસ લેવી ઠંડા પીણા તથા ઠંડો ખોરાક ના લેવો .કોઈ પણ દવાઓ ડોક્ટર ની સલાહ વિના ના લેવી. વધુ સલાહ લેવા મો. ૯૪૨૮૦૦૩૮૪૮ સંપર્ક કરવો

વરસાદનું પાણી કાનમાં જવાથી ફંગસ થવાની શક્યતા ડો.હિમાંશુ ઠક્કર

■ હળદરવાળું દુધ, ગરમ પાણીના કોગળા અને નાસ લેવી ફાયદાકારક

રાજકોટ, તા.૯

વર્ષાઋતુમાં કાનના રોગોજેવા કે કાનમાંથી રસી આવવું બજવાળ આવવી કાનમાંથી પ્રવાહી નીકળવું કાનમાં દુખાવો થવો સાંભવાની તકલીફ થવી વી આ ઋતુમાં વધારે જોવા મળે છે. જેનું મુખ્યકારણ છે વરસાદનું પાણી કાનમાં જવું જેનાથી આ સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણીકાનમાં જવાથી કાનમાં ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે. જેના લીધે કાનમાં રસી થવું, દુખાવો થવો કાનમાં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ આવે છે. જે લોકોને કાનના પડદામાં કારણરસી આવતા હોય તેમણે વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયાબીટીસના દર્દીઓ ને પણ આ ઋતુમાં કાનમાં ફંગસની સમસ્યા વધારે રહે છે. નાકની શરદી પણ કાનની તકલીફ માટે ખુબજ કારણભૂત છે.

કારણ છે ગળાની સમસ્યા જેવી કે ગળામાં દુખાવો સુકી ખાંસી અને ઉધરસ કફ આવવો વિ સમસ્યા ઉદભવે છે. ખાસ તકેદારી થુ રાખવી? વરસાદમાંના ભીજવણું. માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાનમાં પાણીના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ઘરગથ્થુ ઉપાય માટે હળદર વાળુ ગરમ દુધ પીવું, ગરમ પાણીના કોગળા કરવા, ગરમ પાણીની નાસ લેવી, વધારે તકલીફ થાય તો તાત્કાલીક ડોક્ટરની સલાહ લેવી કાનમાં કોઈ પણજાતનું પ્રવાહી કે ટીપા નિષ્ણાત ડોક્ટરની સલાહ વગર નાખવા નહી કાનમાં ફંગસ કે રસીની સફાઈ કાન નાક ગળાના નિષ્ણાત ડોક્ટર પાસે જ કરાવવી.

કાન ખુબજ નાજુક અંગ છે. પિન કે સળી નાખી કાન સાફ ના કરવો. કાનનો રોગો ને અવગણવા નહી કેમકે તેનાથી મહામુલી શ્રવણશક્તિને નુકસાન થઈ શકે છે. નાકના રોગો પણ સીઝનમાં વધારે જોવા મળે છે. કેમ કે વાતાવરણ ભિન્ન વધારે હોવાથી શરીરથી શરદીની સમસ્યા વધે છે. તકેદારી રૂપે ગરમ પાણીની નાસ લેવી ઠંડા પીણા તથા ઠંડા ખોરાક ના લેવો કોઈ પણ દવાઓ ડોક્ટરની સલાહ વિના ના લેવી વધુ માહિતી ડો.ઠક્કરની દાંત તથા કાન નાક ગળાની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફલાઈન બિલ્ડિંગ, વિદ્યાનગર મેઈન રોડ મો.૯૪૨૮૦૦૩૮૪૮ ઉપર સંપર્ક સાધવા જણાવાયું છે.

ડો.હિમાંશુ ઠક્કરે જણાવ્યું કે, આ ઋતુમાં ભેજનું પ્રમાણ વધારે હોવાથી શરદીની સમસ્યા પણ ઉદભવે છે નાકમાંથી પાણી પડવું. વધારે પ્રમાણમાં છિકો આવવી નાક બંધ થઈ માથું દુખવું સાર્દનસ તથા અન્ય સમસ્યાઓ પણ વ્યાપર પ્રમાણમાં જોવા મળે છે વાતાવરણની ઠંડક અને ભેજ મુખ્ય

થોમાસામાં કાન નાક ગળાની સમસ્યા અને સંભાળ વિશે માહિતી આપતા ઈએનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ ઠક્કર

અબતક રાજકોટ વર્ષાઋતુ માં આપણે સોપ્રથમ વાત કરીએ કાન ની સમસ્યા વિશે કાન ના રોગો જેવા કે કાન માંથી રસી આવવું .ખજવાળ આવવી .કાન માંથી પ્રવાહી નીકળવું .કાન માં દુખાવો થવો .સાંભવાની તકલીફ થવી વી. આ ઋતુ માં વધારે જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ છે વરસાદ નું પાણી કાન માં જવું જેનાથી ઉપરોક્ત સમસ્યા થઈ શકે છે કેમ કે પાણી કાન માં જવાથી કાન માં ફૂગ ફંગસ થવાની શક્યતા વધી જાય છે જેના લીધે કાન માં રસી થવું. દુખાવો થવો કાન માં ભારે લાગવું અને ક્યારેક બહેરાશ પણ આવે છે. જે લોકોને કાન ના પડદા માં કાણા કે રસી આવતા હોય તેમણે વિશેષ ધ્યાન રાખવું ડાયાબીટીસ ના દર્દીઓ ને પણ આ ઋતુમાં કાન માં ફંગસ ની સમસ્યા વધારે રહે છે. નાક ની

શરદી પણ કાન ની તકલીફ માટે ખુબજ કારણભૂત છે. બીજું આ ઋતુ માં ભેજ નું પ્રમાણ વધારે હોવાથી શરદી ની સમસ્યા પણ ઉદભવે છે નાક માંથી

મુખ્ય કારણ છે. ગળા ની સમસ્યા જેવી કે ગળા માં દુખાવો. સુકી ખાંસી અને ઉધરસ .કફ આવવો વિ સમસ્યા ઉદભવે છે. ખાસ તકેદારી થું રાખવી? વરસાદ માં ના ભીજવણું. માથું તથા કાન વ્યવસ્થિત રીતે કવર કરવા જેથી કાન માં પાણી ના જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું. સામાન્ય શરદી ખાંસી માટે ઘરગથ્થુ ઉપાય માટે હળદર વાળુ ગરમ દુધ પીવું .ગરમ પાણી ના કોગળા કરવા .ગરમ પાણી ની નાસ લેવી. વધારે તકલીફ થાય તો તત્કાલિ ડોક્ટર ની સલાહ લેવી કાન માં કોઈ પણ જાત નું પ્રવાહી કે ટીપા નિષ્ણાત ડોક્ટર ની સલાહ વગર નાખવા નહીં. કાન માં ફંગસ કે રસી ની સફાઈ કાન નાક ગળા ના નિષ્ણાત ડોક્ટર પાસેજ કરાવવી તેમજ કોઈપણ જાતની દવાઓ ડોક્ટરની સલાહ વગર ન લેવી.

DR. THAKKAR'S Ent Hospital

તમાકુના સેવનથી વિશ્વમાં દર છ સેકન્ડે એકનું મોત થાય છે !

‘તમાકુ સેવન સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે’ આ વાક્ય સત્ય છે અને સિગારેટ કે તમાકુની કોઈપણ બ્રાન્ડ ઉપર લાભેલું હોવા છતાં દિવસે ને દિવસે તેનો ઉપયોગ વધતો જાય છે અને લાખો લોકો દર વર્ષે તમાકુના સેવનથી મૃત્યુ પામે છે.

એક સર્વે મુજબ દર ૬ સેકન્ડે વિશ્વમાં એક મૃત્યુ તમાકુના સેવનથી થાય છે.

ખાસ કરીને તમાકુ સેવન આપણા સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ વિસ્તાર તથા ખેડા જિલ્લામાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે.

તમાકુ સેવન અલગ-અલગ રીતે થાય છે. જેમ કે ધૂમ્રપાન બીડી સિગારેટ, હુક્કા વગેરે ધૂમ્રપાન રહીત તમાકુ જેવા કે ગુટખા, માવા, ફાકી, પાન વગેરે.

વ્યસનનો અજગર એવો છે કે એકવાર તેના ભરડામાં ફસાય તે પછી બહાર નીકળી શકતો નથી. તેના માટે મક્કમ મનોબળ ખૂબજ જરૂરી છે.

ચિંતાજનક બાબત તો એ છે કે વધુ ને વધુ નાની ઉંમરે તમાકુનું સેવન લોકો કરવા લાગ્યા છે. જેના પરિણામે નાને ઉંમરે કેન્સર, હૃદયરોગ, ડાયાબિટીસ, બ્લડપ્રેશર, ડીપ્રેશનની સમસ્યા ધત્તી જાય છે.

વ્યસનની લત લાગવાના મૂળભૂત કારણોમાંના મુખ્ય કારણ નાનપણમાં મિત્રવર્તુણ દ્વારા થતું ધૂમ્રપાન અથવા કોઈ બીજા પ્રકારે તમાકુનું સેવન, વડીલો દ્વારા

થતું સેવન નાનપણથી આવી આદતો શરૂ કરવા બાળકોને પ્રેરે છે.

ઘણી વખત સ્ટેટસ સીમ્બોલ તરીકે લોકો વ્યસન શરૂ કરવા પ્રેરાય છે.

તમાકુમાં રહેલું નિકોટીન ઝેર સમાન હોય છે તે વ્યક્તિને ધીમેધીમે મૃત્યુ તરફ ધકેલે છે. શહેરનું એકપણ અંગ એવું નહીં હોય કે જે આ નિકોટીન નામના ઝેરની અસરથી બચી શકે.

સીગરેટ, બીડી, હુક્કા વગેરે ધૂમ્રપાન ખાસ કરીને સ્વરપેટી, અન્નળી, ફેફસાના કેન્સરને નોતરે છે.

જ્યારે માવા, પાન, ફાકી, ગુટખા વિ. મોં તથા ગળાના કેન્સરને નોતરે છે.

ખાસ કરીને જે લોકોને મોંની અંદર માવા કે ફાકી ભરી રાખવાની આદત હોય જે વધુ લાંબો સમય સુધી મોં જીભની અંદર ખૂબ જ હાનિકારક અસર કરે છે.

‘કેન્સર’ એ કેન્સલ એવું બિલકુલ નથી. સમયસર નિદાન તથા યોગ્ય સારવાર અને પ્રાથમિક તબક્કાનું કેન્સર ચોક્કસપણે યોગ્ય સારવારથી મટી શકે છે.

ખાસ ચિંતા કે જેમાં તાત્કાલિક ડોક્ટરની સલાહ લેવી જરૂરી બને.

લાંબા સમયથી વ્યસન હોય તેવા વ્યક્તિને મોં તથા ગલોડા કે જીભમાં પડેલું

જોઈએ.

ગળામાં લોહી આવવું. ખોરાક ગળવામાં તકલીફ પડવી. વજન ઉતરવું. ગળાના ભાગમાં કે શરીરમાં કોઈપણ જગ્યાએ ગાંઠ નીકળવી. મોં ધીરે-ધીરે ઓછું ખુલવું વિ.

ઉપરોક્ત ચિન્હોનું નિદાન નિષ્ણાત ડોક્ટર પાસે કરાવી વિવિધ તપાસ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે કે કેન્સર શરીરના કયા અંગનું અને કયા તબક્કામાં તથા કયા પ્રકારનું છે જેમાં લેબોરેટરી ટેસ્ટ, બાયોપ્સી, સી.ટી. સ્કેન તથા M.R.I.

FNAC (જેમાં ગાંઠમાંથી પાણી લઈ લેબોરેટરી કરવામાં આવે છે.) દુરબીન વડે અન્નળી તથા ગળા તથા શ્વાસનળી તથા પેટ તથા આંતરડાની તપાસ વિ.

જેમાં બાયોપ્સી નિદાન માટે સૌથી વધુ ચોક્કસાઈભર્યું નિદાન આપી શકે છે.

એક વખત કેન્સર કયા તબક્કામાં છે અને કયા પ્રકારનું છે તે પરથી સારવાર નક્કી કરવામાં આવે છે. કેન્સરની સારવાર મુખ્યત્વે- ઓપરેશન, રેડિયોથેરાપી, કીમોથેરાપી.

ઘણી વખત એકથી વધુ સારવારનો સમન્વય કરી દર્દીને સારવાર આપવામાં આવે છે.

કમનસીબે ઘણી વખત દર્દી કેન્સરના છેલ્લા તબક્કામાં હોય ત્યારે હોસ્પિટલ પહોંચે છે ત્યારે તેની માટે સારવાર માત્ર Palliative રીતે આપવામાં આવે છે. જે માત્ર Supportive therapy તરીકે કામ કરે છે તેથી જ ખરાબરમાં ‘Prevention is better than cure’ એ કહેવત સાચી જ છે. વ્યસન મુક્તિથી જ કેન્સરના અજગર ભરડામાંથી બચી શકાય છે.

વ્યસન મુક્તિ માટે તપાસ કરીને સૌ પ્રથમ જરૂરી બને છે કે વ્યક્તિ પોતે મનથી નિર્ધાર કરે કે તેણે કુદરતે આપેલી અનમોલ જિંદગી વેડકવી નથી તો જ મક્કમ નિર્ધારથી વ્યસન મુક્ત થઈ શકાય છે.

અન્ય વસ્તુઓ જેવી કે વ્યસનથી થતું નુકસાનની જાગૃતિ, અમુક વ્યસન મુક્તિ માટેની દવાઓ, તેના પરિવારનો સ્નેહ, પરિવારનો વ્યસન છોડાવવા પાછળનો ખાસ ટેકો વિ.

ખાસ કરીને ‘Passive Smoking’ કે જેમાં વ્યક્તિને ધૂમ્રપાન કરતી વ્યક્તિથી અન્ય વ્યક્તિ કે જેને ધૂમ્રપાનની આદત નથી તેને પણ નુકસાન થાય છે. તો આજે જ આપણે સર્વે સાથે મળીને આ ‘વ્યસન મુક્તિ’થી જ સ્વસ્થ, નિરોગી અને તંદુરસ્ત સમાજ માટે શક્ય તેટલા સર્વેએ પ્રયત્ન કરી વ્યસન ધરાવતી વ્યક્તિઓને વ્યસન છોડાવવા માટે પ્રેરાય તેવી જાગૃતિ કેળવીએ.

Scan to Watch the Video

RNI Reg No. GUJGUJ/2015/66036
RNP 120, નં. RAJKOT/679
Valid up to 2019/21
સાર.એમ.એસ. રાજકોટ

સાંદ્ય દિનિક

આઝાદ સંદેશ

સબ સંપાદક : રામકૃષ્ણ દેસાઈ • ડે. 4-02-2021 ગુરુવાર • વિ.સ.સંખ્યા. પોષ વદ-૬ • Year: 06 Issue: 124 • Page: 10 Price: 3

આજે વિશ્વ કેન્સર દિવસ માર્ગદર્શન આપતા ડો.હીમાંશુ ઠક્કર

રાજકોટ: દર વર્ષે કેન્સરને લીધે વિશ્વમાં ૧૦ મીલીયનથી પણ વધારે લોકો મૃત્યુ પામે છે. જેમાં ફેફસા અને શ્વાસનળીના કેન્સરથી સૌથી વધારે મૃત્યુ દર છે. કેન્સર અંગે એવી ગેરમાન્યતા છે કે કેન્સર એટલે કેન્સલ પરંતુ એવું નથી સમયસર નિદાન અને સારવારથી જીવન બચી શકે છે. યુઆઈસીસી દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૦માં ૪ ફેબ્રુઆરીના દિવસે પેરિસ ખાતે આ દિવસને વિશ્વ કેન્સર દિવસ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો જેનો મુખ્ય હેતુ કેન્સરનું વહેલું નિદાન અને સારવાર અને કેન્સરનું પ્રેવેન્શન કરવાનો અને લોકોમાં કેન્સર અંગે જાગૃતિ લાવવાનો છે. વર્ષ ૨૦૨૧ની થીમ છે. આઈ એમ આઈ વીલ ખાસ કરીને સૌરાષ્ટ્રમાં મો તથા ગણાના કેન્સર ખુબજ જોવા મળે છે. જેનું મુખ્ય કારણ પાન,

માવા, ગુટકા અને બીડી અને સિગારેટનું સેવન છે. કેન્સરના મુખ્ય ચિન્હોમાં મો તથા ગાલોફા, જીભમાં ૧ મહિનાથી વધારે સમયથી પડેલ ચાંદા માં રૂઝના આવવાની. અવાજમાં બદલાવ ધોધરો અવાજ. ખોરાક લેવામાં તકલીફ પડવી. ગળામાં ગાંઠ. ગળામાં લોહી પડવું વિ તકલીફ હોય અને વ્યસન હોય તેવા દર્દીઓએ ખાસ વહેલી તકે નિદાન કરાવવું જોઈએ. વહેલી તકે વ્યસન બંધ કરવું. કેન્સર અંગેની ગેરમાન્યતાઓથી દુર રહેવું અને નિષ્ણાત ડોક્ટરની સલાહ પ્રમાણે સમયસર સારવાર કરવામાં આવે તો કેન્સરને હરાવી શકાય છે. તેમ ડો.હીમાંશુ ઠક્કરે જણાવ્યું છે દાંત તથા કાન, નાક, ગળાની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડીંગ વિધાનગર મેઈન રોડ. રાજકોટ મો.નં.૭૯૯૦૧૫૩૭૯૩ ખાતે સંપર્ક કરવો.

સાંજના ગુજરાતી અખબારોમાં સૌથી વધુ નકલોનો ફેલાવો ધરાવતું...

સાંજ સમાચાર

પોષ વદ - ૭ | પાના : ૧૬ | રૂ. ૩.૦૦ રશ્મિપત્ર : બાબુભાઈ શાહ તા. ૪-૨-૨૦૨૧ - ગુરુવાર | રાજકોટ (સીટી)
98.Reg.No.Rajkot26/2021-2023 Valid Up to December 2023 Post at RAJKOT-RMS તૈલી : પ્રદિપભાઈ નરોત્તમદાસ શાહ T-1sanjamsachar@gmail.com sanjamsachar

આજે વિશ્વ કેન્સર દિન

દર વર્ષે કેન્સરને લીધે વિશ્વમાં ૧૦ મિલિયનથી પણ વધારે લોકો મૃત્યુ પામે છે

દર વર્ષે કેન્સર ને લીધે વિશ્વ માં ૧ મહિના થી વધારે સમય થી પડેલ ૧૦ મિલિયન થી પણ વધારે લોકો મૃત્યુ પામે છે. જેમાં ફેફસા અને શ્વાસનળી ના કેન્સર થી સૌથી વધારે મૃત્યુ દર છે. કેન્સર અંગે એવી ગેરમાન્યતા છે કે કેન્સર એટલે કેન્સલ પરંતુ એવું નથી સમયસર નિદાન અને સારવાર થી જીવન બચી શકે છે. યુઆઈસીસી દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૦ માં ૪ ફેબ્રુઆરી ના દિવસે પેરિસ ખાતે આ દિવસ ને વિશ્વ કેન્સર દિવસ તરીકે જાહેર કરવા માં આવ્યો જેનો મુખ્ય હેતુ કેન્સર નું વહેલું નિદાન અને સારવાર અને લોકો માં કેન્સર અંગે જાગૃતિ લાવવાનો છે. વર્ષ ૨૦૨૧ ની થીમ છે આઈ એમ આઈ વીલ ખાસ કરીને સૌરાષ્ટ્ર માં મો તથા ગળા ના કેન્સર ખુબજ જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ પાન, માવા ગુટકા અને બીડી અને સિગારેટ નું સેવન છે. કેન્સર ના મુખ્ય ચિન્હો માં મો તથા ગાલોફા. જીભ માં

ચાંદા માં રૂઝ ના આવવાની. અવાજ માં બદલાવ ધોધરો અવાજ. ખોરાક લેવામાં તકલીફ પડવી. ગળા માં ગાંઠ. ગળામાં લોહી પડવું વિ તકલીફ હોય અને વ્યસન હોય તેવા દર્દીઓ એ ખાસ વહેલી તકે નિદાન કરાવવું જોઈએ. વહેલી તકે વ્યસન બંધ કરવું. મક્કમ નિર્ધાર કરી પોતાનાં અને પોતાના પરિવાર માટે કોઈ પણ પ્રકાર નું વ્યસન બંધ કરવું જોઈએ. કેન્સર અંગે ની ગેરમાન્યતાઓ થી દુર રહેવું અને નિષ્ણાત ડોક્ટર ની સલાહ પ્રમાણે સમયસર સારવાર કરવામાં આવે તો કેન્સર ને હરાવી શકાય છે. તો ચાલો સાથે મળી ને વ્યસન મુક્ત સમાજ નું નિર્માણ કરીએ અને કેન્સર ને હરાવીએ. ડો ઠક્કર ની દાંત તથા કાન નાક ગળા ની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડીંગ વિધાનગર મેઈન રોડ. રાજકોટ. મો ૭૯૯૦૧૫૩૭૯૩.

પ્રાસંગિક
ડો. હિમાંશુ ઠક્કર
ઈએનટી સર્જન
રાજકોટ

Scan to Watch
the Video

Public awareness article in press about cancer on world cancer day

4th February 2021

મકકમ નિર્ધાર કરી પોતાના અને પોતાના પરિવાર માટે કોઈપણ જાતનું વ્યસન બંધ કરવું જોઈએ

૪ ફેબ્રુઆરી વિશ્વ કેન્સર દિવસ: ઈએનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ ઠક્કર દ્વારા માર્ગદર્શન : કેન્સર અંગે જાગૃતિ લાવવા આ વર્ષની થીમ છે । AM । WILL: સાથે મળી વ્યસનમુક્ત સમાજનું નિર્માણ કરીએ

દર વર્ષે કેન્સરને લીધે વિશ્વમાં ૧૦ મિલિયન થી પણ વધારે લોકો મૃત્યુ પામે છે. જેમાં ફેફસા અને શ્વાસનળીના કેન્સરથી સૌથી વધારે મૃત્યુ દર છે. કેન્સર અંગે એવી ગેરમાન્યતા છે કે કેન્સર એટલે કેન્સલ પરંતુ એવું નથી સમયસર નિદાન અને સારવાર થી જીવન બચી શકે છે.

UICC દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૦ માં ૪ ફેબ્રુઆરીના દિવસે પેરિસ ખાતે આ દિવસ ને વિશ્વ કેન્સર દિવસ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો જેનો મુખ્ય હેતુ કેન્સરનું વહેલું નિદાન અને સારવાર અને કેન્સરનું પ્રેવેન્શન કરવાનો અને લોકો માં કેન્સર અંગે જાગૃતિ લાવવાનો છે. વર્ષ ૨૦૨૧ની થીમ છે । AM । WILL .ખાસ કરીને સૌરાષ્ટ્રમાં મો તથા ગળાના કેન્સર ખુબજ જોવા મળે છે જેનું મુખ્ય કારણ પાન. માવા ગુટકા અને બીડી અને સિગારેટ નું સેવન છે.

કેન્સરના મુખ્ય ચિન્હોમાં મો તથા ગાલોફા, જીભમાં ૧ મહિનાથી વધારે સમય થી પડેલ ચાંદામાં રુઝના આવવાની,અવાજમાં બદલાવ ધોધરો અવાજ. ખોરાક લેવામાં તકલીફ પડવી,ગળા માં ગાંઠ ,ગળફામાં લોહી પડવું વિ તકલીફ હોય અને વ્યસન હોય તેવા દર્દીઓએ ખાસ વહેલી તકે નિદાન કરાવવું જોઈએ.વહેલી તકે વ્યસન બંધ કરવું.

મકકમ નિર્ધાર કરી પોતાનાં અને પોતાના પરિવાર માટે કોઈ પણ પ્રકારનું વ્યસન બંધ કરવું જોઈએ. કેન્સર અંગેની ગેરમાન્યતાઓથી દુર રહેવું અને નિષ્ણાત ડોક્ટર ની સલાહ પ્રમાણે સમયસર સારવાર કરવામાં આવે તો કેન્સરને હરાવી શકાય છે. તો ચાલો સાથે મળીને વ્યસન મુક્ત સમાજનું નિર્માણ કરીએ અને કેન્સરને હરાવીએ.

ડો ઠક્કરની દાંત તથા કાન, નાક ગળાની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડીંગ વિદ્યાનગર મેઈન રોડ. રાજકોટ. મો ૭૯૯૦૧૫૩૭૯૩.

સવારે આ સાંજે
અકિલા
ન્યૂઝ ટીમ

કાન-નાક, ગળાને લગતી ઈમરજન્સી વિશે માહિતી આપતા ઈ એનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ ઠક્કર

(આઝાદ સંદેશ), રાજકોટ : આપણે જીવનને લગતી, મગજને લગતી ઈમરજન્સી, વિ. ઈમરજન્સી વિશે જાણીએ છીએ આજે રાજકોટના જાણીતા ઈ એનટી સર્જન ડો.હિમાંશુ ઠક્કર પાસેથી આપણે કાન,નાક અને ગળાના રોગો અને તેને લગતી ઈમરજન્સી વિશે જાણીએ. નાકમાંથી લોહી નીકળવું જેને નસકોરીની સમસ્યા કહેવાય છે. નાના બાળકોમાં નાક ખોતરવાની આદત, ઉનાળામાં ગરમી, લોહીનું ઊંચું દબાણ, લોહી પાતળું કરવાની દવાઓ, નાક પર વાગવાથી અને નાકના હાડકાના ફેક્ચર, નાકમાં થતી ગાંઠ વિગેરે મુખ્ય કારણ છે. સારવાર ઈ એનટી સર્જન પાસે જઈ નાકની દૂરબીન વડે તપાસ, સિટી સ્કેન, નાકમાં પેકિંગથી સારવાર કરી શકાય. કાનને લગતી ઈમરજન્સી જેમકે કાનમાં કોઈ જીવાત ફસાઈ જવી, નાના બાળકો જ્યારે કાન-નાક ગળામાં કઈ પાણી વસ્તુ નાખી દે ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે અને જેને તાત્કાલીક દૂરબીન વડે કાઢવી પડે છે. જેને કોરેન બોડીની સમસ્યા

કેવાય છે. ચક્કર, ઊલટી અને માથા અને કાનમાં દુખાવો જે કાનનાં રોગોથી થઈ શકે છે. સાયનસના રોગો જેમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજમાં પ્રસરી શકે છે, અને જોખમી પુરવાર થાય છે. શ્વાસનળી કે, અગ્નનળીમાં કોઈક વસ્તુ ફસાઈ જાય જેને ઈ એનટી સર્જન દૂરબીન ઊતારી કાઢી આપે છે અને ખોરાક ઉતારવામાં અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે ત્યારે દૂરબીનથી તે વસ્તુ ઈમરજન્સીમાં કાઢવી પડે ગળામાં કાકડામાં થતાં રસી જેને લીધે દર્દી ખોરાક લઈ શકતો નથી અને તેને દાખલ કરી સારવાર કરી શકાય છે. મો-ગળાના કેન્સરના એડવાન્સ સ્ટેજમાં દર્દીને ખોરાકમાં અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડવી જેમાં ગળામાં ગાંઠ વિ. મોં અને ગળામાં એક્સિડન્ટને લીધે થતી ઈજાઓ, ઉપરોક્ત તમામ ઈમરજન્સી સારવાર અત્રે રાજકોટ વિધાનગર રોડ સ્થિત ડો ઠક્કર ઈ એનટી એન્ડ ડેન્ટલ હોસ્પિટલમાં આધુનિક સાધનો વડે કરી આપવામાં આવે છે. ઈએનટી સર્જન ડો હિમાંશુ ઠક્કરના જણાવ્યા મુજબ કોઈ પાણી પ્રકારની ઈ એનટી ઈમરજન્સી માટે મોં નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮, ૦૨૮૧ ૨૪૮૩૪૩૪.

Scan to Watch
the Video

કાન, નાક, ગળાને
લગતી ઈમરજન્સી વિશે
માહિતી આપતા ઈ-એનટી
સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કર

ખાસ-ખબર

સાયનસના રોગોમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજમાં પણ પ્રસરી શકે

ખાસ-ખબર ન્યૂઝ | રાજકોટ, તા.૧૬

રાજકોટ આપણે જીવનને લગતી, મગજને લગતી ઈમરજન્સી, વિ. ઈમરજન્સી વિશે જાણીએ છીએ આજે રાજકોટના જાણીતા ઈ એનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કર પાસેથી આપણે કાન, નાક અને ગળાના રોગો અને તેને લગતી ઈમરજન્સી વિશે જાણીએ. નાકમાંથી લોહી નીકળવું જેને નસકોરીની સમસ્યા કહેવાય છે.

નાના બાળકો મા નાક ખોતરવાની આદત, ઉનાળામાં ગરમી, લોહી નું ઊંચું દબાણ, લોહી પાતળું કરવાની દવાઓ, નાક પર વાગવાથી અને નાક ના હાડકા ના ફેક્ચર, નાક મા થતી ગાંઠ, વિ મુખ્ય કારણ છે. સારવાર ઈ એનટી સર્જન પાસે જઈ નાક ની દૂરબીન વડે તપાસ, સિટી સ્કેન, નાક મા પેકિંગ,

થી સારવાર કરી શકાય. કાન ને લગતી ઈમરજન્સી જેમકે કાન મા કોઈ જીવાત ફસાઈ જવી, નાના બાળકો જ્યારે કાન નાક ગળા મા કઈ પણ વસ્તુ નાખી દે ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે અને જેને તાત્કાલીક દૂરબીન વડે કાઢવી પડે છે.

જેને કોરેન બોડીની સમસ્યા કહેવાય છે. ચક્કર, ઊલટી અને માથા અને કાન મા દુખાવો જે કાનના રોગોથી થઈ શકે છે. સાયન્સ ના રોગો જેમાં રસી અને મસા ક્યારેક આંખ અને મગજ મા પ્રસરી શકે છે. અને જોખમી પુરવાર થાય છે. શ્વાસ નળી કે અગ્ન નળી મા કોઈક વસ્તુ ફસાઈ જાય જેને ઈ એનટી સર્જન દૂરબીન ઊતારી કાઢી આપે છે. અને ખોરાક ઉતારવા મા અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે ત્યારે દૂરબીન થી તે

વસ્તુ ઈમરજન્સી મા કાઢવી પડે. ગળામાં કાકડા મા થતાં રસી જેને લીધે દર્દી ખોરાક લઈ શકતો નથી.

અને તેને દાખલ કરી સારવાર કરી શકાય છે. મો ગળા ના કેન્સર ના એડવાન્સ સ્ટેજ મા દર્દી ને ખોરાકમાં અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડવી જેમાં ગળા મા ગાંઠ વી .મોં અને ગળા મા એક્સિડન્ટ ને લીધે થતી ઈજાઓ. ઉપરોક્ત તમામ ઈમરજન્સી સારવાર અત્રે રાજકોટ વિધાનગર રોડ સ્થિત ડો. ઠક્કર ઈ એનટી એન્ડ ડેન્ટલ હોસ્પિટલમાં આધુનિક સાધનો વડે કરી આપવામાં આવે છે. ઈ એનટી સર્જન ડો હિમાંશુ ઠક્કર ના જણાવ્યા મુજબ કોઈ પણ પ્રકારની ઈ એનટી ઈમરજન્સી માટે મોં નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮, ૦૨૮૧ ૨૪૮૩૪૩૪ ઉપર સંપર્ક કરવા યાદીમાં જણાવાયું છે.

Public awareness seminar at BAPS and Atmiya University Rajkot

H.D.H. Hariprasad Swamiji Maharaj

FELICITATION

We on behalf of the University and under the
Divine Blessings of
H.D.H. Hariprasad Swamiji Maharaj
have great pleasure to offer the Felicitation with honor to

Dr. Himanshu Jagdishchandra Thakkar

ENT Surgeon,
Dr. Thakkar's Ent & Dental Surgical Hospital

for his kind and able contribution as a
RESOURCE PERSON
in Expert Talk on
"Health Awareness Session (ENT)"
organized by **ATMIYA UNIVERSITY**, Rajkot, Gujarat, INDIA
on **7th September - 2022**

Sadhu Tyagvallabhdas
President, ATMIYA UNIVERSITY, Rajkot
Secretary, SARVODAY KELAVANI SAMAJ TRUST, Rajkot

॥ ॐ ॥
|| Shree Swaminarayan Vijayatetamam ||

BAPS Swaminarayan Mandir
Kalawad Road, Rajkot - 360 007. M. : 91063 87676 / 97243 15330

Medical Department

સુચારુ જીવન માટે જાણના અભિયાન

આપણી સી. હિમંશુ શર્મા એન્ટરિસ્ટ હોસ્પિટલ E.N.T. સ્પેશિયલિસ્ટ દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ અભિયાન દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ અભિયાન દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

આ અભિયાન દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ અભિયાન દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ અભિયાન દ્વારા આપણાં બધાં માટે એન્ટરિસ્ટ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

— શ્રી હિમંશુ જગદિશ્ચંદ્રા થાકર
એન્ટરિસ્ટ
એન્ટરિસ્ટ
01/12/21/25 (મોડી પ્રમીસ)

"In The Joy of Others, Lies our Own..."
- H.H. Pramukhswami Maharaj

છાત્રોની આત્મહત્યા સામે ગુજરાત IMAની ક્રાંતિકારી મુંબેશ

સાઇકીયાટ્રીસ્ટ એસો.ના સહયોગથી ત્રિસ્તરીય 'જી-વીશ' કાર્યક્રમનું આવતીકાલે લોકાર્પણ:શિક્ષણ જગત માટે માર્ગદર્શક WHOની ગાઇડ લાઇન પ્રમાણેની પુસ્તિકાનું વિમોચન : શિક્ષણ જગતનો સહયોગ માગતાં ગુજરાત આઇ.એમ.એ. ના પ્રમુખ ડૉ. અતુલ પંડ્યા

રાજકોટ, તા. ૬ : વર્તમાન વધારે પડતી સ્પર્ધાત્મક
શિલ્પણ પધ્ધતિના કારણે હાલમાં કિમ્બલી વાળા ડીપરડા પરચાસ
કે આત્મચર્યા રૂપે ગુમાવી રહેલા હીન, વાણીઓ સ્તાન
જિંતામાં રહે છે એવા સમયે રહે માટે એસટ સમાજના
તિરૂપત્તિના યોગ્ય માંગદારો આવી આત્મચર્યામાં સપડતા
નિર્ણાયીમંત્રને સ્વેચ્છા રાંધી તુરંદાર સમાજની રચના
કરવાના મ્યેય સાથે જુદાંદાર બાઉ.એસ.એ. અને ઈન્ડીયન
સાઈડીયી સોસાયટી જુદાંદાર સાથા દ્વારા સંયુક્ત રીતે જી-
સીસ કાયદમ ને વાંકપણ કરવામાં આવી રહ્યે છે.

કો-ઝીસ પાંચમાર્મ જનનજન મન સંસ્થાના દ્વારા સમાજ અન સમજ સિદ્ધાંત જનના સહકારથી WHOની ગાર્ડિયન પાંચમાર્મ ગરો દ્વારા સમાજ અન માર્ગસૂચક નામનામાં આવ્યો એ માર્ગ મુજબ નુકસાત આઈ એન. એ.આ. પ્રમુખ મન પાંચમાર્મ પથાલકાલે ઈ. એનુવ મુજબની એક વાર્તામાં પ્રકાશવાય છે. એક અભ્યાસ પ્રમાણે વિશ્વનામાં ભારત માનવમાનવા બનાવમાં નવામાં નવા છે જે શરદમજાક મન પાંચમાર્મ ખાતમ છે. દેશમાં દર કલાકે ૧૪૮ વ્યક્તિ અમાન્યતા છે જેમાં દરની વ્યક્તિ વિચારી શકે છે, નવારે આખોત પાકીદો મન થવા તો આ દુષ્ટતા નિવારણ શકાય એવું.

સરકારના અગ્રણી સભ્ય તરીકે સુ. અનુભવ પડ્યાએ
પડતીનીથી અગ્રણી તરીકે નીમીની સાથે મનમંથર સમાજની
ના કરતાં જણાવ્યું છે કે ઉંઝા પડતા સમયની પેઠે જાન હશે
૧૦ થી ૨૬૬૬ કરોડીમાં રૂબરૂ બેસાડતી નીમીના અખ્યાસકાર
સમય તરફના વધારે તકરાર હોવા જણતો પોણ છે અને દર
અનક પડતો દેશનાના કરણ અપણા કરી લેવા જોવા
છે. સમાજ માટે આ ગંભીર ખાતર છે. આ તરફ દેશ
કિમ્તી નેરો છે. ત્યારે અરણ્ય તરફના ખાચા માટે
૧૦ થી ૫૫૨૨, અત્યારે અપણ ૬૬ નીમી કરીને તો બાકી
જ માટે આપણ મુનનાર સાબીત થવું. તેમના સમાજ
ની આ વિચારને ઉગ્રીપણ સાહસીની સામાયી દારા
ને સત્યાગ્ર મથાએ અને જાના પરિણામ રૂબરૂ દીખામાં
વખત નિમનરી સાકાપકમ જી-વીશન આયોજન કરવમાં

[illegible]

રાજકોટ : જાકિલા કાયાલબની શુભેચ્છા મુલાકાત સમયે યુજ્જ્ઞાત આઈએમએના પ્રમુખ ડૉ. અનુલ પંડ્યા, ઈએનસી ડૉ. શિખાર કક્કર, ડૉ. ભરોડ દલાલ, ડૉ. બાવરા ઝટક, ડૉ. કુમારા, ડૉ. કરવાડીયા અને ડૉ. સિદ્ધેન કોઠારી નજરે પડે છે. (તસ્વીર : સંદિપ બજાવરીયા)

પેઢી આપણે તૈયાર કરી ચકીશું એવું ડૉ. અનુભ પંડ્યા
 કહે છે.

[illegible]

અધ્યક્ષ જતીનભાઈ ખરાડ, માધ્યમિક શાળા સમિતિના
અધ્યક્ષ શ્રીમતી રૂપાબેન શિલુ ઉપસ્થિત રહેશે.
કાર્યક્રમ સંચાલન લેખક - વકતા જયલંત છાયા
જવાબદારી સંભાળશે.

જી-વીસ કાયદેમતા કન્વીનર ડૉ. વિષય
ત્રણેયએ પાંચકેમ વિધાન વિસ્તૃત માધિયી આપતા
જણાવ્યું છે કે, આમતના માધિયી વિધાઈની
એમના પાલીએન જાનૃત કરવા ત્રણેય સારા પ્રાધાન
કેટલાઈતી તરીકે, જેમાં ગુજરાતના માનવિજ્ઞાન
નિષ્ણાત વ્યવિધાઈ એસોસીએટના મણેશભાઈ
વેદેશ નુજરાતખરમાં પાલી દરેક રૂબરૂમાં શિલ્પમાં
ખાસ તાલીમ આપી નહયના વિષય પરાતપરા
માનવવિજ્ઞાન વિધાઈની અલગ તાલીમ તને પ્રોપર
માનદરેશ આપવા તાલીમ આપખમાં આવશે.
વિષયે આ માધિયીની અલગ તાલીમ તને ત્રણે
મિલેયે ખાત આપશે. આ માધિયી પાલી દરેક

રૂપે, વિદ્યાર્થી વિદ્યાર્થીનીના વ્યવસાય અને વ્યવસાય
 કર્મો તથા તેના પાયાના બાબતો અંગે રાજ્ય સરકાર કરવા
 પ્રયાસ કરવામાં આવશે અને ખાસ કરી વિદ્યાર્થી
 સત્તાન તાલપમાં રહેતો હોય એવું લોકો સાથે માટે
 વિશિષ્ટ વ્યવસ્થા કરી હવાઈ વાહનો, ધાન,
 માનવકો રોગના પ્રતિજ્ઞાતીઓના સંક્રમણ, સમજાવ
 ત્વવિજ્ઞાનમાં માર્ગદર્શન અને આયોજનમાં આવશે.

[illegible]

શિવાકો દરેક વિદ્યાર્થી પર પુરતું ધ્યાન રાખે, નબળી માનસીકતાવાળા વિદ્યાર્થીને અલગ તારવી તેને પુરતું માર્ગદર્શન આપે, સમાજમાં સકળ થવા અનેક તકો રહેલી છે એના વિશે બાળમાનસમાં બીજ રોપે અને તેને સતત માર્ગદર્શન રૂપી પિયત આપતા રહે તો

ગુજરાત આઈ.એમ.એ. અને સાર્વકીયાઈ નેસાસીનેશન દ્વારા આયોજાતાની સમયા અને તેના નિવાસ એજે વહાઈ ઇલેચ એગેનાઈડેશની આઈડ લાઈન છે તેનું મુજરાત આઈ.એમ.એ. માયાનુ વાટ કરી કરી પુલિતના સ્તરના કરવામાં આવી રહી છે. આ બુકનું જીનીસ લાકમના લાકાપણ પ્રતેન વિમોલન કરવામાં આવશે અને દરેક શિલ્પક, શિશલિક સંસ્થાઓમાં વિનામલ્યે વિતરણ કરવામાં આવશે.

[illegible]

Dr. Himanshu Thakkar is an active member of the JI-VISH initiative, a significant drive launched by the Indian Medical Association (IMA) Gujarat in collaboration with the Indian Psychiatry Society, Gujarat Branch to safeguard youth from suicidal tendencies. This initiative is guided by World Health Organization (WHO) protocols and aims to promote mental health awareness, early intervention, and counseling for individuals struggling with stress, anxiety, and depression. Dr. Thakkar plays an active role in awareness campaigns, counseling sessions, and outreach programs, reinforcing his dedication to not just physical health but also mental well-being. His involvement in JI-VISH highlights his commitment to saving lives through timely support, education, and compassionate care.

Dr. Himanshu Thakkar's Public Awareness Interview Podcast on Akashvani - Rajkot

સાંજ સમાચાર

આકાશવાણી રાજકોટ પર બુધવારે ઈએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરનો કાન-નાક-ગળાના રોગો વિષે વાર્તાલાપ

વિવિધ ભારતી રાજકોટના લોકપ્રિય કાર્યક્રમ 'ઝિંદગી કા સફર'માં કાન-નાક-ગળા તથા એલર્જીના રોગોના જાણીતા નિષ્ણાંત ઈએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરની જીવંત મુલાકાત પ્રસારીત થશે. આ મુલાકાત દરમિયાન ડૉ. ઠક્કર કાન-નાક-ગળાના વિવિધ રોગો અને તેની આધુનિક સારવાર પદ્ધતિઓ વિષે માર્ગદર્શન આપશે. આ જીવંત કાર્યક્રમ દરમિયાન શ્રોતાઓ અસક્તવક્તૃશશક્તિહીન રક્તચબાણસ ક્ષય પર કોમેન્ટ દ્વારા અથવા દુરભિષે સ્પેસ પ્રશ્ન કે મંતવ્ય લખીને ૫૬૦૬૦ પર જખજ કરી શકે છે.

આ કાર્યક્રમ બુધવાર તારીખ ૮ જુલાઈના રોજ સવારે ૧૧.૧૫ થી ૧૨ વાગ્યા સુધી પ્રસારિત થશે. કાર્યક્રમની રજુઆત પ્રેરક વૈદ્ય અને અટલ શર્માની છે.

વિવિધભારતી-રાજકોટ FM 102.4 mhz

'ઝિંદગી કા સફર'

8 જુલાઈ 2015-બુધવાર- સવારે 11.15

'કાન-નાક-ગળાના રોગો અને આધુનિક સારવાર'

જાણીતા ENT સર્જન

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર

સાથે જીવંત મુલાકાત

પ્રેરક વૈદ્ય -અટલ શર્મા કી પ્રસ્તુતિ

RAJB<space> પ્રશ્ન/મંતવ્ય લખીને 56060 પર sms દ્વારા અથવા facebookના Akashvani rajkot પેજ પર કોમેન્ટ કરીને શ્રોતાઓ પણ આ કાર્યક્રમમાં જોડાઈ શકે છે.

Scan to Listen
The Podcast

ભારત સરકાર/ GOVT. OF INDIA
પ્રસાર ભારતી / PRASAR BHARATI
(ભારત કા લોક સેવા પ્રસારક)/(INDIA'S PUBLIC SERVICE BROADCASTER)
આકાશવાણી-રાજકોટ / AKASHVANI-RAJKOT
સીતારામ પંડિત માર્ગ, રેસકોર્સ કે પાસ, રાજકોટ-360001 /
Sitaram Pandit Marg, Near Race Course, Rajkot-360001
☎ +91 281 2453503 ✉ rajkot@prasarbharati.gov.in

LETTER OF APPRECIATION

It is certified from the record that the interview with **Dr HIMANSHU THAKKAR**, renowned E.N.T. (Ear, Nose, Throat) Surgeon was broadcast on the live Talk Show 'Zindagi Ka Safar' on 8th July 2015, Presented & Produced by Prerak Vaidya & Atal Sharma through Vividh Bharati channel of Akashvani-Rajkot. The interview was really informative and appreciable. This letter of appreciation is hereby issued to express gratitude for Dr. Thakkar's honorary participation in the programme.

(PRERAK VAIDYA)

PROGRAMME EXECUTIVE

Date: 24.02.2025

Rajkot

To

Dr Himanshu Thakkar,
E.N.T. Surgeon,
Dr. Thakkar's Hospital,
Vidyanagar Main Road,
Rajkot.

Public awareness interview on doordarshan & Health talk at Christ Polytechnic & Nexion

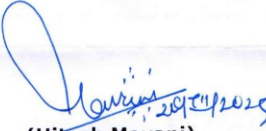
प्रसार भारती /Prasar Bharati
(भारत का लोक सेवा प्रसारक) / (India's Public Service Broadcaster)
आकाशवाणी /Akashvani,
राजकोट / RAJKOT - 360 001.
Email: hiteshmavani@prasarbharati.gov.in

No. RAJ-SD/MISC/2025 Dated: 20.03.2025

CERTIFICATE

This is to certify that an Interview with Dr. Himanshu Thakkar (ENT Surgeon), on Health issues in Programme "Aapnu Arogya", was telecast from Doordarshan Kendra, Rajkot on 09.10.2019.

(Hitesh Mavani)
Assistant Director (Programme),
AKASHVANI & DOORDARSHAN, RAJKOT.

To :
Dr. Himanshu Thakkar, (ENT Surgeon),
Rajkot.

(हितेश के. मावाणी)
(HITESH K. MAVANI)
सहायक निदेशक(कार्य)
Assistant Director (P)
आकाशवाणी-राजकोट
Akashvani-Rajkot

CHRIST POLYTECHNIC INSTITUTE
(Approved by AICTE and Affiliated to Gujarat Technological University)

8th March, 2018

To,
Dr. Himanshu Thakkar
E.N.T. Surgeon,
Dr. Thakkar's ENT & Dental Surgical Hospital,
Rajkot

Dear Sir,

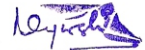
I am writing to express my sincere gratitude and appreciation for the exceptional workshop on Health Awareness that you recently conducted at Christ Polytechnic Institute, Rajkot on 8th March, 2018 as a part of NSS activities. Your dedication and commitment to promoting health education were evident throughout the entire session, and I believe all participants benefitted greatly from your expertise.

The informative content, engaging discussions, and interactive activities were designed in such a way that everyone was able to grasp important health concepts and practices, regardless of their prior knowledge. Your approach to addressing crucial topics like taking care of Ears, Nose & Throat along with Teeth, made aware of the ill effects of tobacco and preventive care was both enlightening and empowering.

Moreover, the practical advice and tips you provided will undoubtedly have a lasting impact on our students, encouraging them to adopt healthier lifestyles in their personal and professional lives. Your ability to create a welcoming and open environment for learning was truly commendable.

We are fortunate to have had the opportunity to host such a meaningful and valuable workshop. Your efforts in spreading awareness and knowledge are making a difference, and we look forward to more such collaborations in the future.

Once again, thank you for your dedication to improving the health and well-being of the community. It was a privilege to be a part of this event.

With appreciation,
Mrs. Nympha Gogia
Principal,
Christ Polytechnic Institute, Rajkot.

PRINCIPAL
CHRIST POLYTECHNIC INSTITUTE
RAJKOT

Christ Campus, Vidya Niketan, P. B. No. 5, Rajkot - 5, Gujarat, India. Phone: +91 9427164732, +91 9427164733
www.christpolytechnicrajkot.edu.in • Email: info@christpolytechnicrajkot.edu.in

Nexion
ITALIAN STYLE THAT INSPIRES

www.nexiontiles.com

Nexion Surfaces Private Limited
Sur.No.171-P, Unchi Mandal,
Morbi - Halvad Highway,
Morbi - 363 642, Gujarat, India.
Tel: +91 2822 293 722 / 293 922
Email: info@nexiontiles.com

Date: 03-03-2025

To,
Dr. Himanshu Thakkar
Renowned ENT Surgeon
Rajkot, Gujarat

Subject: Heartfelt Thanks for Your Informative and Inspiring Session

Dear Dr. Thakkar,

On behalf of Nexion - Morbi, we extend our sincere gratitude for your informative and insightful session on basic ear, nose, and throat care, especially focusing on the prevention of hearing loss in a noisy factory environment. Your expert guidance on the importance of hearing protection devices in industrial settings was extremely valuable for our workers.

Furthermore, your awareness session on the ill effects of tobacco and practical steps to quit the habit was truly enlightening. The workers greatly benefited from your knowledge, and we believe that your talk will inspire many to adopt healthier habits and take better care of their hearing health.

The session was well-received, and your ability to simplify complex medical concepts made it highly engaging and beneficial for all attendees. We also appreciate the time you took to answer queries and provide personalized advice.

We are grateful for your time and effort in addressing our workforce's health concerns. We look forward to future opportunities to collaborate and benefit from your expertise.

Thank you once again for your valuable contribution!

Best regards,
Nexion Surfaces Private Limited

Authorised Signatory

Nexion Surfaces Private Limited
Registered Office : 1104-1105, Shapath V.S.G. Highway, Ahmedabad - 380 015, Gujarat, India.
Tel: +91 79 66 168422 | CIN: U26990GJ2022PTC130486

Scan to Watch
the Video

Scan to Watch
the Video

CHRIST POLYTECHNIC INSTITUTE- RAJKOT

NSS REPORT ON HEALTH AWARENESS PROGRAM

A health awareness program was conducted for the students of Christ Polytechnic Institute. This awareness program was conducted in association with Dr. Himanshu Thakkar E.N.T. Surgeon and Dr. Krupa Thakkar BDS. The awareness program was included the basic methods of taking of the Ears, Nose and Throat along with Teeth. The program was initiated with a floral welcome and followed by the expert talk and concluded with questions being asked by staff and students. Many unhealthy beliefs were cleared and the students were also made aware of the ill effects of tobacco and other harmful ingested items.

The vote of thanks was proposed by NSS PO Mr. Mario Chandeker and the session was concluded with a pledge to stay away from addiction of tobacco and other items.

Public Awareness seminar at Shree Digvijay Cement, Sikka & Fortune Hotel, Rajkot.

Dr. Himanshu Thakkar
ENT Surgeon
Rajkot

Subject: Appreciation for Your Contribution to the Wellness Program on ENT Awareness

Dear Dr. Thakkar,

It gives us immense pleasure to extend our heartfelt thanks and gratitude for the health wellness program you conducted at the SDCCL premises on 23rd May 2019. Your session, which addressed the ear, nose, and throat-related issues, both acute and chronic, that we encounter in our daily lives, was truly valuable.

Additionally, your insights on preventive hearing measures for workers exposed to high noise areas, as well as the health hazards of tobacco for the working population, were extremely informative. Your presentation during the workshop was both enlightening and beneficial to our employees.

On behalf of Shree Digvijay Cement Co. Ltd., we sincerely appreciate your efforts in conducting this ENT wellness program. Your expertise and support have greatly contributed to the well-being of our workforce.

Once again, thank you for your time, knowledge, and dedication to promoting wellness.

Warm regards,

For Shree Digvijay Cement Co. Ltd.

Authorised Signatory,

**SHREE DIGVIJAY
CEMENT CO. LTD.**

Registered Office
Post- Digvijaygram 361140, Jamnagar,
Gujarat, India.
CIN L26940GJ1944PL C000749

+91 288 234 4272-75
+91 288 234 4092
info@digvijaycement.com
www.digvijaycement.com

FORTUNE
PARK JPS GRAND
RAJKOT

Member ITC's hotel group

150 Feet Ring Road, Near Mavdi Circle,
Rajkot-360 004, Gujarat
Tel: +91-281-2700000 Fax: +91-281-2700111
E-mail: jpsgrand@fortunehotels.in
Website: www.fortunehotels.in

3rd March 2025

To,
Dr. Himanshu Thakkar

Subject: Thanking letter from Fortune Park JPS Grand Rajkot for conducting health awareness session to Dr. Himanshu Thakkar

Dr. Himanshu Thakkar Conducts an Informative Audio-Visual Seminar on ENT Care and Healthy Living at Fortune Park JPS Grand, Rajkot

Renowned ENT surgeon Dr. Himanshu Thakkar from Rajkot conducted an engaging audio-visual seminar at the Fortune Park JPS Grand, Rajkot, focusing on hearing care, allergy management, throat-related issues and the importance of quitting tobacco for a healthier life.

The session, held in the hotel's Labham hall, witnessed enthusiastic participation from a large number of hotel staff and HR personnel. Dr. Thakkar shared valuable insights on preventive measures, early diagnosis, and lifestyle modifications to maintain good ENT health. He also emphasized the harmful effects of tobacco consumption and provided guidance on how to quit the habit effectively.

The seminar was highly interactive, with attendees actively engaging in discussions and seeking expert advice from Dr. Thakkar. The session was well-received, leaving a lasting impact on the participants, encouraging them to adopt a healthier lifestyle.

Thank you

Management
Fortune Park JPS Grand, Rajkot

Registered Off: JP Inn Pvt. Ltd., 150 Feet Ring Road, Near Mavdi Circle, Rajkot-360 004, Gujarat-
Tel: +91-281-2700000 Fax: +91-281-2700111 E-mail: jpsgrand@fortunehotels.in Website: www.fortunehotels.in CIN: U55101GJ2014PTC080127

3 માર્ચે વિશ્વ હીયરિંગ ડે: કાનના રોગોને અવગણશો નહીં

ખાસ-ખબર સંવાદકર્તા:

૩ માર્ચ વિશ્વ અવશ્ન શક્તિ દિવસ એટલે આપણી મહામુલી અવશ્ન શક્તિ સંભાળ રાજકોટ ના જાણીતા ઈ એન ટી સર્જન ડ્રો હિમાંશુ ઠક્કર જણે કે કઈ રીતે અહેરાશ અટકાવી શકાય તે માટે WHO દ્વારા વર્ષ 2024 થીને રાખવામાં આવી છે Changing mindsets: Let's make them and hearing care a reality for all, .WHO ના અંદાજ પ્રમાણે

પાત્રના 63 મિલિયન લોકો ખેડેરા ની સમસ્યા થી છે. એક અંદાજ પ્રમાણે 700 મિલિયન લોકો 2050 સુધી ખેડેરા ની સમસ્યા થી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. કુનિયામાં અંદાજીત 466 મિલિયન લોકો ખેડેરા થી પ્રભાવિત છે જે વિશ્વ ની વસ્તી ના 6.1% આ સમસ્યા થી પ્રભાવિત છે. ખેડેરા ની નું મુખ્ય કારણ જમીન પ્રદૂષણ એટલે પોષાક છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ ખેડેરા નું પ્રમાણ ખૂબ વધી રહ્યું છે જે નું કારણ મનોમર્દાઈ નો વધારો સમય માટે ઉપયોગ ખુબજ ઊંચા અવાજ ના મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા દ્વારા છે જે નો અવાજ જેને noise induced hearing loss કેવાય છે.

A stylized illustration of a human ear, showing the outer ear (pinna) and the ear canal. The ear is colored in shades of pink and red, with a blue highlight on the earlobe. It is positioned on the right side of the page, partially overlapping the text area.

જે કોઈ પણ વ્યક્તિ ના કાન ને ખુબજ નુકશાન કરે છે.અંતઃકણમાં આવેલા ઉર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ટોચે થાય તો કરી પાડા રીપેર થતા નથી અને કાયમી બ્લેડરાશ નો કારણ બની શકે છે. ઉપરાંત કાન ના રોગો જેવાકે કાનમાંથી આવતા રસી નો અવગણના અને નાના બાળકો માં પણ કાન ની સંભાળ નો અભાવ કાયમી શરદી , ઓટી, અછબડા , વાયરસનો ચેપ, અધુરા મહિને જન્મેલા બાળકો,જન્મ

ગર્ભમાં રહેલા બાળકને
પાટે કારણભૂત હોય છે.
હોય છે conductive
નની હાડકીની બહેરાશ

sensory neural
 એટલે નસ ની
 અહેરાશ અને મિકસ
 deafness એટલે
 બંને પ્રકાર ની
 અહેરાશ. મોટી
 ઉંમરે નસ ની
 અહેરાશ થતી હોય
 છે કોઈ કોઈ ક્વાઓ
 પણ અહેરાશ નોટ્રી શકે
 . કારખાનાઓ મા
 નો ના વધુ પડતાં ધોંપાટ.
 વિ. સ્થાય સર નિદાન
 કાય છે.

ફટાકડા ના અવાજ, વિ.સમય સર નિદાન થી બહેરાશ અટકાવી શકાય છે.

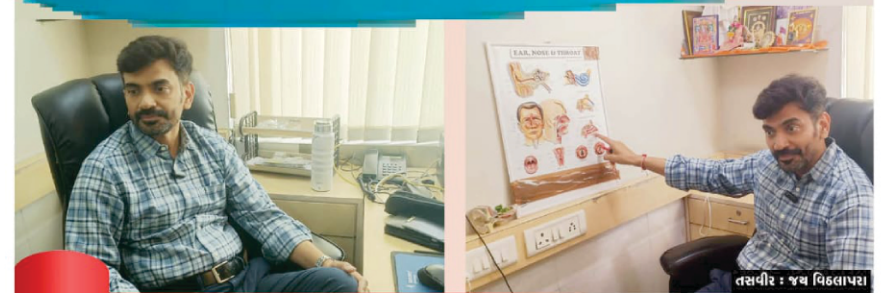
કેટલાં પ્રકારની બહેરાશ હોય છે

Degree of hearing loss
Hearing loss range (dB HL)
Normal -10 to 15
Slight 16 to 25
Mild 26 to 40
Moderate 41 to 55
Moderately severe 56 to 70
Severe 71 to 90
Profound 91+

પાણેકટ માહિતી આઈઝો મેટ્રી પહે તપાસ કરતા માલુમ પડે છે. કાન માં મારીલ પહેરવા દી તેનો હેડેટ કામને જેનાલા બાજુમાં માં જમ જાન બેરેશા માટે બેરેશા રૂબરૂ રૂબરૂ આઈઝોની દી સાવધાર લાગે છે. જો કાન ના પડતા મા કાલા હોય તો આઈઝોના કરી બેરેશા વિવારી રાશાય છે. મોબાઈલ અને બીજા મ્યુકિસ મથયાકાનમાં સાર્ફેસ સેટિંગમાં એ વાર્નિંગ આવે છે કે આવી કાન ને લુકાશ કરી રાશે છે. 70 DB સેટિંગની વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવા દી બેરેશા અવાજ રાશે છે. મોટી ડી મ્યુકિસ સાંભળવું જોઈએ. ઈધર પાસે અને ઈધર મઠ પહેરવાથી મોટા અવાજથી બીજા રાશાય છે. જો બેરેશાના વિચ્છી લાગે તો ઈ એન ટી સર્જન પાસે ચેક અવ કરાવવું જોઈએ અને ઓડિયોમેટ્રિક કાન રાશાય જોઈએ. તો આજના દિવસે ડો. હિમારૂ કલ્કર ઈ એન ટી સર્જન કે જેઓ 22 વર્ષથી પાસ વધારે સમયથી રાજકોટ પાસે પ્રિફરેન્ટ રી રહા છે તેઓ ખાસ સંસ્થા અમે છે કે કરુટે અવાજી માફામી સ્વચ્છાસાઈન્ટી સંભાળ રાખવી જોઈએ અને જો બેરેશા લાગે તો તેનું સમયસર નિદાન અને સારવાર કરાવવી જોઈએ. હોસ્પિટલનું સલામું ડો કલ્કરની દિવાલ કાન-બાના-ગગાની હોસ્પિટલ, 202 લાઈન લાઈન બિલ્ડિંગ વધાનગર રોડ રાજકોટ મોબાઈલ નંબર 91061 190308 અને 0281 - 24383434

ટી.વી. અને મોબાઈલના ઉપયોગથી બાળકને આંખમાંથી પાણી નીકળવું, દ્રષ્ટિ નબળી પડવી તેમજ ચાદશક્તિ નબળી પડવાની સમસ્યા સર્જાય છે

ઉનાળાની ઋતુમાં નસકોરી ફૂટવાની સમસ્યા સર્જાય તો શું કરવું?

અનુસંધાન પાના નં.15થી ચાલું..

[illegible]

**વધુ પડતાં ટી.વી. અને મોબાઈલના ઉપયોગથી
બાળકને કાન અને આંખની સમસ્યા સર્જાય છે**

વધુ પ્રમાણમાં મોબાઈલ અને ટી.વી.ના ઉપયોગથી બાળકોમાં કાળને લત્તીની સમસ્યાઓ ઉદ્ભવતી હોય છે. મોબાઈલના વધુ પડતા ઉપયોગથી બાળકને કાંઈની આજુબાજુ દુનિયાનો તેમજ બાળકની સાંભળવાની ક્ષમતા ઓછે છે. ઘણી વખત રેડિયો કિરણોથી કિલ્લવેની વાત કારણે બાળકોમાં બંધારણ આવે છે, આ સિવાય વધુ પડતા ટી.વી. અને મોબાઈલના ઉપયોગથી બાળકને આંખમાંથી પાણી નીકળવું, સ્પષ્ટ દેખી નબળી પડવી તેમજ ચાકરાઈતી નબળી પડવાની સમસ્યા સર્જાય છે. ગમે તેમની પડતી ઘટ્ટી વખત વૃક્ષોના કંઠે કે માટે બાળકને મોબાઈલ ટી.વી.ની લતથી દૂર રાખવાના અભિપ્રાય આમ મોબાઈલના રેડિયેશન એ બાળકના શરીરની સારાસારી વ્યવસ્થાને બહુ મોટા હિતો પહોંચાડે છે.

૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ રાજકોટના ઇએનટી સર્જન ડૉ.હિમાંશુ ઠક્કર દ્વારા કાનની સંભાળ અને બહેરાશ વિશે માર્ગદર્શન

રાજકોટ: ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ એટલે આપણી મહામૂલી શ્રવણ શક્તિ ની સંભાળ રાજકોટના જાણીતા ઇએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર જણાવે છે કે કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે માટે WHO વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૫ માટે આ ચિમ રાખવા મા અવેલ છે Changing mindsets: Empower yourself. Make ear and hearing care a reality for all!, ૨૦૦૭ થી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે. જેનો મુખ્ય હેતુ જનજાગૃતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિ ની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. WHO ના અંદાજ પ્રમાણે ભારત મા ૬૩ મિલિયન લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પરેશાન છે. એક અંદાજ

વિશ્વની આશરે ૨૦ ટકા વસ્તીને ઓછું સાંભળવાની સમસ્યા, ૨૦૫૦ સુધીમાં બહેરાશની ૭૦૦ મિલિયન લોકો એટલે કે દર ૧૦ વ્યક્તિએ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યાથી પ્રભાવીત થઈ શકે છે

પ્રમાણે વિશ્વમા ૧.૫ બિલિયન લોકો બહેરાશની સમસ્યા થી પીડાય છે. એટલે કે વિશ્વની આશરે ૨૦% વસ્તીને ઓછું સાંભળવાની સમસ્યા છે મિલિયન લોકો ૨૦૫૦ સુધીમાં બહેરાશની ૭૦૦ મિલિયન લોકો એટલે કે દર ૧૦ વ્યક્તિએ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યાથી પ્રભાવીત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશનું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ બહેરાશનું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે જેનું કારણ મોબાઈલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ ખુબજ ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા ટ્રાફિક અને ડી.જેનો અવાજ જેને **noise induced hearing loss** કેવાય છે. જે કોઈ પણ વ્યક્તિના કાનને ખુબજ નુકશાન કરે છે. અંતઃકણમાં અવેલા હેર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ડેમેજ થાય તો ફરી પાછા રીપેર થતા નથી અને કાયમી બહેરાશનું કારણ બની શકે છે.

ઉપરાંત કાનના રોગો જેવા કે કાનમાંથી આવતા રસીની અવગણના, નાની ઉંમરે થતી કાયમી શરદીની અવગણના અને નાના બાળકોમાં પણ કાનમાંથી આવતી રસી, જન્મ વખતે કમળો, અધૂરા મહિને જન્મેલા બાળકો, સંભાળનો અભાવ કાયમી શરદી, ઓરી, અછબડા, વાયરસનો ચેપ, અધૂરા મહિને જન્મેલા બાળકો, જન્મ બાદ કમળો, આંચકી, માતાના ગર્ભમાં રહેલા

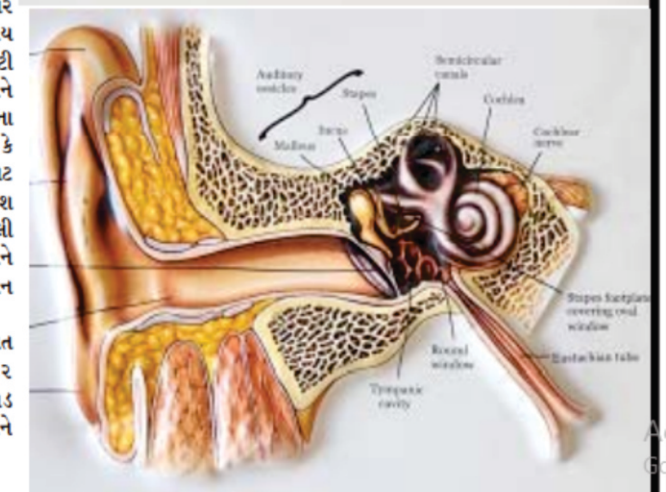
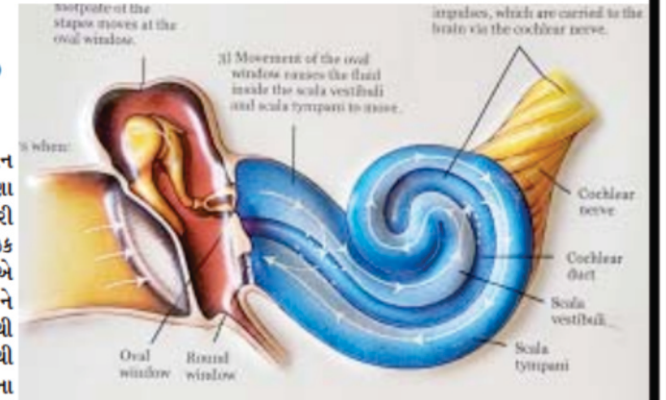
બાળકને ઇન્ફેક્શન વી બહેરાશ માટે કારણભૂત હોય છે.

બહેરાશ ત્રણ પ્રકારની હોય છે **conductive** એટલે કાનની હાડકીની બહેરાશ **sensory neural** એટલે નસની બહેરાશ અને મિક્સ **deafness** એટલે બન્ને પ્રકારની બહેરાશ. મોટી ઉંમરે નસની બહેરાશ થતી હોય છે. કોઈ કોઈ દવાઓ પણ બહેરાશ નોત્રી શકે છે. કારખાનાઓમાં મશીનોના વધુ પડતાં ઘોંઘાટ. ફટાકડાના અવાજ વિ. સમયસર નિદાનથી બહેરાશ અટકાવી શકાય છે. કેટલી બહેરાશ છે તે Degree of hearing loss Hearing loss range (dB HL) Normal – 10 to 15 Slight 16 to 25 Mild 26 to 40 Moderate 41 to 55 Moderately severe 56 to 70 Severe 71 to 90 Profound 91+.

ઉપરોક્ત માહિતી ઓડિયો મેટ્રી વડે તપાસ કરતા માલુમ પડે છે. કાનમાં મશીન પહેરવાથી તેનો ઉકેલ શક્ય છે. નાના બાળકોમાં જન્મજાત બહેરાશ માટે કોકલિયર ઇમ્પ્લાન્ટ ઓપરેશનથી સારવાર શક્ય છે. કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય જેમકે બાળકોમાં Screening test, સમયસર રસીકરણ, માતા અને નવજાત શિશુની સંભાળ, નિદાન બાદ ત્વરિત સારવાર, કાનની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજથી બચવું, નવજાત શિશુની

OAE તપાસ કરી ખુબજ વહેલું નિદાન કરી શકાય છે. જો કાનના પડદામાં કાણા હોયતો ઓપરેશન કરી બહેરાશ નિવારી શકાય છે. મોબાઈલ અને બીજા મ્યુઝિક device માં સાઉન્ડ settings માં એ warning આવે છે કે અવાજ કાન ને નુકશાન કરી શકે છે. 70 DB ડેસિબલ થી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવાથી બહેરાશ આવી શકે છે. મોટેથી મ્યુઝિકના સાંભળવું જોઈએ. ઈયર પ્લગ અને ઈયર મફ પહેરવાથી મોટા અવાજથી બચી શકાય છે. જો બહેરાશના ચિન્હો લાગે તો ઇએનટી સર્જન પાસે ચેક અપ કારાવું જોઈએ અને ઔડિયોમેટ્રી તપાસ કરવી જોઈએ. તો આજના દિવસે ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર ઇએનટી સર્જન કે જેઓ ૨૩ વર્ષથી પણ વધારે સમયથી રાજકોટ ખાતે પ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે તેઓ ખાસ સંદેશ આપે છે કે કુદરતે આપેલી મહામૂલી શ્રવણશક્તિની સંભાળ રાખવી જોઈ એ અને જો બહેરાશ લાગેતો તેનું સમય સર નિદાન અને સારવાર કરાવવી જોઈએ.

હોસ્પિટલનું સરનામું ડૉ.ઠક્કરની દાત તથા કાન નાક ગળાની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફલાઈન બિલ્ડિંગ વિદ્યાનગર રોડ રાજકોટ મો. ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮ અને ૦૨૮૧-૨૪૮૩૪૪.(૨.૯)

સમયસર નિદાનથી બહેરાશ અટકાવી શકાય

૨૦મી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઊજવાય છે, જેનો મુખ્ય હેતુ જન જાગૃતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. 'હુ'ના અંદાજ પ્રમાણે ભારતમાં ૬.૩ કરોડ લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પરેશાન છે. એક અંદાજ પ્રમાણે વિશ્વની આશરે ૨૦ ટકા વસતીને ઓછું સાંભળવાની સમસ્યા છે. વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા આ વર્ષની થીમ છે, માનસિકતા બદલો : તમારી જાતને સશક્ત કરો. કાન અને શ્રવણશક્તિની સંભાળ બધા માટે વાસ્તવિક બનો.

બહેરાશનું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ

બહેરાશનું પ્રમાણ ખૂબ જ વધી રહ્યું છે, જેનું કારણ મોબાઇલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ, ખૂબ જ ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા, ટ્રાફિક અને ડીજેનો અવાજ જે કોઈ

વિશ્વ શ્રવણશક્તિ દિવસ
ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર

પણ વ્યક્તિના કાનને ખૂબ જ નુકસાન કરે છે. ઉપરાંત કાનના રોગો જેવા કે, કાનમાંથી આવતી રસીની અવગણના, નાની ઉંમરે થતી કાયમી શરદીની અવગણના અને નાના બાળકોમાં પણ

કાનમાંથી આવતી રસી, જન્મ વખતે કમળો, અધૂરા મહિને જન્મેલાં બાળકો, સંભાળનો અભાવ, કાયમી શરદી, ઓરી, અછબડા, વાયરસનો ચેપ, જન્મ બાદ કમળો, આંચકી, માતાના ગર્ભમાં રહેલાં બાળકને ઇન્ફેક્શન વિગેરે બહેરાશ માટે કારણભૂત હોય છે.

મોટી ઉંમરે નસની બહેરાશ થતી હોય છે. કોઈ-કોઈ દવાઓ પણ બહેરાશ નોતરી શકે છે.

સમયસર નિદાનથી બહેરાશ અટકાવી શકાય છે. કાનમાં મશીન પહેરવાથી તેનો ઉકેલ શક્ય છે. નાના બાળકોમાં જન્મજાત બહેરાશ માટે કોકલિયર ઇમ્પ્લાન્ટ ઓપરેશનથી સારવાર શક્ય છે. જો બહેરાશના ચિહ્નો લાગે, તો ઇ.એન.ટી. સર્જન પાસે ચેક-અપ કરાવવું જોઈએ અને ઓડિયોમેટરી તપાસ કરાવવી જોઈએ.

વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ પર વિશેષ

મોબાઇલ પર લંબી વાત કરને સે શ્રવણ શક્તિ કો હો સકતા હૈ નુકસાન

પ્રાકૃતિક રૂપ સે મિલી હુઈ અનમોલ શ્રવણ શક્તિ કા રખેં ધ્યાન

મો બાઇલ પર અધિક સમય તક ઓર લંબી વાત કરને કે કારણ શ્રવણ શક્તિ કો નુકસાન હો સકતા હૈ. પ્રાકૃતિક રૂપ સે મિલી હુઈ અનમોલ શ્રવણ શક્તિ કા લોગોં કો ધ્યાન રખના ચાહિયે. યદિ સુનને કી કોઈ બી સમસ્યા હો તો સમય પર ઇલાજ કરવાના ચાહિયે.

વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય સંગઠન (ડબ્લ્યૂ.ઈ.ઓ.) ને ઇસ સાલ 3 માર્ચ કો મનાઈ જાને વાલે વિશ્વ શ્રવણ દિવસ પર માનસિકતા બદલે: ખુદ કો સશક્ત બનાઈ, કાન ઓર શ્રવણ દેખબાલ કો સબી કે લિયે વાસ્તવિકતા બનાઈ થીમ રખી હૈ. 2007 સે વિશ્વ શ્રવણ દિવસ મનાને

કા મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય જનજાગૃતિ અભિયાન કે તહત કાન ઓર સુનને કી શક્તિ કી દેખબાલ ઓર બહરાપન રોકને કે ઉપાયોં પર ધ્યાન દેના હૈ.

6.3 કરોડ લોગ બહરેપન કી સમસ્યા સે ગ્રસ્ત

ઈબ્લ્યૂ.ઈ.ઓ. કે અનુસાર ભારત મેં 6.3 કરોડ લોગ બહરેપન કી સમસ્યા સે ગ્રસ્ત હૈ. દુનિયા મેં કરીબ 150 કરોડ લોગ સુનને કી સમસ્યા સે પીડિત હૈ, યાની લગભગ 20 પ્રતિશત જનસંખ્યા કમ સુનતી હૈ. 2050 તક ભારત

રાજસ્થાન પત્રિકા

ગેસ્ટ
રાઈટર

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર
ઈન્ટી સર્જન, રાજકોટ.

મેં 70 કરોડ લોગ બહરેપન સે ગ્રસ્ત હો સકતે હૈ, યાની હર 10 મેં સે 1 વ્યક્તિ ઇસ સમસ્યા કા શિકાર હો સકતા હૈ.

બહરેપન કે યે કારણ

બહરેપન કે પ્રમુખ કારણોં મેં ધ્વનિ પ્રદૂષણ, મોબાઇલ કા અત્યધિક ઉપયોગ, તેજ આવાજ મેં સંગીત સુનના, ટ્રેફિક- ડીજે કા તેજ શોર શામિલ હૈ. કારખાનોં મેં મશીનોં કા શોર, પટાઓં કી તેજ આવાજ, લંબે સમય તક 70 ડેસિબલ સે અધિક આવાજ સુનના બી કારણ હૈ. ઇન્કે અલાવા કાન સે પાની આના ઓર ઉસકા ઇલાજ ન કરાના, બાર-બાર સર્દી-જુકામ કો અનદેખા કરના, જન્મજાત કમજોરી, સમય સે પહેલે જન્મ, માં કે ગર્ભ મેં સંક્રમણ, કર્ણમૂલ (મમ્મસ), અછબડા (રૂબેલા), ખસરા બી બહરેપન કા

કાન કી સફાઈ-દેખબાલ જરૂરી

નવજાત શિશુઓં કી આંતરિક કાન મેં બાલ કોશિકા કે કાર્ય કો માપને કે લિયે ઓટોઅકોસ્ટિક ઈમિશન (ઓઈ) ટેસ્ટ સમય પર કરાઈ. સમય પર ટીકાકરણ કે સાથ માં ઓર શિશુ કી સહી દેખબાલ કરની ચાહિયે. કાન કી સફાઈ ઓર દેખબાલ જરૂરી હૈ. તેજ આવાજ સે બચે, ઈયરપ્લગ ઓર ઈયરમપ્સ પહેને. મોબાઇલ ઓર મ્યુઝિક

ડિવાઇસ પર તેજ આવાજ સે બચના ચાહિયે. યદિ બહરેપન કે લક્ષણ દિખે, તો તુરંત ઈન્ટી વિશેષજ્ઞ સે સંપર્ક કરે. ઓઈયોમેટ્રી ટેસ્ટ કરવાકર સમસ્યા કી ગંભીરતા કા પતા લગાયા જા સકતા હૈ. જન્મજાત બહરેપન કે લિયે કોંક્લિયર ઇમ્પ્લાન્ટ સર્જરી સંભવ હૈ. કાન કે પર્ડે મેં છેદ હોને પર ઓપરેશન સે બહરેપન કા ઇલાજ કિયા જા સકતા હૈ.

કારણ બન સકતી હૈ. બહરાપન ત્રીન પ્રકાર કે હોતા હૈ. ઇનમેં હડિડયોં સે

જુડા, કાન કી નસોં ઓર દોનોં પ્રકાર કા મિશ્રિત બહરાપન શામિલ હૈ.

Scan to Watch
the Video

આજે તા. 3 માર્ચ વર્લ્ડ હિયરીંગ-ડે

મોબાઇલના અતિરેક ઉપયોગ બહેરાશ નોતરે છે

રાજકોટ, તા. ૩ : આજના યુગમાં મોબાઇલનો અતિરેક ઉપયોગ નાની ઉંમરમાં પણ બહેરાશ નોતરે છે. આ ઉપરાંત ઘણી દવાઓ તથા ધોધાટ અને લાઉડ મ્યુઝિક તથા કારખાનામાં મશીનોનો મોટા અવાજ વિગેરે કારણભૂત છે બહેરાશ માટે. ૨૦૦૭માં પહેલી ઈવન્ટ WHO દ્વારા યોજાયેલ. ઘણી વખત જન્મજાત બહેરાશ નાના બાળકોમાં વારંવાર થતી શરદી પણ બહેરાશ ઉત્પન્ન કરે છે. કાનના રોગો જેવા કે પડદાના કાનમાં રસી હાડકીનો સાદો નસની બહેરાશ વિગેરેને અવગણવી ના જોઈએ અને તાત્કાલિક સારવાર કરાવવી જોઈએ.

કારણ કે બહેરાશથી અકસ્માત તથા નાના બાળકોમાં બહુતરમાં પાછળ પડવું તથા મોટી ઉંમરે બહેરાશ થી ઘણી સમસ્યા ઉદભવે છે. ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર દ્વારા આજના આ દિવસે સંદેશ મહામુલી શ્રવણ-શક્તિને સાચવવી જોઈએ અને જો બહેરાશ હોય તો તત્કાલિક નિદાન કરાવવું.

મહામુલી શ્રવણ શક્તિની અગત્યતા અને મહત્વ માટે આજે ૩ માર્ચે વર્લ્ડ હિયરીંગ-ડે દ્વારા આ દિવસ ઉજવાય છે.

ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર
મો. ૯૪૨૮૦૦૩૮૪૮

ડૉ. ૬૫૫૨ ગોસ્પિટલ, ૨૦૨ લાઈક બિહારી વિદ્યાનગર રોડ રાજકોટ

Scan to Watch
the Video

3 માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ

વોર્લ્ડ ઓફ ડે 1 રાજકોટ

૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ એટલે આપણી મહામૂલી શ્રવણ શક્તિની સંભાળ રાજકોટના જાણીતા ઇએનટી સર્જન ડો. હિમાંશુ ઠક્કર જણાવે છે કે કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે માટે WHO વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૫ માટે Changing mindsets: Empower yourself. Make ear and hearing care a reality for all!, ૨૦૦૭થી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે જેનો મુખ્ય હેતુ જન જાગૃતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. WHOના અંદાજ પ્રમાણે ભારતમાં ૬૩ મિલિયન ૬ કરોડ ૩૦ લાખ લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પીડાતા છે. વિશ્વની આશરે ૨૦% વસ્તીને ઓછું સાંભળવાની સમસ્યા છે. લોકો ૨૦૫૦ સુધીમાં ૬૨ ૧૦ વ્યક્તિએ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યાથી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશનું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ બહેરાશનું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે જેનું કારણ મોબાઇલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ ખુબજ

ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા ટ્રાફિક અને ડી.જે.નો અવાજ જે કોઈ પણ વ્યક્તિના કાનને ખુબજ નુકશાન કરે છે. અંતઃકર્ણમાં અવેલા હેર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ડેમેજ થાય તો ફરી પાછા રીપેર થતા નથી અને કાયમી બહેરાશનું કારણ બની શકે છે. નાના બાળકોમાં જન્મ જાત બહેરાશ માટે કોક્લિયર ઇમ્પ્લાન્ટ ઓપરેશનથી સારવાર શક્ય છે. કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય જેમ કે બાળકોમાં સમય સર રસીકરણ, માતા અને નવજાત શિશુની સંભાળ, નિદ્રાન બાદ ત્વરિત સારવાર, કાનની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજથી બચવું, નવજાત શિશુની તપાસ કરી ખૂબ જ વહેલું નિદ્રાન કરી શકાય છે. જો કાનના પડદામાં કાણા હોય તો ઓપરેશન કરી બહેરાશ નિવારી શકાય છે.

ઉપકરણમાં ૭૦ DB ડેસિબલથી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવાથી બહેરાશ આવી શકે છે. મોટેથી મ્યુઝિક ના સાંભળવું જોઈએ. ઈયર પ્લગ અને ઈયર મફ્ટ પહેરવાથી મોટા અવાજથી બચી શકાય છે. જો બહેરાશના ચિન્હો લાગે તો ઇએનટી સર્જન પાસે ચેકઅપ કારાવું જોઈએ

મોટા અવાજથી ઈયર ફોનમાં મ્યુઝિક સાંભળતા હોવા તો ચેતી જજો! થઈ શકે છે આ ગંભીર સમસ્યા

Reported by:

Mustufa H Lakdawala

news18gujarati

Published by:

Santosh Kanojiya

Last Updated:

February 23, 2025 12:17 PM IST

રાજકોટના કાનના નિષ્ણાત ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરે યુવાનોને શ્રવણશક્તિ ગુમાવવાના જોખમ વિશે ચેતવણી આપી છે. તેમણે જણાવ્યું કે, વધુ પડતા હેડફોન્સ અને મોટા અવાજના સંગીતના ઉપયોગથી કાયમી નુકસાન થઈ શકે છે. વધુ પડતા મોટા અવાજની સીધી અસર પડે પર થાય છે, જેના કારણે વ્યક્તિ સાંભળવાની શક્તિ ખોઈ શકે છે.

રાજકોટ: આજની બદલાયેલી જીવનશૈલી અને ટેકનોલોજીના વધુ પડતા ઉપયોગથી યુવા પેઢી ગંભીર સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહી છે. જે સમસ્યાઓ પહેલાં માત્ર વૃદ્ધાવસ્થામાં જોવા મળતી હતી, તે હવે યુવાનો અને નાના બાળકોમાં પણ દેખાઈ રહી છે. આ ચિંતાજનક સ્થિતિ વિશે રાજકોટના પ્રખ્યાત કાનના નિષ્ણાત ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરે મહત્વપૂર્ણ ચેતવણી આપી છે. જાણીએ શું કહ્યું?

કાનના નિષ્ણાત ડૉ. ઠક્કરના જણાવ્યા મુજબ, શ્રવણશક્તિ કુદરતની અમૂલ્ય ભેટ છે, પરંતુ આજકાલના યુવાનો મોટા અવાજે સંગીત સાંભળવું, લાંબા સમય સુધી હેડફોન્સનો ઉપયોગ કરવો, અને ડીજે જેવા ઊંચા અવાજના સ્ત્રોતોના સંપર્કમાં રહેવા જેવી આદતોને કારણે પોતાની શ્રવણશક્તિને જોખમમાં મૂકી રહ્યા છે.

કાનની રચના સમજાવતા ડૉ. ઠક્કરે કહ્યું કે કાનના ત્રણ મુખ્ય ભાગ - બાહ્ય કર્ણ, મધ્ય કર્ણ અને અંતઃકર્ણમાંથી અંતઃકર્ણ સૌથી વધુ સંવેદનશીલ હોય છે. વધુ પડતા મોટા અવાજની સીધી અસર આ અંતઃકર્ણ પર થાય છે, જે કાયમી નુકસાન તરફ દોરી જાય છે.

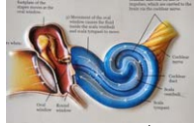

Scan to Watch
the Video

સાંજ સમાચાર

સૌરાષ્ટ્રના જાણીતા ઈએનટી સર્જન ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરનું બહેરાશ અટકાવવા અંગે માર્ગદર્શન

આજે વિશ્વ શ્રવણ શક્તિદિન: વિશ્વમાં ૧.૫ બિલિયન લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પીડાય છે

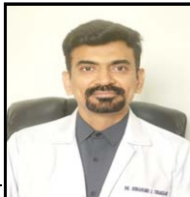

રાજકોટ, તા. ૩

આજે તા. ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ એટલે આપણી મહામુલી શ્રવણ શક્તિ ની સંભાળ રાજકોટ ના જાણીતા ઈ એન ટી સર્જન ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર બધાને છે કે કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે માટે WHO વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૫ માટે આ થિમ રાખવા ના અવેલ છે

Changing mindsets: Empower yourself. Make ear and hearing care a reality for all! ૨૦૦૭ થી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે જેનો મુખ્ય હેતુ બંને જાતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિ ની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. WHO ના આંદાજ પ્રમાણે ભારત મા ૬૩ મિલિયન લોકો બહેરાશ ની સમસ્યાથી પરેશાન છે. એક અંદાજ પ્રમાણે વિશ્વ મા ૧.૫ બિલિયન લોકો બહેરાશ ની સમસ્યા થી પીડાય છે એટલે કે વિશ્વ ની આશરે ૨૦% વસ્તી ને આંજી સાંભળવા ની સમસ્યા છે મિલિયન લોકો ૨૦૫૦ સુધીમાં બહેરાશ ની ૭૦૦ મિલિયન લોકો એટલે કે દર ૧૦ વ્યક્તિ એ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યા થી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશ નું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગ માં નાની ઉંમર પણ બહેરાશ નું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે જેનું કારણ મોબાઇલ ની વધારે સમય માટે ઉપયોગ ખુબજ ઊંચા અવાજ માં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા ટ્રાફિક અને ડી જે નો અવાજ જે નોise induced hearing loss કેવાય છે. જે કોઈ પણ વ્યક્તિ કાન ના કાન ને ખુબજ નુકસાન કરે છે. અંતઃકણ ના અવેલા હેર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ડેમજ થાય તો રી પાછા રીપર થવા નથી અને કાયમી બહેરાશનું કારણ બની શકે છે. ઉપરાંત કાન ના રોગો જેવાકે કાન માંથી આવતા રસી ની અવગણના, નાની ઉંમરે થતી કાયમી શરતી ની અવગણના ના અને નાના બાળકો માં

વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન દ્વારા આ વર્ષની થિમ: Changing mindsets: Empower yourself. Make ear and hearing care a reality for all!

ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર

પણ કાન માંથી આવતી રસી, બન્ધ વખતે કમળો, અધુરા મહિને બન્ધેલા બાળકો, સંભાળ નો અવાજ કાયમી શરતી, ઓરી, અછબડા, વાયરસ નો ચેપ, અધુરા મહિને બન્ધેલા બાળકો, બન્ધ બાદ કમળો, આંચકી, માતા ના ગર્ભમાં રહેલા બાળક ને ઈન્ફેક્શન વી બહેરાશ માટે કારણભૂત હોય છે. બહેરાશ પણ પ્રકાર ની હોય છે conductive એટલે કે કાન ની હાડકી ની બહેરાશ sensory neural એટલે નસ ની બહેરાશ અને મિક્સ દેફાન્સ એટલે બન્ધે પ્રકાર ની બહેરાશ. મોટી ઉંમરે નસ ની બહેરાશ થતી હોય છે. કોઈ કોઈ દવાઓ પણ બહેરાશ નો પી શકે છે. કારખાનાઓ માં શરીરો ના વધુ પડતા ઘોંઘાટ, ફટકડા ના અવાજ, વિ.સમય સર નિદાન થી બહેરાશ અટકાવી શકાય છે. કેટલીક બહેરાશ છે તે Degree of hearing loss range (dB HL)

Normal -10 to 15
Slight 16 to 25
Mild 26 to 40
Moderate 41 to 55

Moderately severe 56 to 70
Severe 71 to 90
Profound 91+

ઉપરોક્ત માહિતી ઓડિયો મેટ્રી વે તપાસ કરવા માલુમ પડે છે. કાન માં મશીન પહેરવા થી તેનો ઉકેલ શક્ય છે. નાના બાળકો માં બન્ધ જાત બહેરાશ માટે ક્રેડલિંગર ઈમ્પ્રુવલન્ટ ઓપરેશન થી સારવાર શક્ય છે. કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય જેમકે બાળકો માં Screening test, સમય સર સ્ક્રીનિંગ, માતા અને નવજાત શિશુ ની સંભાળ, નિશ્ચિત બાદત્વરિત સારવાર, કાન ની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજ થી બચવું, નવજાત શિશુ ની OAE તપાસ કરી ખુબ જ વહેલું નિદાન કરી શકાય છે. જો કાન ના પડદા માં કાણા હોય તો ઓપરેશન કરી બહેરાશ નિવારી શકાય છે. મોબાઇલ અને બીજા મ્યુઝિક ડેવાઇસ માં સાઉન્ડ settings માં એ warning આવે છે કે અવાજ કાન ને નુકસાન કરી શકે છે. 70 DB ઉપરથી થી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવા થી બહેરાશ આવી શકે છે. મોટી મ્યુઝિક ના સાંભળવા લેઈએ. ઈયર પ્લગ અને ઈયર મ્ફ પહેરવાથી મોટા અવાજ થી બચી શકાય છે. જો બહેરાશ ના લક્ષણ લાગે તો ઈ એન ટી સર્જન પાસે ચેક અપ કરાવવું લેઈ એ અને ઓડિયોમેટ્રી તપાસ કરવી લેઈએ. તો આજ ના દિવસે પ્રેમિયમ ઠક્કર ઈ એન ટી સર્જન કે જેઓ ૨૩ વર્ષ થી પણ વધારે સમય થી રાજકોટ માં પોર્ટ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે તેઓ ખાસ સંદેશ આપે છે કે કુદરતે આપેલી મહામુલી શ્રવણશક્તિ ની સંભાળ બિલ્ડિંગ વિધાનગર રોડ રાજકોટ મોબાઇલ નંબર ૯૧૦૬૧ ૧૯૦૩૮ અને ૦૨૮૧૮ - ૨૪૮૩૪૩૪

11

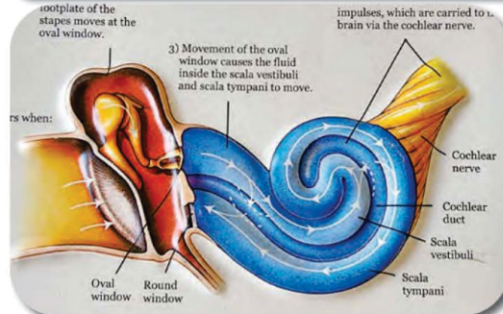
વિશેષ

અગ્ર ગુજરાત
AgraGujarat

DATE 3/3/2025 (MONDAY)

વિશ્વની 20 ટકા વસતિ બહેરાશ અનુભવે છે

આજે વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ: આધુનિક ડિવાઇસમાં 70 DB ડેસિબલથી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવાથી બહેરાશ આવી શકે છે મોબાઇલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ, ખુબજ ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા, ટ્રાફિક અને ડીજેનો અવાજ બહેરાશ માટેનું મુખ્ય કારણ છે

3 માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ શક્તિ દિવસ WHO વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન દ્વારા વર્ષ 2025 માટે આ થિમ રાખવામાં આવેલ છે. Changing mindsets: Empower yourself. Make ear and hearing care a reality for all! ૨૦૦૭થી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે. જેનો મુખ્ય હેતુ જનજાગૃતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. WHOના અંદાજ પ્રમાણે ભારતમાં ૬૩ મિલિયન લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પરેશાન છે. એક અંદાજ પ્રમાણે વિશ્વમાં ૧.૫ બિલિયન લોકો બહેરાશની સમસ્યાથી પીડાય છે. એટલે કે વિશ્વની આશરે ૨૦% વસ્તીને આજીવન સંભાળવાની સમસ્યા છે. મિલિયન લોકો ૨૦૫૦ સુધીમાં બહેરાશની ૭૦૦ મિલિયન લોકો એટલે કે દર ૧૦ વ્યક્તિ એ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યા થી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશનું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ બહેરાશનું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે. જેનું કારણ મોબાઇલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ, ખુબજ ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા, ટ્રાફિક અને ડીજેનો અવાજ જે નોise induced hearing

બહેરાશની તિવ્રતા કેશીબલમાં
સામાન્ય ૧૦ થી ૧૫ ડિબી
સાવધાન ૧૬ થી ૨૫
હળવી ૨૬ થી ૪૦
મધ્યમ ૪૧ થી ૫૫
મહત્વની ટીપ્પણી ૫૬ થી ૭૦
અતિ તીવ્ર ૭૧ થી ૯૦

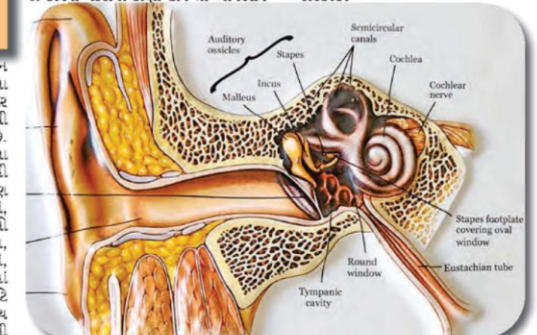
loss કેવાય છે. જે કોઈ પણ વ્યક્તિના કાન ને ખુબજ નુકસાન કરે છે. અંતઃકણમાં અવેલા હેર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ડેમજ થાય તો કુરી પાછા રીપર થવા નથી અને કાયમી બહેરાશનું કારણ બની શકે છે. ઉપરાંત કાનના રોગો જેવા કે કાનમાંથી આવતા રસીની અવગણના, નાની ઉંમરે થતી કાયમી શરતીની અવગણના અને નાના બાળકોમાં પણ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યા થી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશનું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ છે. આજના યુગમાં નાની ઉંમર પણ બહેરાશનું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે. જેનું કારણ મોબાઇલનો વધારે સમય માટે ઉપયોગ, ખુબજ ઊંચા અવાજમાં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા, ટ્રાફિક અને ડીજેનો અવાજ જે નોise induced hearing

બહેરાશ sensory neural એટલે નસની બહેરાશ અને મિક્સ દેફાન્સ એટલે બન્ધે પ્રકારની બહેરાશ. મોટી ઉંમરે નસની બહેરાશ થતી હોય છે. કોઈ-કોઈ દવાઓ પણ બહેરાશ નોતરી શકે છે. કારખાનાઓમાં ખાજ, અને ઈયર મ્ફ પહેરવાથી મોટા અવાજથી બચી શકાય છે. જો બહેરાશના લક્ષણ લાગે તો ઈ એન ટી સર્જન પાસે ચેકઅપ કરાવવું જોઈએ અને ઓડિયોમેટ્રી તપાસ કરવી જોઈએ. તો આજના દિવસે ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર ઈએનટી સર્જન કે જેઓ ૨૩ વર્ષથી પણ વધારે સમયથી રાજકોટ માં જાત બહેરાશ માટે કોક્લિયર ઈમ્પ્રુવલન્ટ ઓપરેશનથી સારવાર શક્ય છે. કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય જેમ કે બાળકોમાં સ્ક્રીનિંગ ટેસ્ટ, સમયસર સ્ક્રીનિંગ, માતા અને નવજાત શિશુની સંભાળ, નિદાન બાદ ત્વરિત સારવાર, કાનની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજ થી બચવું, નવજાત શિશુની OAE તપાસ કરી ખુબ જ વહેલું નિદાન કરી શકાય છે. જો કાનના પડદામાં કાણા હોય તો ઓપરેશન

પ્રાસંગિક
ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર
ઈએનટી નિષ્ણાંત

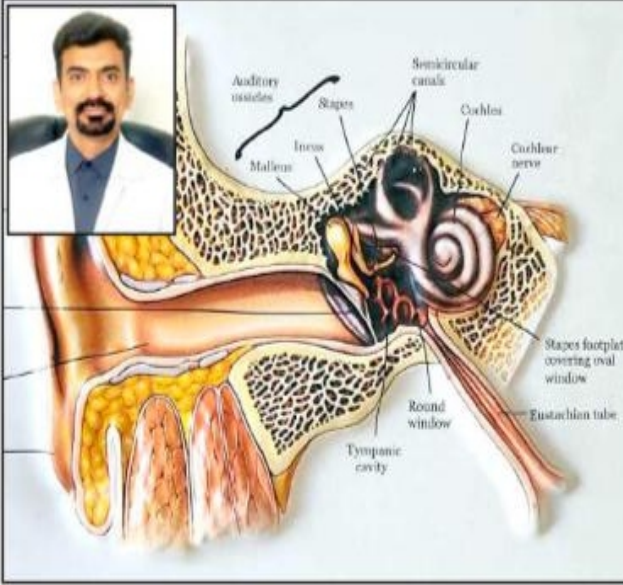
કરી બહેરાશ નિવારી શકાય છે. મોબાઇલ અને બીજા મ્યુઝિક ડિવાઇસમાં સાવધાન સેટિંગમાં વોલ્યુમ અવે છે કે અવાજ કાનને નુકસાન કરી શકે છે. ૭૦ ડેસિબલથી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવાથી બહેરાશ આવી શકે છે. મોબાઇલ મોટીથી મ્યુઝિકના સાંભળવું જોઈએ. ઈયર મ્ફ પહેરવાથી મોટા અવાજથી બચી શકાય છે. જો બહેરાશના લક્ષણ લાગે તો ઈ એન ટી સર્જન પાસે ચેકઅપ કરાવવું જોઈએ અને ઓડિયોમેટ્રી તપાસ કરવી જોઈએ. તો આજના દિવસે ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કર ઈએનટી સર્જન કે જેઓ ૨૩ વર્ષથી પણ વધારે સમયથી રાજકોટ માં જાત બહેરાશ માટે કોક્લિયર ઈમ્પ્રુવલન્ટ ઓપરેશનથી સારવાર શક્ય છે. કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય જેમ કે બાળકોમાં સ્ક્રીનિંગ ટેસ્ટ, સમયસર સ્ક્રીનિંગ, માતા અને નવજાત શિશુની સંભાળ, નિદાન બાદ ત્વરિત સારવાર, કાનની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજ થી બચવું, નવજાત શિશુની OAE તપાસ કરી ખુબ જ વહેલું નિદાન કરી શકાય છે. જો કાનના પડદામાં કાણા હોય તો ઓપરેશન

ભારતમાં ૬.૩ કરોડ લોકોમાં બહેરાશ : સમયસર નિદાનથી બચી શકાય છે

આજે વિશ્વ શ્રવણ શક્તિદિવસ નિમિત્તે જાણો ડૉ. હિમાંશુ ઠક્કરનો એક્સપર્ટ ઓપિનિયન

ગુજરાત મિરર, રાજકોટ તા ૩ ૨૦૦૭ થી ૩ માર્ચ વિશ્વ શ્રવણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે જેનો મુખ્ય હેતુ જન જાગૃતિ અભિયાન અંતર્ગત કાન અને શ્રવણ શક્તિ ની સંભાળ અને કઈ રીતે બહેરાશ અટકાવી શકાય તે હોય છે. WHO ના અંદાજ પ્રમાણે ભારત મા ૬૩ મિલિયન લોકો બહેરાશ ની સમસ્યા થી પરેશાન છે. એક અંદાજ પ્રમાણે વિશ્વ મા ૧.૫ બિલિયન લોકો બહેરાશ ની સમસ્યા થી પીડાય છે એટલે કે વિશ્વ ની આશરે ૨૦% વસ્તી ને ઓછું સાંભળવા ની સમસ્યા છે મિલિયન લોકો ૨૦૫૦ સુધીમાં બહેરાશ ની ૭૦૦ મિલિયન લોકો એટલે કે દર ૧૦ વ્યક્તિ એ એક વ્યક્તિ આ સમસ્યા થી પ્રભાવિત થઈ શકે છે. દુનિયામાં બહેરાશ નું મુખ્ય કારણ ધ્વનિ પ્રદૂષણ એટલે ઘોંઘાટ

છે. આજના યુગ માં નાની ઉંમર પણ બહેરાશ નું પ્રમાણ ખુબજ વધી રહ્યું છે જેનું કારણ મોબાઈલ નો વધારે સમય માટે ઉપયોગ ખુબજ ઊંચા

અવાજ માં મ્યુઝિક અને ગીતો સાંભળવા ટ્રાફિક અને ડી જે નો અવાજ જેને noise induced hearing loss કહેવાય છે. જે કોઈ

પણ વ્યક્તિ ના કાન ને ખુબજ નુકશાન કરે છે. અંતઃકણ મા આવેલા હેર સેલ્સ એટલા નાજુક હોય છે કે તે એકવાર ડેમેજ થાય તો ફરી પાછા રીપેર થતા નથી અને કાયમી બહેરાશ નું કારણ બની શકે છે. ઉપરાંત કાન ના રોગો જેવાકે કાન માંથી આવતા રસી ની અવગણના, નાની ઉંમરે થતી કાયમી શરદી ની અવગણ ના અને નાના બાળકો માં પણ કાન માંથી આવતી રસી, જન્મ વખતે કમળો, અધૂરા મહિને જન્મેલા બાળકો, સંભાળ નો અભાવ કાયમી શરદી, ઓરી, અછબડા, વાયરસ નો ચેપ, અધૂરા મહિને જન્મેલા બાળકો, જન્મ બાદ કમળો, આંચકી, માતા ના ગર્ભમાં રહેલા બાળક ને ઈન્ફેક્શન વી બહેરાશ માટે કારણભૂત હોય છે. બહેરાશ ત્રણ પ્રકાર ની હોય છે conductive એટલે કાન ની

બહેરાશ કઈ રીતે અટકાવી શકાય ?

બાળકો મા Screening test સમય સર રસીકરણ, માતા અને નવજાત શિશુ ની સંભાળ, નિદાન બાદ ત્વરિત સારવાર, કાન ની માવજત અને ચોખાઈ, મોટા અવાજ થી બચવું, નવજાત શિશુ ની OAE તપાસ કરી ખુબ જ પહેલું નિદાન કરી શકાય છે. જો કાન ના પડદા મા કાણા હોય તો ઓપરેશન કરી બહેરાશ નિવારી શકાય છે. મોબાઈલ અને બીજા મ્યુઝિક device માં સાઉન્ડ settings માં એ warning આવે છે કે અવાજ કાન ને નુકશાન કરી શકે છે. ૭૦ DB ડેસિબલ થી વધારે અવાજ લાંબો સમય સુધી સાંભળવા થી બહેરાશ આવી શકે છે. મોટે થી મ્યુઝિક ના સાંભળવું જોઈએ. Cef પ્લગ, અને ઈથર મફ પહેરવાથી મોટા અવાજ થી બચી શકાય છે.

હાડકી ની બહેરાશ sensory neural એટલે નસ ની બહેરાશ અને મિક્સ deafness એટલે બન્ને પ્રકાર ની બહેરાશ. મોટી ઉંમરે નસ ની બહેરાશ થતી હોય છે. કોઈ કોઈ દવાઓ પણ બહેરાશ નોત્રી શકે છે. જો બહેરાશ ના ચિન્હો લાગે તો ઈ એન ટી સર્જન પાસે ચેક અપ કારાવું જોઈ એ અને ઓડીયોમેટ્રી તપાસ કરવી જોઈએ. તો આજ ના દિવસે ડૉ હિમાંશુ ઠક્કર ઈ એન ટી સર્જન કે

જેઓ ૨૩ વર્ષ થી પણ વધારે સમય થી રાજકોટ ખાતે પ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે તેઓ ખાસ સંદેશ આપે છે કે કુદરતે આપેલી મહામૂલી શ્રવણશક્તિ ની સંભાળ રાખવી જોઈ એ અને જો બહેરાશ લાગે તો તેનું સમય સર નિદાન અને સારવાર કરાવવી જોઈએ હોસ્પિટલ નું સરનામું ડૉ ઠક્કર ની દાત તથા કાન નાક ગળા ની હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈફ લાઈન બિલ્ડિંગ વિદ્યાનગર રોડ રાજકોટ.

ફોરેન બોડીની સમસ્યા

આપણે રોજ-બરોજની જીંદગીમાં અવાર-નવાર આવા અનેક કિસ્સાઓ સાંભળીએ છીએ કે બાળકે નાકમાં સ્લેટપેન નાખી દીધી કે પછી રમતા રમતા નાક અથવા કાનમાં ચણાં, દાળીયા, શીંગ કે કોઈ રમકડાનો નાનો ભાગ નાખી દીધો અથવા તે કંઈક ગળી ગયો? પરંતુ આ ઉપરોક્ત કિસ્સાઓની ગંભીરતા ખૂબ જ હોય છે અને તેને સામાન્ય ન ગણતા શું ધ્યાન રાખવું અને આવું બને ત્યારે શું કરવું તે વિશે આપણે આજે વિસ્તૃત રીતે જાણીએ.

આપણે વસ્તુ બહારથી શરીરમાં પ્રવેશ, ન જે શરીર માટે ગ્રાહ્ય નથી તેને 'ફોરેન બોડી' (Foreign Body) ની સમસ્યા તરીકે ઓળખાય છે.

નાના બાળકોમાં ખૂબ વ્યાપક પ્રમાણમાં આ કિસ્સાઓ જોવા મળે છે. જેમ કે બાળકો રમતા-રમતા કંઈક મોઢામાં નાખી દે અને તે વસ્તુ બાળ સહજ જીવાસાવૃત્તિ જ છે કે તેને કંઈપણ વસ્તુ મોઢામાં જ નાખવાની ટેવ હોય છે પરંતુ પૂરતા ઠાંત ન હોવાથી ચાવી ન શકતા અનન્યની અથવા ચાસનળીમાં ફસાઈ જાય છે.

બાળકોમાં કફ રીફલેક્સ (Cough Reflex) નબળો હોય છે તેમજ અનન્યની-ચાસનળી એકદમ નજીક ઉપર/નીચે હોવાથી ગળી ગયેલ વસ્તુ ઉધરસથી ક્યારેક બહાર નીકળી શકે અને ક્યારેક અનન્યની કે ચાસનળીમાં ફસાઈ જાય. કફ રીફલેક્સ આપણા શરીર માટે રક્ષાત્મક હોય છે.

ઘણીવાર એવું બને છે કે ખાતાં-ખાતા રમત કરવી, વાતચીત કરતા-કરતા ઉતાવળે ખાવાની આદત રમત-રમતમાં કોઈપણ વસ્તુ ઉછાળીને મોંની અંદર નાખવાની આદત બિ. ઉપરાંત બાળકો રમત-રમતમાં એકબીજાના નાક-કાન તથા મોઢામાં અમુક વસ્તુઓ જેવી કે રબર, સ્લેટપેન, શીંગદાણા, ચણાં નાંખી દે છે ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ ઉભી થાય છે.

આવા કિસ્સાઓ બાળકો ઉપરાંત પુખ્તવયના લોકોમાં પણ જોવા મળે છે. જમકું મોટી ઉમરના લોકોમાં જ્યારે ઠાંતન ચોક્કસ બરાબર ન હોય ત્યારે સોપારી,

અખરોટ જેવી કઠણ વસ્તુ ચાવવા તથા તોડવા જતા આકસ્મિક રીતે ગળામાં ઉતરી જાય છે. માંસાહારી લોકોમાં ક્યારેક માછલીનો કાંઠો, મટનનો ટુકડો વગેરે ગળામાં ફસાઈ જાય છે.

ચાસનળીની રચના વિશે માહિતી નાના બાળકોમાં ચાસનળી ખૂબજ સાંકડી તથા નાજુક હોય છે તથા ચાસનળીની રચના ખૂબ જ અટપટી છે. ચાસનળી ગળામાંથી શરૂ થઈ છાતીની મધ્ય સુધી જાય છે. ત્યાંથી બે

અત્યંત જોખમી અને તાત્કાલીક સારવારની જરૂર પડે છે. જો સમયસર સારવાર ન મળે તો તે જીવલેણ નીવડે છે. ચાસનળીની મધ્યમાં ન ફસાયેલ વસ્તુ ક્યારેક જમણી કે ડાબી સાઈડના ભાગમાં ફસાઈ જાય છે અને શીંગ દાળીયા, ચણાં વિ. વસ્તુઓ ધીમે-ધીમે ત્યાં ચાસનળીની દિવાલ સાથે ચોટી જાય છે અને કુલવા લાગે છે અને ચાસનળીમાં સોજો તથા કફ ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

ચાસને ફેફસામાં જતો અટકાય છે. જેથી ફેફસાં પણ કુલવા લાગે છે અને ઘણી વખત અનન્યની જો બે વસ્તુ ફસાઈ જાય તો ગળામાં દુઃખાવો થવો, ખોરાક ગળવામાં તકલીફ પડવી, મોઢામાંથી લાળ પડવી, ઉલટી થવી, ઉધરસ આવવી વગેરે ચિન્હો જોવા મળે છે.

ફોરેન બોડીની સમસ્યાનું નિદાન તથા સારવાર દર્દીના ચિન્હો (Clinical History), દર્દીની તકલીફ વગેરે ખૂબ જ ધ્યાનથી તપાસવામાં આવે છે.

ફેફસાંનો તથા ક્યારેક ગળાનો એક્સ-રે કઠાવવામાં આવે છે. ક્યારેક CT Scan ની પણ જરૂર પડે છે એકવાર નિદાન ચોક્કસપણે થઈ જાય એટલે ચાસનળીમાં દૂરબીન ઉતારી તપાસ કરવામાં આવે છે જેને Bronchoscopy કહેવાય છે અને અનન્યનીમાં દૂરબીન ઉતારી તપાસને Oesophago Scopy કહેવાય છે. બંને ઓપરેશનો ખૂબ જ ફાળે અને આવડત માગી લે છે.

ધ્યાન રાખવા જેવી બાબત બાળકોને પૂરતા ઠાંત ન આવે ત્યાં સુધી દાળીયા, શીંગ, ચણા વગેરે વસ્તુઓ ન આપવી જોઈએ. ઉંમર લાપક વ્યક્તિઓએ નળના હલતા ઠાંત વડે કઠણ વસ્તુઓ જેવી કે અખરોટ, સોપારી વગેરે ચાવવી ન જોઈએ. બાળકોમાં ઉધરસ, કફ, ચાસ લેવામાં તકલીફ વગેરે ચિન્હો જણાય અને દવાઓ લેવા છતાં ફરત ન જણાય તો નિષ્ણત તબીબની સલાહ લેવી જોઈએ.

ફેફસાંમાં ન્યુમોનીયાની અસર ઉદ્ભવે છે. જ્યારે મેટલ ફોરેન બોડી જેવા કે મેટલ પીન, ખીલી, ટાંચણો વિ. ખૂબ જ જોખમી ફોરેન બોડી કહેવાય છે તે અનન્યની કે ચાસનળીમાં ખૂંચી જઈને કાણું પણ પાડી શકે છે.

ફોરેન બોડીની સમસ્યાના ચિન્હો

નાના બાળકોમાં નાકની અંદર એકબાજુથી ફૂંચ મારતું પ્રવાહી નીકળવું તથા ક્યારેક લોહી આવવું ત્યારે નાકમાં ફોરેન બોડીની શક્યતા રહેલી હોય છે. ઘણી વખત માતા-પિતાને પણ ખ્યાલ નથી હોતો કે બાળક કંઈક ગળી ગયું છે? ત્યારે પરિસ્થિતિ ચિટકટ થઈ જાય છે ત્યારે મેડીકલ તપાસ અને નિષ્ણત તબીબનું (Clinical diagnosis) ખૂબ જ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે.

બાળકોમાં લાંબા સમયથી ઉધરસ, તાવ, શરદી, કફ વગેરે દવાઓ લેવા છતાં ફરત ન પડવો. ચાસ લેવામાં તકલીફ પડવી વગેરે સંજોગોમાં તાત્કાલીક સારવાર કરાવવી જોઈએ.

વારંવાર ફેફસાંમાં ન્યુમોનીયાની અસર થવી અને ઉધરસ ન મટેવી. અનન્યનીમાં જો વસ્તુ ફસાઈ જાય તો ગળામાં દુઃખાવો થવો, ખોરાક ગળવામાં તકલીફ પડવી, મોઢામાંથી લાળ પડવી, ઉલટી થવી, ઉધરસ આવવી વગેરે ચિન્હો જોવા મળે છે.

ફોરેન બોડીની સમસ્યાનું નિદાન તથા સારવાર દર્દીના ચિન્હો (Clinical History), દર્દીની તકલીફ વગેરે ખૂબ જ ધ્યાનથી તપાસવામાં આવે છે.

ફેફસાંનો તથા ક્યારેક ગળાનો એક્સ-રે કઠાવવામાં આવે છે. ક્યારેક CT Scan ની પણ જરૂર પડે છે એકવાર નિદાન ચોક્કસપણે થઈ જાય એટલે ચાસનળીમાં દૂરબીન ઉતારી તપાસ કરવામાં આવે છે જેને Bronchoscopy કહેવાય છે અને અનન્યનીમાં દૂરબીન ઉતારી તપાસને Oesophago Scopy કહેવાય છે. બંને ઓપરેશનો ખૂબ જ ફાળે અને આવડત માગી લે છે.

ધ્યાન રાખવા જેવી બાબત બાળકોને પૂરતા ઠાંત ન આવે ત્યાં સુધી દાળીયા, શીંગ, ચણા વગેરે વસ્તુઓ ન આપવી જોઈએ. ઉંમર લાપક વ્યક્તિઓએ નળના હલતા ઠાંત વડે કઠણ વસ્તુઓ જેવી કે અખરોટ, સોપારી વગેરે ચાવવી ન જોઈએ. બાળકોમાં ઉધરસ, કફ, ચાસ લેવામાં તકલીફ વગેરે ચિન્હો જણાય અને દવાઓ લેવા છતાં ફરત ન જણાય તો નિષ્ણત તબીબની સલાહ લેવી જોઈએ.

ફેફસાંમાં ન્યુમોનીયાની અસર ઉદ્ભવે છે. જ્યારે મેટલ ફોરેન બોડી જેવા કે મેટલ પીન, ખીલી, ટાંચણો વિ. ખૂબ જ જોખમી ફોરેન બોડી કહેવાય છે તે અનન્યની કે ચાસનળીમાં ખૂંચી જઈને કાણું પણ પાડી શકે છે.

ફોરેન બોડીની સમસ્યાના ચિન્હો

ફોરેન બોડીની સમસ્યાના ચિન્હો

શીયાળામાં સાયનસ અને નાકના રોગથી અસહ્ય પીડા થાય છે ?

કાન નાક ગળાનાં ડો. હિમાંશુ ઠક્કર વિસ્તૃત વિગતો પાઠવે છે

રાજકોટ, ગુરુવાર નાક તથા સાયનસના રોગો ખૂબ જ સામાન્ય રીતે ઘણા દર્દીઓમાં જોવા મળે છે. જે બુદ્ધા બુદ્ધા નામથી દર્દીઓમાં પ્રચલીત છે જેમ કે સાયનસ થવું, જુની શરદી, મુંઝવેલી શરદી વિ. પરંતુ આપણે નાકની તથા સાયનસની રચના અને તેના રોગો વિશેની માહિતી ડો. હિમાંશુ ઠક્કર પાસેથી મેળવીએ સાયનસ એ આપણા નાકની સાથે જોડાયેલા હાડકાના પોલાણવાળી જગ્યાઓ છે જેમાં હવા ભરાયેલી હોય છે જે જમણી અને ડાબી બાજુ એમ આવેલા હોય છે અને બેની બેમાં હોય છે.

(૧) Maxillary Sinus: જે આંખની નીચે દુઃખાવો થાય છે. Ethmoid Sinusમાં આંખની આસપાસ અને Sphenoid Sinusમાં આંખની પાછળ ખૂબજ ઉંડે દુઃખાવો થાય છે.

(૨) Frontal Sinus: જે આંખની ઉપરના ભાગમાં કપાળ ઉપર આવેલ હોય છે. (૩) Ethmoid Sinus: જે આંખની બાજુમાં આવેલ હોય છે. (૪) Sphenoid Sinus: જે નાકમાં ખૂબ જ ઊંડે તથા નાકના પડદાની પાછળ આવેલ હોય છે.

ચીરમાં દર્શાવેલ દેક સાયનસ નાકમાં નાના છીંદ વડે ખુલે છે. આ છીંદ વાટે નાક તથા સાયનસની વચ્ચે હવાની અવર-જવર થવા કરે છે. જેનાથી આપણે ચાસમાં લીધેલી હવા ગળાય છે. પરંતુ જો આ છીંદ કોઈપણ કારણસર કે ઈન્ફેક્શનથી બંધ થઈ જાય તો તેની અંદર MUCUS થીકણો પડવાં જમા થવા લાગે છે અને તે નાકની અંદર આવવાની બદલે સાયનસની અંદર જમા થઈ તેમા પડે ઉત્પન્ન કરે છે. જે દર્દીને અસહ્ય દુખાવો આપે છે અને જે સાયનસમાં ઈન્ફેક્શન થયું હોય તે પ્રકારે ચિન્હો આવે છે.

જેમ કે Frontal Sinusમાં માથાનો દુખાવો થાય છે. Maxillary Sinusમાં ચહેરા ઉપર આંખની નીચે દુઃખાવો થાય છે. Ethmoid Sinusમાં આંખની આસપાસ અને Sphenoid Sinusમાં આંખની પાછળ ખૂબજ ઉંડે દુઃખાવો થાય છે.

ઉપરાંત સાયનસના રોગને સાઈનુસાઈટીસ કહેવાય છે. એ સાયનસમાં બેક્ટેરીયાનો ચેપ લાગવાથી થાય છે. ફેફસાં અને બેજવાળુ હવામાન, ધૂમ્રપાન, હવાનું પ્રદૂષણ અને એલર્જી વિ. આ રોગોમાં વધારો કરે છે. દર્દીને વારંવાર થતો સાયનસના રોગને Chronic Sinus કહેવાય છે. દર્દીના ચિન્હો આ મુજબ છે.

વારંવાર નાક બંધ થઈ જાય અને ચાસ લેવામાં તકલીફ પડવી. નાકમાંથી લીલાશ પડતો પીળો ચીકણો પદાર્થ કે કફ નીકળવો. માથાનો દુઃખાવો થવો. શરીરમાં તાવ રહેવો તથા કળર થવી વિ.

ક્યારેક વધારે પડતું ઈન્ફેક્શન થાય તો નાકમાંથી લોહી પણ નીકળી શકે છે. ઘણી વખતે લાંબો સમય સુધી સારવાર ન કરવાથી તેમાંથી મસા થાય છે.

વારંવાર થતી શરદી માટે તેનું કારણ ઉપરોક્ત જગ્યાએ તપાસ કરી ચોક્કસ નિદાન કરી શક્ય બને છે. જેમાં નાક તથા સાયનસનું ઓપરેશન (Septoplasty) નાકની હાડકાંનું ઓપરેશન તથા સાયનસનું ઓપરેશન (Functional Endoscopic Sinus Surgery) કહેવાય છે. ઉપરોક્ત ઓપરેશનમાં દર્દીને (local Anaesthesia + Sedation) નાકની ચામડી ઈન્જેક્શન આપી બંદરી કરી તથા થેન આપી કરી કરી શકાય છે અને સ્પષ્ટપદિત અસહ્યતવિયથક જેમાં સંપૂર્ણ બેહોશ કરીને પણ કરી શકાય છે.

આ ઓપરેશન દુરબીનથી થાય છે. જેમાં નાક ઉપર થેકો કે ટેંક આવતા નથી. નાકની અંદરથી જ કરવામાં આવે છે અને દર્દીના સાયનસના છીંદો જે પડા બંધ થયેલ હોય તે ખાલી કરી સાફ કરવામાં આવે છે અને નાકમાંથી મસા પણ કાઢવામાં આવે છે.

ઓપરેશનના પરિણામ ખૂબ જ સારા આવે છે અને દર્દીને સામાન્ય રીતે તે જ દિવસે અથવા એક જ દિવસે રોકાણ બાદ હોસ્પિટલમાંથી રજા આપવામાં આવે છે. દર્દી પોતાનું રૂટીન કામકાજ એક-બે દિવસમાં કરી શકે છે અને ઘણા લાંબા સમયથી શરદીની જે તકલીફ હોય તે દુર થાય છે. ડો. ઠક્કરની ઠાંત થતા કાન-નાક-ગળાની હોસ્પિટલ ખાતે અત્યાધુનિક દુરબીનની સગવડ ઉપલબ્ધ છે. જેના વડે આ ઓપરેશન કરી આપવામાં આવે છે. વિસ્તૃત વિગતો અને માહિતી માટે ડો. ઠક્કર હોસ્પિટલ ૨૦૨ લાઈલાઈન બીલ્ડિંગનો સંપર્ક કરી શકો છો.

કાન-નાક-ગળાના સર્જન દ્વારા આ રોગોનો નિદાન ચોક્કસપૂર્વક થઈ શકે છે. નાકની દુરબીન વડે તપાસ કરવામાં આવે છે. જેમાં દર્દીને ઓ.પી.ડી.માં જ ૧૦-૧૫ મીનીટમાં તપાસ થઈ શકે છે. CT Scan PNS - સાયનસનો સીટી સ્કેન કરવાથી પણ આ રોગ વિશે વિસ્તૃત માહિતી મળે છે.

સારવાર: સામાન્ય શરદી માટે ડેક્કર ટ્રાસ થેક્રી Decongestant દવાઓ બજર પછે નાકના ટીપા, દુખાવાની દવાઓ અને Antibiotics અપાય છે.